

Studentski List

Broj 7 Prosinac 2007. Fakultet organizacije i informatike

HMS

Intervju:

Marina

Klačmer-
Čalopa

Moj prijatelj
žohar

STUDENTSKI LIST BROJ 7

SADRŽAJ:

1. Riječ urednice.....	3
2. Moj prijatelj žohar iliti gdje ću nagodinu jesti.....	4
3. Putovanje na planet B612 – Intervju s M. Klačmer-Čalopa.....	7
4. Muka po IS-u iliti kako je Bolonja izbacila stari smjer.....	13
5. Intervju s CIPom.....	15
6. Imagine Cup 2007-Koreja.....	17
7. Suradnja s udrugom eSTUDENT.....	19
8. Nedorečenost kopernikanskog obrata.....	21
9. Obrada videa za početnike.....	24
10. Streaming videa pomoću Silverlight-a.....	27
11. Tips and Tricks.....	29
12. Advanced Technology Day 3.....	33
13. Kako do plazme od 106 cm? I još puno drugih stvari.....	34
14. Domino Day.....	35
15. Moje padobransko iskustvo.....	37
16. Dvije recenzije.....	39
17. AIESEC praksa.....	41
18. HMS.....	42
19. Kratki osvrt na predavanja o organizaciji londonske burze.....	43
20. Problemi jedne bolonjke.....	44
21. Sezonski rad.....	45
22. Harry Potter.....	47
23. Investicijski fondovi.....	48
24. A što su to diJonice?.....	50
25. Igre, Igrice, Igrarije – Alternativa.....	52
26. Informatički Vrijedni Oportunisti (IVO).....	55
27. 402 Street Race u Hrvatskoj.....	56
28. Nasilje u obitelji.....	58

HITACHI

Poštovani čitatelji!

Riječ urednice, u svojoj doduše kratkoj karijeri urednice ovog lista, obično volim napisati na kraju (to me naučio bivši urednik :)). Jako sam sretna što je izrada sedmog broja Studentskog lista došla i u tu fazu, što znači da ćemo ga za otprilike tjedan dana dijeliti studentima. Studentski list pokrenula je i izdaje Studentska udruga STAK. Udruga STAK počela je sa tri člana, a sad, nakon samo dvije godine, ima ih preko dvadeset.

Ako ovo čitate, to znači da pred sobom držite trud studenata koji su odlučili nešto napraviti, nešto pokrenuti. Bilo da se radi o samom uredništvu, obradi tekstova, lektoriranju ili pisanju članaka, svi su studenti uložili nekakav trud i svoje slobodno vrijeme u to.

Zato se na početku želim posebno zahvaliti svima koji su poslali svoje članke. U početku, bilo me strah hoćemo li moći ispuniti ovaj broj, a na kraju je ispalo potpuno suprotno. Bila sam pozitivno iznenadena i nadam se da će ovaj broj Lista biti odgovor nekim koji su nas pitali treba li nam treba toliko stranica i nije li to malo previše...

Nije, svaki članak koji je student poslao za nas znači da smo ga dosadašnjim brojevima uspjeli pokrenuti da počne pisati i kaže svoje mišljenje. Svaki članak za nas znači da STAK-a i Studentskog lista neće nestati jednom kad mi odemo sa ovog fakulteta.

Svaki članak za nas znači da su se sastanci, SMS-ovi, mailovi, messengeri i slično itekako ISPLATILI. Zato se ja u ime STAK-a zahvaljujem svima koji su poslali svoje članke i pozivam ih da u budućnosti tako nastave te, ako su zainteresirani, da se priključe ovom projektu kroz uredništvo i DTP.

Također se zahvaljujem svim urednicima koji su tako marljivo prikupljali članke te svim DTPovcima koji su ih tako lijepo obradili. Mislim da kvaliteta Studentskog lista iz broja u broj raste. Razlog tome je praksa, ali još važniji razlog je sve veće uključivanje studenata.

Drago mi je što znam da će Studentski list i ostali projekti postojati i kad mi odemo sa Fakulteta.

Zahvaljujem se svim sponzorima koji financijski potpomažu ovaj projekt, u prvom redu zahvaljujem Upravi fakulteta, te Studentskom

centru Varaždin koji su uvijek našli razumijevanja za naše projekte.

Nadam se da će vam se ovaj broj svidjeti te da će svatko od vas naći ponešto za sebe, a također se nadam da ćemo nekoga uspjeti potaknuti da nam se u sljedećem broj pridruži. Ovdje pogotovo mislim na brucose - sad ste se već snašli s predavanjima, kolokvijima i svime što studiranje nosi. Mogao bi i ovo biti zanimljiv dio vašeg studentskog života.

Ne samo Studentski list, nego i niz drugih projekta u koje se možete uključiti. Za slučaj da netko ne zna, na Fakultetu organizacije i informatike djeluje pet studentskih udruženja, organizacija ili slično: STAK, AIESEC, MICROSOFT STUDENT PARTNER, STUDENTSKI ZBOR te SPORTSKA UDRUGA. Sve te udruge imaju kvalitetne projekte čiji dio možete i vi postati. Raspitajte se malo, članovi tih udruženja rado će vam odgovoriti na pitanja; sigurna sam da se za svakoga može naći nešto.

Puno toga se da naučiti iz tih projekata, rada sa ljudima, i dobrog i lošeg, ali sve je to dio studiranja, a u konačnici i dio života.

Hvala još jednom svima koji su na bilo koji način pomogli u realizaciji ovog broja. Nadam se da će vam se sljedeće stranice svidjeti i da će svatko od vas pronaći ponešto za sebe..

Janja Petričušić

Moj prijatelj žohar iliti gdje ču nagodinu jesti?

Dok sam išao u osnovnu, tamo negdje pred kraj, trebalo je donijeti važnu odluku. Upisati gimnaziju u mom mjestu, još četiri godine ostati doma, proživjeti onaj ludi period sa roditeljima, koji će te stalno nadgledati dal učiš, ili otići u neki drugi grad, upisati neku strukovnu školu i živjeti u domu/stanu.

Ja sam otišao u drugi grad. Dobio sam mjesto u domu i započeo svoje srednjoškolsko doba. Mojim roditeljima je to bilo posebno drago, vele, jer sad dok dođem u taj grad, poznam ljudе, a upoznao sam i hrpu drugih ljudi koji su živjeli u domu, ali su iz svih krajeva lijepi nam naše.

Čak i sad, evo, treću godinu živim u Varaždinu, dolaze brucoši koji znaju profesore iz moje škole, poznaju moje bivše cimere i slično.

Shvatio sam tek pri kraju srednje koliko je zapravo dobar život tak negdje dalje. Stekneš prijatelje, što prave, što poznanike, ostvariš neke kontakte, upoznaš neki drugi način života. Znao sam da će me to isto čekati i u Varaždinu, slična iskustva. Tako sam upisao FOI.

Kad sam došao, upoznao sam cimera, nakon njega, upoznao sam par ljudi na faksu, pa još pa još. Pa sam počeo raditi za STAK. Pa sam tu upoznao puno ljudi. Čoveče, koliko ja ljudi poznam :)

No, nije da poznam samo ljudе. Imam ja i drugih prijatelja koje vidim tu i tamo. Radi se o mom prijatelju žoharu i njegovoj veseloj družini.

Naime, vjerujem da ste ih i vi vidjeli. Šetaju se, malo po podu, može ih se vidjeti i na onom izlogu gdje stoji hrana i svuda okolo. Mislim, hello! Shvaćam ja situacije da se može nešto provući u kuhinji i sve to, ali da mi žohar hoda po hrani, to mi baš nije prihvatljivo niti higijenski! A tko ne vjeruje, ima fotografije negdje na FOI Forumu.

Još jedna stvar na koju sam naišao tokom svog hranjenja u jednom restoranu koji se nalazi tamo iza fakulteta, jest kamenčić sa ceste! U rižotu! Ajd da smo jeli ne znam, fazana, pa nađem sačmu, to se događa i to je normalno, ali šta kamenčić s ceste radi u mojoj riži? Prijatelj je jeo zelenu salatu i unutra našao onaj komad paprike sa košticama :\

Mislim, da se razumijemo, ja nisam izbirljiv što se hrane tiče, i nisam ni nešto posebno gadljiv, ali neka osnovna pravila bi se trebala poštivati... Osim ako u kuhinji tog restorana ne kuhanju žohari, kao što su štakori kuhalili u onom crticiu :)

Još jedna stvar koja užasno zna smetati studente, jest dok vikendom moramo jesti uz nekakve svatove ili obiteljske fešte. Naime, taj konkretni restoran je podijeljen u dva dijela, onaj za studente, i onaj za regularne goste. I onda kad su takve fešte, mладenci/krizmanici/krštenje/bilošta zauzme dobar dio restorana, pa mi studenti nemamo gdje sjediti i gužvamo se. Naravno, restoran mora zaraditi, ali dajte, pa ne mogu nam uzeti pol restorana :)

Nedavno su maknuli par stolova koji su bili za 5-ero ljudi, komotni, a sad su sve postali obični stolovi, gdje ne mogu sjesti četiri studenta s tacnama, jer ne stanu 4 tacne na stol.

Da ne govorim o odnosu zaposlenika (čast izuzecima) i nas studenata. Za njih smo mi „studenti“, najniži oblik života, i vrlo vjerojatno nebitan dio života restorana. Iako baš studenti čine barem 80% prihoda cijelog restorana...

Sjećam se da mi jednom konobar nije htio dati krišku limuna da si stavim u sok, jer eto, limun je za goste „a la carte“. Ma nabijem ti gosta...

Zašto smo mi studenti drugačiji? Zašto smo odvojeni? Zašto ljeti ne mogu sjest na njihovu terasu, kada već postoji i dok je prazna? Zašto se ne želi miješati studente i goste? Čovječe, stvarno se zapitam u kakvoj ja to zemlji živim, u kakovom gradu? Varaždin mi je super grad inače, ali mu ne ide u prilog to da se hvali kako je to grad mladih i grad studenata, a u restoranu nas se odvaja kao da smo gubavci.

Jer realno gledajući - svi plaćamo istu cijenu. Razlika je samo u tome što gost plaća punu cijenu, a mi kojih 25%, dok se ostatak skida s iksice. Ali sa gledišta restorana, oni dobiju iste novce.

Kad već spominjem novce - jeste li primijetili (ili se to samo meni čini) da su poskupili neke stvari? A porcije su manje. Dok su čevapi recimo, ili riblji štapići, dobijem 4 čevapa! Pa to pod Zub stavim, a ne da se najedem od toga! Salate - svi se sjećamo da kada se u tom čuvenom restoranu uvela ova linija (za one koji ne znaju - prije su konobari nosili hranu, ali o tom u nekom drugom članku), salata (jedna) je išla na tanjurić, a salata (dvije) u zdjelicu. Sad više nema zdjelica, samo su tanjurići. Pa onda blagajnica fino po svojoj osobnoj procjeni jeli to jedna ili dvije salate. Naravno, najčešće krivo procjeni, pa dva lista zelene salate naplati kao dvije salate. Kul.

Ne, nisam sitničav oko novaca, neka naplati i tri, ali ono...princip.

(Koje li ironije, taman kako pišem članak, dolazi mi HRT ekipa u sobu i snima. Pitam ih kasnije kad će to

bit i gdje objavljeno, kaže gospođa, Dnevnik, danas, snima se prilog o studentskom standardu...lijepo, rekoh, i ja pišem na tu temu :) op. a.)

No dobro, ne zamaram se previše oko tih problema, jer nagodinu ih neće biti. Naime, prema mojim

svaka čast dr. Čehoku, dr. Hutinskom, dr. Hunjaku, ravnatelju SC-a Kekiću i upravitelju doma Miljašu, Grad Varaždin je poklonio zemljište za izgradnju menze iza doma, oslobođio je naš SC komunalnih doprinosova, sva dokumentacija je pripremljena, priključci na struju, vodu i plin su plaćeni, ali uzalud

informacijama, taj restoran se nagodinu ruši. Ostat će nam jedan restoran u gradu i jedan malo dalje. Super. Jedva čekam da dođem u red, pa ču još više jedva čekat da dođem do blagajne. Što više student može poželjeti? Restoran u sklopu studentskog doma? Ma dajte, šta će nam to? Pa najmanji problem se prošetati do grada ili do neke trgovine i ostaviti тамо novce. Toga je svjestan i naš Rektor i Sveučilište, jer:

Rektor je objasnio strukturu kredita koje je Sveučilište dobilo (358 milijuna kn) te je napomenuo da u tim sredstvima nije predviđena gradnja nijednog restorana u Hrvatskoj... (dio iz Zapisnika Upravnog vijeća SC Varaždin)

Žao mi je što nemate svi prilike pročitati taj zapisnik, ja sam imao tu privilegiju, i mogu samo reći da

www.stak.hr

sve to kad Sveučilište nema sredstva i kad je sve metropolizirano. Novci se šalju u Mostar, a ne mogu se poslati u Varaždin. Postavlja se pitanje – zašto nismo ravноправni sa studentima (istog sveučilišta) u Zagrebu?

Kako trenutno stoje stvari, menze bi moglo biti, ali ne kao projekt Sveučilišta, već kao projekt javno-privatnog partnerstva Grada Varaždina.

Svaka čast Gradu, Sveučilište – buuu!

Preporodio sam se dok sam u bio nekoliko puta u zagrebačkim menzama, bio sam u SC-u, na Cvjetnom i na FER-u. Tamo se fino jede, izbor je povelik, i dobije se sve gotovo. Nema šanse da vam zaračunaju dvije salate. Hrane ima. Neki dan sam išao na ručak, nije bilo zagrebačkog više. Jel toliki problem viknuti u kuhinju „treba još zagrebačkih!“? Nije. Ali, ha, treba se prošetati ili malo izderati.

Još jedna stvar koja me zanima – što je to „gulaš pivski“? Meni to piše na svakom računu umjesto šampinjona, umjesto sarme i umjesto nekih odrezaka. Zašto ja plaćam gulaš pivski, kad ne jedem nikakvi gulaš? Zašto mi se ono pecivo s hrenovkom naplaćuje kao nešto treće?

Još jedna „higijenska“ stvar je bila kada je kuhan iz kuhinje došao do linije, i golom rukom uzeo dva komada mesa iz onih posuda, i lagano se odšetao u kuhinju. Jel to bilo za njega ili za nekog regularnog gosta, ne znam. Ali nije mi se svidjelo.

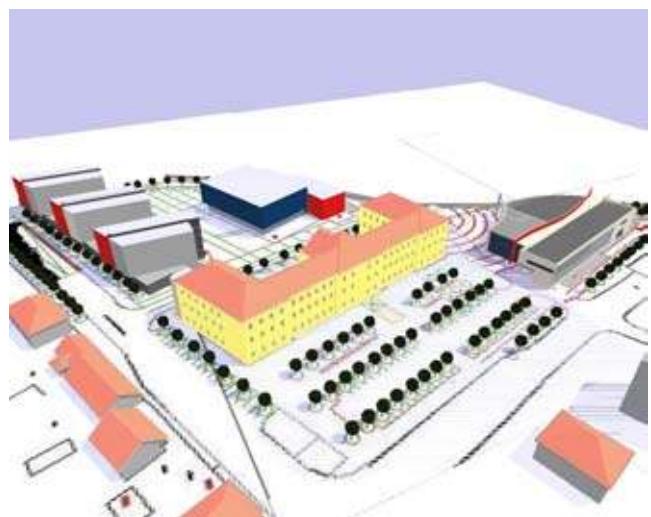
Sve me zanima kako će to biti nagodinu. Kako će to izgledati nakon 5, 10 godina....mene tada neće biti u Varaždinu (valjda :)). Studentski dom će nadam se biti proširen prema planovima koji su priloženi ovdje u članku, studenti će moći jesti u studentskim menzama, gdje neće morati trpjeti „miješanje“ sa regularnim gostima, gdje neće morati gledati nečije krstite ili svatove, već neku tamo curu ili dečka, svakom po volji :)

Nadam se da će studenti moći normalno jesti, a ne čekati na ulici u redu, koji doslovce naraste toliko da zablokira ulicu. Bilo bi super i kada bi se proširio assortiman jela, pića i svega ostalog. Da ljeti imamo sladolede, da imamo malo više vrsta napitaka...

Ali ono što si najviše svi priželjkujemo jest povećanje razine studentskog standarda. Mi želimo biti isti kao i zagrebački studenti, po čemu je Varaždin zaslужio da ga se toliko ne ubraja u ništa? Zašto nas se još uvijek smatra periferijom Sveučilišta? Zar smrdimo? Možda, ali sigurno manje nego Zagreb.

Postavlja se tu još mnogo pitanja, nije samo prehrana jedini dio studentskog standarda, tu je i pitanje cijene domova. Mi plaćamo 450,00-495,00 kuna dom mjesечно, dok je u Zagrebu drugačija situacija. No, o tom nekom drugom prilikom, ali eto, nek se spomene :)

Za kraj, moje pitanje Sveučilištu i nadležnom nam Ministarstvu: hoćete li shvatiti već jednom da tu postoji i Varaždin, FOI, SCVŽ i da smo dio Vas? Mi nismo Sveučilište u Varaždinu, ali ako se Sveučilište u Zagrebu uskoro ne okrene i varaždinskim problemima, ako Grad Varaždin stvarno sam pokrene i sam bude financirao izgradnju studentske menze i kampusa, bojim se da će možda doći i do odvajanja od UniZG-a, i da ćemo u bližoj budućnosti možda stvarno i imati UniVŽ...

Ono što će jednog dana biti (bar se nadamo) :)

Da li ćemo to doživjeti tokom studiranja?

Putovanje na planet B612

Interview with assistant M. Klačmer-Čalopa

Kad smo pokucali na vrata i pitali Marinu Klačmer Čalopa pristaje li na intervju, bila je jako začuđena i pitala nas zašto baš ona?! Mi znamo zašto: pametna, mlada asistentica koja zna raditi sa studentima i za koju vjerujemo da bi sigurno bila pri vrhu ankete za odabir najbolje i studentima najdraže asistentice.

STAK: Znamo da ste završili Fakultet za turistički i hotelijerski menadžment u Opatiji pa nam za početak recite o svojim studentskim danima. Kako je bilo na moru?

MARINA: Kako je bilo na moru? Sada kad se sjetim svega, uopće ne znam koji su bili razlozi zašto sam upisala taj fakultet. Možda zato što sam se htjela maknuti iz Varaždina, a drugi razlog bio je taj što je većina moje rodbine u Istri. Odnosno, djed sa majčine strane je u jednom selu kraj Pazina i obožavam taj kraj, mislim da je to bio glavni razlog. Iskreno, nikad se više ne bi vratila u Opatiju. Dobra strana fakulteta je ta što upoznate ljude, družite se. Recimo, postoji bal hotelijera na početku godine, nema brusošijade, nego obučete svečane haljine, svira recimo Oliver na klaviru, u Kristalnoj dvorani, malo je svečanije. Dodjela diploma bila je također u Kristalnoj dvorani, uz njihov puhački orkestar, što daje taj neki svečani ton, posebno uz šampanjac.

STAK: Kakva vam je bila haljina?

MARINA: Haljina? Crna, klasična koktel haljina, ono, klasika

STAK: Jeste li bili štreberica, kakav ste imali projek?

MARINA: Moram priznati, dobar :). Čak sam na podjeli diploma držala govor kao najbolji student generacije. Trudila sam se biti dobra studentica, završila sam u roku. Zapravo, za doći na FOI jedan od uvjeta je projek ocjena, a i nekako mi je uvijek bilo u interesu barem dati uvjet prije ljeta kako bih imala slobodno ljeto.

STAK: Onda nam još recite, jeste li voljeli izlazit?

MARINA: Pa, izlazila jesam. Živjela sam s pet cimerica u jednoj kući, zapravo vili. Ustvari, u Opatiji su sve vile. Bilo nam je super, gazde su bili u Njemačkoj. (stije nam kava, Marina plaća i po pravilu koje je postavio prof. Cingula ostavlja konobaru napojnicu od najmanje pet kuna, budući da se trebao popeti čak u potkrovlu). Zapravo, prvu godinu živjela sam kod nekog doktora, koji se baš nije pokazao kao idealno rješenje.

STAK: Radio Vam je probleme?

MARINA: Ortoped je bio, radio je u poznatoj lovranskoj bolnici. Pa, imao je on problema :). Najviše u komunikaciji, ali sljedeće godine sam se preselila.

STAK: Kako se došli do tog doktora (glas)?

MARINA: Preko oglasa, na faksu. Sljedeće godine bile su super. Imala sam ogroman stan, sigurno nekih 70 kvadrata, dvije velike sobe, veliki dnevni boravak, ogromnu terasu s pogledom na more. Stvarno smo mogli lijepo raditi, uživati, i zapravo više-manje sve fešte bile su kod nas...

STAK: Da, to smo i pretpostavili :)

MARINA: Sjećam se rođendanskih fešti, imali smo plastičan škaf (napomena lektora za studente iz Like – “banjica”), škaf za pranje veša i tu smo radili sangriju. To je bilo super. Put braće Honovića, tako se zvala ulica, mislim da to neću nikad zaboraviti. Svaki četvrtak, ili svaki drugi četvrtak, imali smo društvene večere i te večere su održavane na Slatini u restoranu koji je baš na obali i mogli smo s bonovima jesti i piti koliko smo htjeli.

STAK: Tada nije bilo iksice?

MARINA: Onda su bili bonovi, a mislim da i danas imaju bonove. Hrana je uglavnom bila super. Sjećam se, na kraju mjeseca smo, ako nam je ostalo bonova, uvijek isli u jedan restoran koji je ovako malo finiji, zove se Piccolo paradiso ili Mali raj u Ičićima. Vlasnik je ista osoba koja drži i kafić na fakultetu tako da smo se uvijek provlačili i na kraju mjeseca mogli ići jesti u taj Piccolo paradiso i to tako da smo stavili

Misliš si: “To je vojska, neće ništa biti”, i onda kao za inat, tamo negdje pred Rijekom, zaustavi nas vojna policija.

sve bonove na kup i onda smo uvijek jeli nekakvu finu hranu, recimo jastoga, zelene rezance s škampima...

STAK: Znači ima puno tih restorana koji mogu na bonove?

MARINA: Ne znam koliko ih je sad, ali onda ih je bilo negdje oko četiri. Piccolo paradiso inače nije bio otvoren za studente, ali nekako smo se smilili vlasniku i onda nam je jednom mjesечно dozvolio da jedemo kod njega u restoranu

po njegovoj realnoj cijeni. Štedjele smo cijeli mjesec da bi smo mogli jednom večerati u Piccolo paradisu..

STAK: Dajte nam još recite, jeste li pili puno ili malo?

MARINA: Nisam tip koji voli pitи, ali ne mogu reći da nekad ne popijem recimo dobro vino ili ponekad pivo.

STAK: Koje Vam je najbolje vino?

MARINA: Volim crna vina, ali evo definitivno kad mogu Istarski teran. Stvarno rijetko pijem jer me jako brzo udara. :) Ako ne odmah u glavu, onda barem u lice.

STAK: Kakvi ste kad popijete? Ima različitih tipova, neki se smiju, zabavljaju, neki su agresivni, pospani, ljuti i sl.

MARINA: Ne, nisam ljuta, dobre sam volje..

STAK: Možete nam još samo reći neki doživljaj iz studentskih dana koji vam je ostao u sjećanju?

MARINA: Doživljaj koji mi je ostao u sjećanju iz studentskih dana, kao?

STAK: Neka ludost ili tako nešto?

MARINA: Jedino što sada mislim da je bila ludost je stopiranje. U Opatiji je bio centar, tamo su bili svi događaji. Nitko od studenata nije imao auto, a vozio je samo jedan autobus koji i nije bio baš redovit i kao svi autobusi iznutra je smrdio, bila je gužva i slično. Zapravo smo više-manje uvijek stopirale samo mi cure, iako u paru. Tada smo mislile da nas to spašava. Tako da kad god sam išla u Rijeku, išla sam stopom. Stan mi je bio u Ičićima, u Iki.

Jednom je meni i mojoj cimerici stao vojni džip. Što je najsigurnije ono, jel?! Vojni džip i unutra mladi vojnici sa Brijuna :) koji su išli na Krk po njihovog nadređenog.

Misliš si: "To je vojska, neće ništa biti", i onda kao za inat, tamo negdje pred Rijekom, zaustavi nas vojna policija. Cimerica i ja unutra, vojni policajac nas je naravno primijetio, i na kraju je ispalio da smo nekakvo osoblje koje oni voze na Krk. Jednom nam je stao autobus, ne onaj koji vozi na redovitoj liniji, nego smo ga stopirale.

STAK: Stopirale ste autobus?

MARINA: Da, stopirale smo autobus. Vozile smo se u praznom autobusu do Opatije. Mislim da sad više nikad ne bih radila takve gluposti, definitivno.

STAK: Sigurno ste tada bili na prvoj ili drugoj godini?

MARINA: Na četvrtoj :) . U Opatiji u ono vrijeme, osim tog autobusa koji je vozio svakih 30 - 45 minuta, nisi imao baš veliki izbor. Pretpostavljam da sada idem studirati, barem bi nekoliko nas imalo automobile i situacija bi bila drugačija (iako to nije baš davno bilo, upisala sam fakultet 1995). Stopirala sam tada, ali mislim da to više nikad ne bih napravila, samo kad pomislim u kakve smo se sve situacije moglo dovesti, bez obzira što nas je uvijek bilo bar dvije.

STAK: Dvije isto ko i jedna, ali čovjek se valjda navikne na stopiranje**STUDENTSKI LIST BR. 7**

MARINA: Pa da, bilo je normalno jer autobusi prestaju voziti u pola noći, a nikad se nismo prije ponoći vraćali iz Opatije. Nije baš ugodno stopirati u 3, 4 ujutro tako da sam znala i puno puta propješaćit.

STAK: Udaljenost?

MARINA: Ne znam točno, ali mislim nekih pet ili šest kilometara. Ta vila gdje smo živjeli bila je na brdu, kuće u Opatiji i okolnim mjestima smještene se malo poviše; prečica do te kuće imala je 360 stepenica ;-). To je bilo ako niste htjeli ići cestom, ako ste htjeli ići po stepenicama. Uvijek smo u prizemlju kupovali sok i čokoladicu i onda smo išli gore. Ma, sve je bilo super dok su temperature bile normalne, ali kad je temperatura bila malo viša, tri puta smo morali stati da bi uzeli zraka i nastavili dalje.

STAK: Kako to da radite na FOI-u? Kako ste se odlučili za FOI?

MARINA: U početku, radila sam u turističkoj agenciji. Kad sam završila fakultet nije baš bilo posla ovdje u Varaždinu. Diplomirala sam 13.03., baš na bratov rođendan, 2000. godine. Za posao na FOI-u prijavila sam se godinu dana kasnije. Te je godine moj brat slušao Strategijski menadžment, nevjerojatno ali istinito, i prof. Cingula je na satu pitao zna li netko nekoga tko je završio Ekonomski fakultet jer on traži asistenta. Mario je došao kući i nagovorao me da pošaljem mail. Poslala sam mail i tako sam počela razmjenjivati mailove s prof. Cingulom. Nakon toga smo se našli i doslovce smo imali znakove prepoznavanja, nisam ja znaла njega ni on mene i to je sve super završilo 15. 11. 2001.

(ulazi asistent Ruben Picek)

RUBEN: Aaa, ti si na intervjuu. OK, idem onda.

MARINA: Hoćeš ostati?

RUBEN: Ne, moram ići, samo sam se htel malo dobiti požalit kak sam se prehladil :)

MARINA: Da, vidi ti se na nosu.

RUBEN: Ajde.

MARINA: Boook.

RUBEN: Nemojte je preveć mučiti, jer pafff :)

MARINA: Ti si onda nastradao poslije :) :)

STAK: Dakle, da se primijetiti da imate izrazito dobru suradnju s prof. Cingulom; možete li nam malo pobliže objasniti kakav je kao suradnik (šef)?

MARINA: Ovako, samo u jednoj rečenici, te 2001. godine nisam birala šefa, ali kad bih danas prolazila istu proceduru i trebala ili mogla odabrati šefa, sigurno bih odabrala prof. Cingulu.

STAK: To se stvarno dalo prijetiti koliko vas znamo sa kolegija koje smo slušali...

MARINA: To što sam rekla najiskrenije sam i mislila.

Zahtjevan je, ali isto tako puno i daje. Možete od njega kako puno naučiti. U svakom pogledu, ne samo znanstvenom i nastavnom, jer ima i jako veliko opće znanje i kulturu. Upoznaje me s ljudima s kojima surađuje i s tim nekim praktičnim dijelom, što je za mene isto tako neprocjenjivo iskustvo.

STAK: Dobro je imati nekoga tko je tako puno postigao na svojoj strani...

MARINA: Pa da... Mislim da je on jako puno postigao, da ima veliki krug prijatelja i poznanika i onih koji cijene njegovo znanje. Ono što će ja sigurno uvijek biti zahvalna profesoru je to što me nesobično uključio u sve njegove projekte.

STAK: Radite li sad na nekom projektu?

MARINA: Trenutno je kod prof. Blaženke Divjak krenuo projekt TEMPUS gdje sam uključena kroz dva modula: financije i marketing. Naša katedra za gospodarstvo ili katedra za organizaciju pokriva dosta široko područje, odnosno profesori pokrivaju dosta široka područja, tako da sam ja sada i u financijama i u marketingu što se TEMPUS-a tiče. Ne znam hoće li će proći, ali radili smo prijedloge za još neke projekte, ako baš govorimo o idućim nacionalnim i međunarodnim projektima.

STAK: Možete nam sada reći koji vam je najdraži od kolegija na kojima ste asistent? Mi prepostavljamo da je FITK? :)

MARINA: Pa je :). FITK i Strategijski menadžment. Zapravo jedva čekam da se Strategijski menadžment počne izvoditi, jer prema Bolonji je tek sljedeće godine pa praktički godinu dana pauziramo s tim kolegijem. To mi je dobar kolegij jer može biti jako kreativan, ima dosta case-ova i slično. FITK je nešto na što se usmjeravam jer sam magistrirala financije, nadam se da će i doktorirati. Zapravo, najdraže u tome mi je, što mi se i nakon godinu ili dvije nakon što diplomiraju javljaju studenti koji i dalje ulazu i koji me pitaju za savjet. Primjetila sam da ima jako puno studenata koji su zainteresirani. Zapravo, bit cijelog tog kolegija je potaknuti studente da razmišljaju o tome da postoje drugi način štednje ili investiranja, a da to nije banka. Znači, da se malo aktivnije uključe u tržište kapitala. Moram primjetiti da velik postotak studenata interesira samo kako brzo zaraditi. :) Ipak, stvarno mislim da bez obzira kojim se poslom bavili, financije su nešto što bi svaki student trebao dobro poznavati - jednog će dana dobar menadžer sigurno imati višak sredstava koji će morati pametno raspoređiti. Profesor Cingula uvijek kaže da moraš već danas znati štedjeti za svoju mirovinu.

STAK: Vidite li se u budućnosti kao nositelj kolegija na kojima asistirate?

MARINA: Pa da, ali naravno sve će opet ovisiti o dogovoru s prof. Cingulom. Meni uopće nije problem

držati seminarsku nastavu, dapače, mislim da kroz seminarsku nastavu imam puno bolji kontakt sa studentima, što mi je jako važno.

STAK: Radite li na doktoratu?

MARINA: Da, radim na doktoratu.

STAK: Tko Vam je mentor?

MARINA: Mentor mi je prof. Silvije Orsag na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Magistrirala sam tamo, a zapravo daljnja napredovanja svih nas koji ovdje predajemo ekonomske predmete su na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Tamo sam magistrirala i nadam se da će i doktorirati.

STAK: Šta mislite o FOI-u, njegovu razvoju zadnjih godina i budućnosti koja ga čeka?

MARINA: Mislim da FOI ima dobру budućnost. On je jedini fakultet, barem koliko je meni poznato, koji kombinira organizaciju i informatiku. Stalno razmišljamo o tome što će nam organizacija, ali u Sloveniji imate fakultete koji se isključivo bave organizacijom, pa kad završite vi ste nešto poput diplomiranog organizatora i su ti fakulteti kod njih visokovrijedni i cijenjeni fakulteti. Ono što FOI-u sigurno treba je malo više promocije da ga budući studenti prepoznaju. Ne samo da o njemu saznavaju zadnje polugodište u srednjoj školi, već da ranije razmišljaju o njemu. Međutim, mislim da oni koji su stvarno zagrijani za programiranje i informatiku znaju za FOI.

STAK: Bolonja ili IS?

MARINA: Ima i jedno i drugo prednosti i nedostataka.

STAK: Sami diplomatski odgovori :

MARINA: :) Bolonja mi je bolja zato jer mislim da student može riješiti sve ispite i prije nego prijavi neki ispit. Nedostatak je u tome jer skoro svi profesori imaju u isto vrijeme kolokvije, ono svi podijelimo to na neke ravnomjerne dijelove, 5., 10., 15. tjedan, to je nekako tako, i praktični u tjedan dana su svi kolokviji. Istina?

STAK: Da, da, tako je...

MARINA: Mislim da je to nedostatak, ali mislim da oni koji rade mogu imati ocjenu i prije nego dode ispit. Barem na našim predmetima uvijek i imaju. Što je IS? Nema baš puno kolokvija, ako ste imali dvosemestralni predmet i ako profesor nije dao između kolokvij, nije baš bilo jednostavno položiti predmet na kraju dva semestra. Puno je to gradiva, i nekako su se studenti uvijek provlačili. Mislim da bi ovako trebalo biti jednostavnije. Sad će vam opet citirati prof. Cingulu: „Studiranje je full time job“.

Sjećam se, dok sam učila za ispite, ako je bio neki težak ispit, mjesec dana ste sjeli i samo učili za taj ispit. Nije baš lako mjesec dana učiti i onda pasti ispit, to onda doživite kao gubitak vremena. Sad ipak postoje kolokviji, a sigurna sam da neki profesori isto vrednuju zalaganje na nastavi, a i još je jedna prednost. Kod Bolonje, trebale bi biti manje

grupe. Mi smo na 4 godini uvijek imali po 1 grupu, a sad pak imamo po 2 ili 3 grupe.

STAK: Da se primijetiti da volite pomoći i raditi sa studentima, pa možete li nam reći neki doživljaj koji vam je posebno ostao u sjećanju, recimo ovo na međunarodnom studentskom natjecanju u Sloveniji?

MARINA: Sve zasluge idu studentima, manje meni. Ono što stvarno volim je raditi sa studentima. Ako trebaju pomoći, svi dođu neovisno o vremenu, međutim ovo u Sloveniji su najveći posao, ne najveći nego 99,9 %, odradili Dora, Matija i Nikola. Trebao je i Damir ići s njima, ali razbolio se 24 sata prije. Oni su dio tima koji je pobijedio na FOI CORE-u, tako da su zbog toga bili odabrani da idu u Sloveniju. Zapravo, cijela ta inicijativa potekla je od Uprave: oni su dobili poziv na razini fakulteta, onda su kontaktirali mene, a ja sam zvala studente. Pokušavam odabratи svaki puta neke druge studente koji su dobri. Zapravo, u Ljubljani sam im ja bila više kontakt osoba, pomoći oko literature i slično. Oni su jako dobar tim. Imali su sjajnu prezentaciju na FOI CORE-u.

Stvarno se vidi da se trude tako da nisam ni sumnjala da će nešto manje biti i u Sloveniji. Ja nisam išla. Oni su prvo trebali doći u srijedu kući, jer kao imali su neke obvezе na faksu, a meni zvoni mobitel u srijedu u 9 sati navečer. Već sam pomislila da im se nešto dogodilo, kad tamo zove Matija i govori kako im je super i da ostaju još jednu večer. Mislim da znanje koje su tamo stekli iz praktičnog dijela nije ni bitno koliko ta komunikacija i druženje s ljudima. Bili su na televiziji, radiju, novinama i na kraju su rekli da im je dosta više intervjuja. Bili smo i kod gradonačelnika, šta je bilo isto zanimljivo i za mene neočekivano, ali zapravo isto jako lijepo. Dobili smo svi satove grada Varaždina. Mislim da bi se studenti FOI-a trebali više angažirati oko toga. Imali smo natjecanje Balkan Case Challenge u Beču, pokušavala sam motivirati studente na svim predavanjima, stavila sam plakate po cijelom fakultetu, ali ih je nekako demotivirao onaj Balkan. Na kraju je otišlo dvoje studenta, odnosno jedna studentica i jedan student. Vratili su se s lijepim iskustvima, odnosno studentica je osvojila prvo mjesto sa svojim međunarodnim timom. Sljedeće godine će biti isto natjecanje u četvrtom mjesecu i nadam se da će biti više studenata. Studenti su sebe tamo na neki način predstavljali, oglašavali, neovisno od tog projekta koji su imali. Čak su im

Mislim da će T-HT-u u nekoj skoroj budućnosti cijena ići na 450 kn. To su prognoze.

jaka poduzeća na licu mjesta nudila posao. Mislim da je to neprocjenjivo za studente, posebno one na višim godinama.

STAK: Neko smiješno iskustvo sa studentima, neka anegdota koju pamtite ili tako nešto?

MARINA: Stvarno ne znam, ali samo lijepе stvari, stvarno. U zadnje vrijeme me uključuju u žiri na natjecanjima, to mi je super. Znam da je bilo jedne godine upitno kome će dati glas, jer natjecali su se naši demonstratori, ali nisam glasala za njih jer su bili lošiji od druge ekipe.

Ja sam također bila aktivna kao student i u AIESEC-u. Zapravo, moja prijateljica vodila je jedno vrijeme AIESEC tako da smo dosta s njom putovali, skupljali igračke za siromašnu djecu. U Lovranu postoji institucija za nezbrinutu djecu i svake godine za Božić smo skupljali igračke, knjige. Upravo sam zbog takvih aktivnosti bila u AIESEC-u. Jednom smo bili u Stuttgartu... Isto se tako da primijetiti da nam se stalno jedni te isti studenti vrte po natjecanjima.

STAK: Oni koji su aktivni...

MARINA: Oni koji su aktivni, da... Trebalo bi možda više studenata potaknuti ...

STAK: Problem Bolonje je taj što nemamo vremena...

MARINA: Da, to sam primijetila po SciBArrovima, ne znam dolazite li?

STAK: Samo jednom.

MARINA: Što, teme nisu dobre?

STAK: Ne, ne, nije zbog toga, nego nam se uvijek do sad poklapao sa predavanjima...

MARINA: To je meni super komunikacija sa studentima, jer recimo teme koje odabiremo su na prijedlog studenata. Ponekad je jako teško doći do predavača, jer bit je u tome da naše predavače ne plaćamo, nemamo ih od kud plaćati. Eventualno dobiju dnevnicu i večeru, ako su izdaleka onda im platimo smještaj.

STAK: Jeste li zadovoljni svojim poslom na Fakultetu ili imate nekih daljnjih ambicija?

MARINA: Kratko i jasno – Fakultet. Kao mala (osnovna škola) htjela sam biti teta u vrtiću. To mi je bilo super. Mama je uvijek htjela da radim u školi. Mislim da je to jako lijep posao za ženu, a isto mislim da je to neka vrsta poziva, treba to voljeti. Međutim, dogodi se da imate neki problem, netko dođe i samo vas sitnica izbací iz takta. Svi imamo takve neke crne dane.

STAK: Recite nam s kim se najbolje slažete od asistenata i profesora osim s prof. Cingulom, to smo već čuli?

MARINA: Teško mi je sad izdvojiti, imam toliko dobrih prijatelja: od Rubena koji mi je tu, ovi ujutro s kojima pijem kavu: Darko naš webmaster, Nina, Igor, Kristina, Renata, Sandra koja mi sad jako nedostaje, ali dolazi za dva tjedna, Sandro, Ksenija Vuković, Kornelije koji me opskrbljuje čokoladama. Dodite kod njega u kabinet i uvijek ima u ladici čokolada. Stvarno ne želim nikoga izostaviti, svi su jako dobri. Najviše se družim s onima koji su došli otprilike kad i ja raditi na Fakultet, to je taman bilo prije sad već 6 godina. Onda je dosta nas došlo na fakultet i odmah smo se počeli družiti. Sad već dugo nismo, ali znala sam s curama jednom u dva mjeseca, odnosno kako je koja imala rođendan, kako smo kupovali stanove ili nešto drugo, imati fešte, a zatim smo izlazile van.

STUDENTSKI LIST BR. 7

s curama odem na večeru, inače sam rijetko vani. Već u 21h spavam, stvarno. Više se ni ne sjećam kad sam neki film pogledala do kraja. FOI je super baš zato jer je mali, svi se znaju... S nekim ljudima se nadete više, s nekima se nadete malo manje, uvijek je to tako. To je jedan od razloga zašto ne bih mijenjala FOI. Kad bih ja saznala da je Ruben bolestan?! :)

STAK: Što mislite o noćnom životu u Varaždinu?
Mislite da bi se trebalo nešto mijenjati? Izgraditi neki veliki disco?

MARINA: Meni je prošlo vrijeme disco klubova, zapravo nikad nisam previše ni izlazila u disco klubove. Jedne sam godine bila u EX-u na dočeku Nove godine, rekla sam tada i nikad više.

STAK: Niste bili na brucošjadi prošle godine?

MARINA: Jesam, bili smo Sandra, prof. Kermek, Amir Spahić, Magdalenić i ja. Na to redovito idemo, studentske brucošijade nismo propuštali.

STAK: Kad je brucošijada?

MARINA: Ne znam, ali čitam po forumima

STAK: Čitate li Foi-forum?

MARINA: Čitam, to je lektira :)

STAK: Jeste li registrirani?

MARINA: Nisam

STAK: Profesori čitaju forum, znači da ih zanima što studenti misle o njima?

MARINA: Naravno da ih zanima, iako sad imaju i studentske ankete koje su dobar pokazatelj.

STAK: Kako ste prošli na studentskoj anketi?

MARINA: Pa dobro, ja sam zadovoljna. Rezultati su mi super, više pohvale nego primjedbe, ali naravno uvijek ima nekih stvari koje se mogu popraviti.

STAK: Što mislite: hoće li dionice T-HT-a rasti i najbolje trenutno ulaganje?

MARINA: Jeste gledali danas stranice :)? Ako ste pogledali samo investicijske fondove, mogli ste vidjeti da od onih 80-ak možda 4 svijetle zeleno, to je prvi puta da sam vidjela da su svi fondovi u crvenom. Ljudi već lovi panika, već četiri tjedna su fondovi u padu, a neki su izgubili dosta novca. Makar oni koji su izgubili, prije toga su i dobili. Ne možeš reći da si izgubio 10000 kn ako si pri toga dobio 30000 kn, znači ona neto vrijednost je bitna.

Za dionice T-HT-a mislim da će rasti, ova cijena dionica od 340-ak kuna jako je niska i puno je njih koji su zadržali te dionice i čekaju bolja vremena. Kada? Baš je bila neki dan analiza na TV-u, T-HT je iskazao pozitivnu dobit, odnosno svi financijski izvještaji govore o pozitivnom poslovanju, a dionice i dalje padaju. Koji je razlog, to je čisto tržiste, ali mislim da u nekakvoj skoroj budućnosti cijena ići na 450 kn. To su prognoze.

novosti i fakultet

STAK: Imate li Vi uložen novac?

MARINA: Trenutačno u fondovima koji padaju, ali su rasli. Nisam od onih koje hvata panika. Ako se uloži u fond, onda se ne ulaže na manje od godinu dana. Imam u fondovima, ali kad mi je trebalo za T-HT sam izvadila iz fonda. Kad sam zaradila na T-HT-u vratila sam novac u fond. Biti na tržištu znači svaki dan pratiti što se događa, a iskreno nemam vremena svako jutro doći i provjeriti što se dogodilo s mojom dionicom. Trenutačno imam uloženo u dva fonda. O tome pričam na FITK-u, ako sama ne probam onda sve to nema smisla. Ako mene pitate, najbolje se dalo zaraditi na Magmi. Vidim da ima i studenata koji će uskoro početi dolaziti na faks s Mercedesima. Ima studenata koji su se stvarno aktivno uključili u to tako da sam zapravo oduševljena s kojim entuzijazmom trguju.

**Prof. Cingula je na satu pitao
zna li netko nekoga tko je
završio Ekonomski fakultet,
jer on traži asistenta. Mario je
došao kući i nagovarao me da
pošaljem mail**

STAK: Čime se bavite u slobodno vrijeme?

MARINA: U nedjelju ne radim za faks apsolutno ništa, to mi je dogovor sa samom sobom, osim ako baš nisam u nekakvoj velikoj stisci s vremenom. U nedjelju baš ništa ne radim, ne učim, ne pišem doktorat niti ništa slično. Onda me obično muž, on je ovako više za sport, natjera na bazen, biciklom po Dravi, ili pak odemo negdje s prijateljima u gorice. To vam je neko moje slobodno vrijeme što se tiče nedjelje. Subotom imam jutro uvijek rezervirano, prvo dođem na faks zbog poslijediplomskog studija. Prof. Cingula je voditelj specijalističkog poslijediplomskog studija „Menadžment poslovnih sustava“, a ja sam operativni tajnik. Samo provjerim tko je došao, je li projektor uključen i slični poslovi. Nakon toga idem na kavu s mamom. Subota ujutro rezervirana je za kavu s mamom. U zadnje vrijeme, subotom popodne najčešće pišem doktorat.

STAK: Koliko preko tjedna radite?

MARINA: Dolazim u pola 8 ujutro na posao i ne sjećam se kad sam otišla s posla ranije od 17, pola 18. Ponekad i kasnije. Ne mogu reći da radim cijelo vrijeme, da nisam ustala od računala, ali tu sam. Ima jako puno administrativnih poslića koje treba obaviti, zatim pročitati nešto novo i slično, ali evo, u slobodno vrijeme pijem kavu s prijateljicama.

U nedjelju ujutro, svaku nedjelju ujutro idemo u Soho. To obavezno, u subotu s mamom, u nedjelju s prijateljicama. I da, u pravilu jednom u tjednu ili jednom u dva tjedna

idem u Zagreb kod mentora pa se tamo nalazim s društvom i tako. Imam slobodno vrijeme, ali stvarno kad počnete pisati doktorat ili tako nešto - to vam oduzme jako puno vremena.

STAK: Što ćete raditi kad doktorirate, prvu subotu nakon toga? :)

MARINA: Mislim da neću znati kud sama sa sobom, ali stvarno će biti tako nekako. Znam da kad odem na more mi treba 2-3 dana kako bih shvatila da sam na godišnjem. Muž mi je sad zabranio nositi laptop sa sobom. Stvarno treba 2-3 dana da se mozak prebací na neku drugu frekvenciju. Tjedan dana bili smo na Mljetu, zatim smo išli jadranskom magistralom do Istre. Imamo vikendicu u Istri, tj. u selu kraj Pazina, jer je moj djed odonuda i to je moj idealni odmor, to selo, to mi je savršeno. Mljet je savršen po tom pitanju što morate stajati u jednom kutu sobe da bi vaš mobitel imao signal, jer drugdje ga nema. Televizija radi, tj. šumi HTV 1, drugih programa nema. Novine, bila sam na nekakva 3 kioska po cijelom Mljetu, niti jedan nije imao dnevne novine. Sve što su imali je ona Burza, oni to zovu Burza za nekretnine. Turizam savršen, nema puno ljudi; 8. mjesec, znači špica sezone, a na glavnoj plaži 15 ljudi, savršeno.

STAK: Znači ne volite baš gužvu, više volite mir?

MARINA: Mljet, Odisejeva špilja, roniti s maskom i disalicom, to mi je super. Skočiti u špilju, mislim da mi nikad adrenalin nije bio veći. Dubina je nekakvih 20 m, onako skočite i zaronite samo s maskom i vidite jata velikih riba. Malo vas i uplaši, ali savršeno je. Mislim da ću tamo ljetovati i sljedeće ljeto.

STAK: Jeste već bili na Mljetu?

MARINA: Ne, prvi smo puta bili tu, a i idealno je zato jer se može vrlo brzo doći do Dubrovnika i na Korčulu. Nisam bila na Korčuli, ali bila sam u Dubrovniku i to voze oni njihovi kao taxiji na vodi, 25 kn do Dubrovnika. Na cijelom Mljetu nisam vidjela niti jedan štand, to je bilo nešto nevjerojatno. Tamo postoje samo mali dućančići, ne veći od mojeg kabineteta gdje jedino što im je sveže su kruh i mljekko, a svemu ostalom bliži se rok valjanosti. Ima jako lijepih konoba gdje možete jesti, koje nisu skupe, za razliku od Dubrovnika i sličnih, jer jednostavno nemaju turista. Onda obavezno moram spomenuti Istru. Istru ne bih mijenjala. Nema more, ali ima neke druge stvari. Kako tko voli.

STAK: Eto, za vrijeme intervjuja nikako niste spomenuli da čitate, koja Vam je zadnja knjiga koju ste pročitali?

MARINA: Hmm, dobro pitanje. To ću se zamisliti sama nad sobom. Čitam obično preko ljeta. Da Vincijev kod! Eto, to sam čitala ovo ljeto, jer prvo sam gledala film pa ajde da pročitam i knjigu.

STAK: Dajte nam recite, zadnji film koji ste pogledali?

MARINA: Mislite osim jučer ovog Mavericka?

STAK: Film kojeg ste pogledali do kraja? :)

MARINA: Bio je u popodnevnom terminu :). To je ono što sam gledala jučer, nedjeljom se ništa ne radi, je li tako?

STAK: Pratite li što se događa na hrvatskoj političkoj sceni?

MARINA: Uh, gdje ste našli pitanje. Znam da idu izbori, mislim tko ne zna na kraju krajeva. Znam tko su kandidati, nisam bila ni na jednom skupu, iako je SDP dijelio jabuke :).

STAK: Vaš favorit?

MARINA: A ne znam baš, tko god da bude samo neka se stvari poprave.

STAK: Što mislite o ovogodišnjim kampanjama, jesu previše agresivne?

MARINA: Mislite ona međusobna prepucavanja? Zapravo, politika je takva, čim više blatiš onog drugog to si ti bolji, barem to naši političari misle. Tako da stvarno ne znam što bih rekla. Jedino mi se ne sviđa uključivanje sportaša u politiku, bez obzira koja stranka. Tako mogu ići i do studenata. Po čemu su sportaši toliko posebni da bi trebali čuti za koga će glasati?!

STAK: Znači li to da nećete glasati?

MARINA: Glasat ću, smatram da morate glasati, to je građanska dužnost.

STAK: Za kraj nam recite čitate li Studentski list i što mislite o njemu?

MARINA: Da, svaki put to pročitam, donesu mi ga i prije nego što ga dijelite u prizemlju i stvarno mislim da je to dobar. Najzanimljiviji su mi intervjuji pa njih prve pročitam. Najbolji mi je Damirov :)

STAK: A kako Vam se sviđa ovaj intervju?

MARINA: Zadovoljna sam pitanjima, super ste bili.

STAK: I za kraj, kad smo već sve pitali da nam ispričaju jedan vic, ispričajte nam i Vi jedan ?

MARINA: Da znate da sam i mislila da ćete me to pitati, i mislila sam neki pročitati, ali ipak na kraju nisam :). Nisam jer ja jednostavno ne znam prepričavat viceve. Volim čuti dobar vic, naravno. Prof. Cingula mi svaki treći dan ispriča jednoga, ali da me za 3 sata pitate da vam prepričam ponovno, ne bih znala.

STAK: Znači, nećete nam ispričati vic?

MARINA: Ne, stvarno ne znam. Jedini koji mi sad pada je onaj sa Plesa sa zvjezdama, ali taj je stvarno glup, ispričao ga je onaj, kako se zove onaj plesač, onaj Francuz. Ne gledate Ples za zvjezdama? To gledaju moji roditelji pa sam ja vidjela, na TV-u je prepričao neki vic, nešto „tko je gazda u kući“. Tako nešto, ne znam, stvarno ne znam.

Skoro dva sata, koliko je trajao intervju, prošla su jako brzo. Ovaj intervju je pozitivno iskustvo za nas i zahvaljujemo se asistentici Marini Klačmer Čalopa na ugodnom druženju. O asistentici smo ionako imali dobro mišljenje, ali nakon ovoga intervjuja naše mišljenje postalo je još bolje. Inteligentna mlada žena koja je puno toga već postigla, a i za očekivati je da će u budućnosti postići još više. Od svega nam se najviše svidio pristup koji ima prema studentima, a najmanje to što nije znala ispričati nijedan vic :(.

Dražen Pavetić
Janja Petričušić

Muka po IS-u iliti kako je Bolonja izbacila stari smjer

Autor: Josip Požega

U jesen 2003. godine gospodnje kada se je moja malenkost upisivala na fakultet, nije mogla niti zamisliti način na koji će se taj studij odvijati. Iako naoko se ništa neobičnoga nije događalo, u zraku se je već osjećao nekakav čudan miris – miris nadolazećih promjena. No dobro, idemo iz početka. Te davne jeseni na fakultetu su postojala dva smjera, odnosno po jedan iz svake kategorije obrazovanja: viša je bila PITUP a visoka IS, i amen. Nije bilo nekakvog Menadžmenta a Bologna je bila samo grad u prijateljskoj nam Italiji. To je bilo još i vrijeme kada su se studenti sa još starijeg smjera OP (obrada podataka) prešaltavali na IS. I sve je bilo nekako – normalno. Ljudi koji nisu stekli uvjete su upisivali parcijale (do 6 kolegija sa više godine), padove, a oni sretniji redovne više godine. Na parcijali bi očistio pola više upisane godine zatim nadolazeće jeseni upisao drugu polovicu (za koju si prethodno, naravno, stekao uvjete) i tako bi studiranje teklo polako ali sigurno. Ali od 2005. godine svijet (studij) više nije onakav kakvog smo nekada poznavali. Uvođenje totalno novog načina studiranja i poimanja studija kao takvoga imalo je kao neophodnu posljedicu eliminaciju „staroga“ smjera IS. Odjednom smo postali „stari“ a da niti sami nismo bili svjesni koliko možemo ostarjeti u samo dvije godine i dan danas kada se gledam u ogledalo mogu se zakleti da vidim koju sijedu vlas.

(radeći i sudjelujući u nečemu se od promatrača pretvaraš u igrača), a stagnaciju sigurno ne želimo u našem obrazovnom sustavu. No, da ne bi predaleko odmakao od teme članka vratiti ću se na eliminaciju smjera IS. Ona je provedena na način na koji je a kako se je to odrazilo na običnog malog studenta vulgaris biti će pojašnjeno iz prve ruke u nadolazećim retcima. Od cca.350 studenata smjera IS bilo je barem

360 mind-mappingom izgeneriranih načina na koji se je bolonja mogla provesti paralelno sa IS-om libaremsa što manjim posljedicama. Svatko (i njegov brat, također) je imao svoju teoriju, svoj način za koji je mislio da

je najbolji. Bilo je šaputanja po hodnicima, poziva na linč i smjenu kako uprave tako pojedinih rektora i članova „izvršne vlasti“, ali od svega toga je bilo – jedno veliko ništa. Uprava se, doduše jest izmijenila, ali to sigurno nije bilo po želji studenata. A koje su to promjene bile koje je t jedan student smjera IS? Ponajprije maskiranje onoga što se je nekad tako milo zvalo „parcijala“ u „odobreno prisustvovanje nastavi“ ili zdravoseljački (studentski) – slušanje. Nije više bilo padova u klasičnom smislu riječi kada su kolegije iz viših godina upisivali samo oni koji su za njih imali preuvjete. Sada su sve kolegije upisivali svi i na taj način došli smo do prve posljedice – prebukiranost dvorana. Ljudi u D1 sjede doslovce po podu, po stolicama namijenjenima profesorima, stoje pred ulaznim vratima i (da mogu) sjedili bi čak i na katedri. Doduše to se može riješiti na jednostavan način – neobvezna predavanja, pa neka dolazi onaj kojega to zaista i zanima. Na takav način poubijali bi više muha u samo jednom potezu. Dvorane više ne bi bile prebukirane jer bi na nastavu dolazili samo oni koje to zanima i koji nemaju zaostatak sa nižih godina (kada smo već svi morali upisivati sve to ne implicira zaključak da su i svi položili sve). Dakle, problem se može riješiti kada bi za rješavanje bilo volje. Dalje – problemi oko uvjeta. Tko ima pravo „slušati“ a tko upisati redovno? Već smo dvije godine za redom svjedoci navrat-nanos donesenih odluka

fakultetskog vijeća koje bi – samo da su na vrijeme i sa voljom donesene – mogle puno manje glavobolja studentima zadati. Pretprošle akademske godine je pred sami upis viših godina (čitaj:nakon ispitnih rokova) donesena odluka da Operacijski sustavi, Strukture podataka i programiranje 2 više nisu uvjet za upisivanje godina (pod kapom „slušača“) već za polaganje kolegija sa više godine. I sada – tko se snašao, snašao se. A tko nije – frknuo je na bolonju. Nadalje, prošle akademske godine smo imali priliku svjedočiti da više nisu 2 kolegija zaostatka sa niže godine uvjet za upisivanje više godine, već da se mogu čak 3 kolegija prenijeti (iako po mome skromnome sudu je jako gadno na četvrtoj godini onome tko još ima primjerice Metode, Operacijske i Strukture za položiti). Ali se je barem moglo upisati „slušanje“ i ne bi nakon 4 godine izletio na nešto šta ne želiš. I opet – pogađate – u zadnji čas donesena odluka. I još je dugačak niz takvih i sličnih odluka i odlukica koje na sve mile i nemile načine vode neminovno samo jednomu – gašenju smjera IS po „starome“ načinu studija. I sada se na kraju postavlja jedan logičan upit – da li su te sve odluke donošene sa studentom u centru promatranja ili je fakultetsko vijeće bilo vođeno nekim sasvim drugim motivima? Kao i za sve drugo – svatko ima svoju teoriju, a da li ćemo pravu istinu ikada saznati? Iskreno – ne vjerujem

**SLANINA
KULEN
POŽEGA
ŠVARGL
KOBASICE
SNAŠA
TAMBURICA
ŠLJIVOVIĆA
GRAŠEVINA**

SYSTEM ERROR POWER:

Intervju s CIPom

Prvo smo razgovarali o tome da li se isplati imati projektor za kućno kino :)

STAK: Koliko se često mijenjaju lampe u projektorima?

CIP: Svake dvije do tri godine.

STAK: Koliko dode jedna lampa?

CIP: Oko pet tisuća kuna. Zaključak je da se više isplati kupovati TV jer su lampice preskuge

STAK: Da li je moguće povećanje prostora za e-mail na više od 5MB?

CIP: Moguće je, ali takvo što treba dozvoliti uprava pošto se sve provodi na inicijativu uprave.

STAK: Što je s IMAP pristupom?

CIP: Sve zadatke definira uprava, pa tako i ovaj.

STAK: Koliko Vam vaše zanimanje utječe na društveni život?

CIP: Hm... Normalna stvar da kad se nađemo iz iste struke da se svi dignu od stola. Možemo pričati o tome satima. Kad se sretнемo s nekim koga to ne zanima pokušavamo se uključiti u njegovo područje.

STAK: Koliko ste privatno za računalom?

Gašo: čim manje, samo ako treba.

Berni: puno

Gašo: Ako stalno sjediš pred kompjuterom moreš poludit. Previše je i osam sati dnevno na poslu.

STAK: Više GUI ili tekstualni interface?

Gašo: GUI.

Berni: tekstualni.

STAK: Zašto tekstualni?

Berni: Zato jer imam sve pod kontrolom, u GUI-u nemam osjećaj kontrole.

Gašo: Zato jer je linuksaš.

Zašto GUI?

Gašo: više volim slikice. :)

Prije smo radili čisto u tekstualnom, kad su došli Windowsi 3.1 bili smo u šoku.

STAK: Koji Vam je najseksi dio hardvera?

Bernie: Grafička je cool, kad stave one komade na kutije.

Gašo: Procesor. :D

Kruno: miš, pokazivač. :D

STAK: Koji je najsmješniji zahtjev ove godine?

CIP: Imaš dosta mjesta za snimanje? :)

Ima svega, al ono, nasmiješ se i zaboraviš. Primjerice, ne radi projektor pa dođeš i skinče poklopac i radi. Ili ne radi mreža, a zapravo računalo nije upaljeno. Ima još dosta toga, ali nije za

javnost.

Ali i nama se može dogoditi da po dva – tri sata po nečemu čeprkamo i onda shvatimo kak je zapravo rješenje jednostavno i stalno nam pred nosom.

Berni: To je moguće samo u windowsima, ja imam sve pod kontrolom. :)

STAK: Računala u knjižnici, nadogradnje?

CIP: Prije smo postavljali računala s potpuno slobodnim pristupom, ali su počeli studenti zloupotrebljavati. Bilo je masa programa instaliranih, rađeni ogromni downloadi. I onda kad su došli ljudi koji su trebali računala nisu mogli na njih. Znalo je biti ljudi koji su došli u sedam ujutro i sjedili za računalom do devet navečer. Već smo zvali računala po imenima studenata, a ne po brojevima. :) Često se znala zakrčiti mreža jer nismo imali dva proxy-a. Zato smo ograničili računala na stanje kakvo je sada u knjižnici. Postojala je međufaza u kojoj smo ograničili kvotu na hard diskove, ali su studenti došli i onda priključili svoje diskove. Onda smo stavili videonadzor u dvoranu 12 (u kojoj su bila prije računala za rad), ali onda su opet petorica stala oko računala i šesti je promjenil hard što mi nismo mogli vidjeti naravno.

Inače što se tiče nadogradnji, ne stignemo sve pratiti pa tako niti neznamo u čemu je stvar dok nas ne obavijeste. Jedva stižemo napraviti neke ključne stvari koje uprava očekuje od nas i onda nas dođu ljudi molit sa nekim jednostavnim stvarima poput prijave na računalo što nas dekoncentririra jer nam je potreban jedan mir da bi mogli koncentrirano raditi na nekim stvarima.

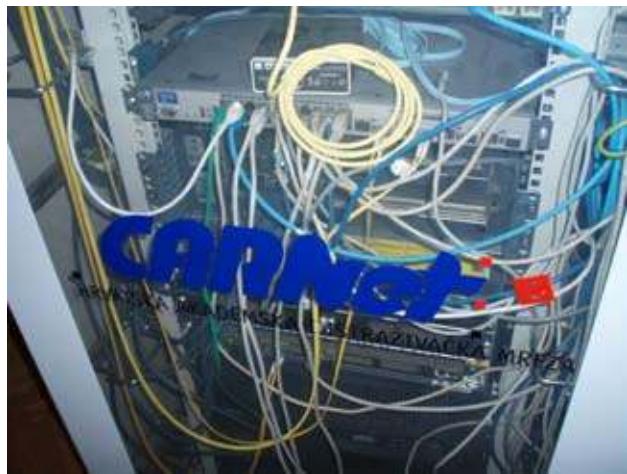
STAK: Kako se nosite s ljudima koji dolaze s laptopima?

CIP: Nemamo mogućnosti prevelike kontrole jer je to fakultetska mreža koja je postavljena upravo kako bi studenti mogli pristupati svojim prijenosnim računalima.

Imali smo slučaj da smo navečer oko devet našli

ostavljeni u dvorani osam. Moguće da je taj laptop bil ostavljan po par noći prije, taj put smo ga slučajno otkrili jer smo išli pregledavati kako radi mreža i vidli da je netko spojen na access point. Još je bil neki fensi. :) Apsolutno se sve vidi što studenti rade. Ovo što smo otkrili je bilo čisto slučajno.

Postoje i slučajevi gdje ljudi ostave i aute pokraj faksa jer su AP-ovi jaki pa signal ide i van foi-a.

The Bad ass Killing Machine - ako tu isčupate neki kabl, sve ode u krasni ... znate već :)

STAK: Jel bi smjeli ograničiti bandwidth studentima?
CIP: To nećemo napraviti studentima, nek rade što žele. To je zasebni dio mreže pa nema utjecaja na nastavu i slično. S druge strane, perspektivno je ako imaš uvida u sve. Ima ljudi koji posjećuju razne stranice, poput pornografije i slično. Ljudi su mladi, imaju široke horizonte i piči. Na kraju to nekako i utječe na kreativnost ljudi. Jer se surfanjem po internetu kad tad vrate nazad i dobe ideju.

STAK: Zašto se ne slože po dvoranama terminali umjesto računala?

CIP: Postoji ideja, ali ima nekoliko problema,

harverdskih i softverskih. Primjerice, neki softver ne može raditi na taj način, a mi zbilja imamo veliku količinu softvera koja se danas koristi i moramo omogućiti da se sve koristi. Ali jednog dana sigurno bude nešto takvo jer danas se ide u tom smjeru.

STAK: Zašto ste samo tri administratora?

CIP: Ministarstvo odlučuje o zaposlenicima i neda FOI-u više od 3. Sada Carnet predlaže po jednog administratora na tri računala. A nama bi po tome trebalo oko 10 administratora, minimalno. Posebno zbog prirode fakulteta. Nije samo stvar u tome da adminovi trebaju znati raditi u unixu ili windowsima, nego treba tu gutati ogromne količine manuelala svakodnevno kako bi bili u toku jer radimo sa najrazličitijim stvarima. Nekad smo u CIP-u radili dvojica, to je bilo prije desetak godina. Ali tada je bilo ukupno dvije dvorane računalima i po fakultetu je bilo ukupno 15 računala te tri servera. Danas su još uvijek tri administratora, a opreme deset puta više, a i više možda. Niti sami neznamo. :) I drugdje je tako, a ne kod nas samo. Sistemaši su lagano zapušteni iako su potrebni. Nemožeš bez njih, ali se ponaša prema njima kao prema nužnom zlu.

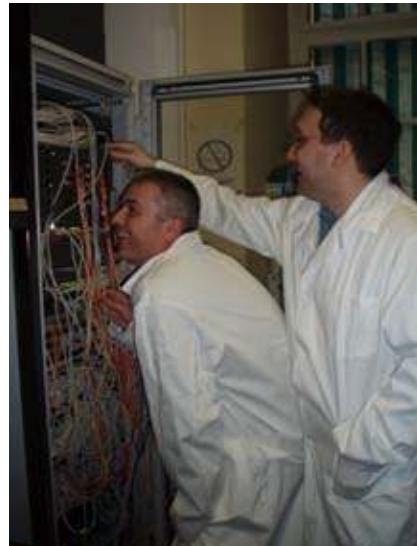
STAK: Riječi za kraj?

CIP: Studenti uvijek mogu doći pitati nas nešto, nikad nismo imali problema s njima i drago nam je da im možemo pomoći. Posebne zahvale upućujemo studentima koji su nam pomogli u nečemu ili predložili neku ideju. Svatko tko ima neku ideju i ako ju može izvesti neka nam se javi i može raditi s nama. Čak postoji i mogućnos da se plati taj rad preko student servisa.

STAK: Kakve bi poslove mogli studenti raditi s vama?

CIP: Razvijanje web aplikacije za primanje radnih naloga ili nečeg sličnog. Neki kreativni poslovi otprilike, ništa konkretno nemamo u glavi, zato su pozvani studenti da predlože svoje ideje i mogu raditi.

Matija Kapić
 Mario Kovačević
 Nikola Krajačić

CIPovei u akciji.
 Nismo sigurni kakvoj, šta su radili, ali su se ludo zabavljali :)

IMAGINE CUP 2007.- KOREJA

Završio je još jedan Imagine Cup, peti po redu, koji se ove godine održao u Seoulu, glavnom gradu Južne Koreje, od 5. do 10. kolovoza. Tema ovogodišnjeg natjecanja je bila "Zamisli svijet u kojem tehnologija svima omogućuje bolje obrazovanje". Pobjedu i 25 000\$ odnijeli su Tajlandani, odnosno 3KC>Returns tim sa projektom LiveBook!, na drugo mjesto smjestila se Južna Koreja, a na treće Jamajka. Uz početnih 100000 studenata iz preko 100 zemalja širom svijeta, u užem krugu sudjelovalo je 344 studenata iz 59 zemalja.

I na ovogodišnjem Imagine Cup-u spominju se Hrvatska i Fakultet organizacije i informatike.

Nakon prošlogodišnjeg velikog uspjeha tima "EKG.NET" u Indiji, ove godine u Koreji našu državu u kategoriji softverski dizajn predstavljao je tim "eS.NET" sa splitskog Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Nisu uspjeli ponoviti uspjeh "EKG.NET"-a, al zato se tu spominje još jedan tim i to upravo s našeg fakulteta. U kategoriji fotografija veliki uspjeh postigao je tim "Black&White". Članovi tima su Aleksandar Kordić i Igor Matoša, koji su osvojili drugo mjesto svojim foto esejem ulica grada, na zadatu temu srce Seula.

Idući Imagine Cup 2008. održat će se u Parizu u Francuskoj. Tema je okoliš, odnosno "Zamislimo svijet u kojem tehnologija omogućuje održiv okoliš". Prijave samo što nisu počele, pa tko je zainteresiran neka navali. U nastavku možete pročitati kako je tekla priča "Black&White" tima!

Black & White Korea Dream

"...I drugo mjesto osvaja – Hrvatska. Kako da opišem taj osjećaj... Nevjerica, sreća, uzbudjenje, stiskanje u želucu..."

Iva Mihalic

Naša priča o Imagine Cup-u počela je Microsoftovom prezentacijom na Fakultetu Organizacije i Informatike u Varaždinu. U tom trenu nastala je ideja, a nešto kasnije i tim. Same pripreme trajale su oko 2 mjeseca i uključivale su niz snimanja, pregledavanje hrpe fotografija i konačno sastavljanje priče i ta priča dovela nas je u Seul. I kako je bilo? Ukratko, fenomenalno. Sam put je bio poduzi no podnošljiv, kojih 12 sati leta ukupno. U Seul smo stigli 5. kolovoza, smjestili se u hotel koji nam je pokazao nova mjerila luksuza i krenuli na večeru spojenu s otvaranjem finala - i doživjeli prvi susret s korejskom hranom. Nemam ništa protiv njihove kuhinje osim toga da uopće ne odgovara našem ukusu. Kombinacije slatkog i ljetog, vrste i količine povrća, nedostatak kruha i još neke sitnice prvih su dana predstavljale problem, no naviknuli smo se i pohvatati što treba jesti. Ali, ne skrećimo s teme.

Otvorenje je bilo grandiozno, preko 500 gostiju sačinjenih od studenata, mentora i predstavnika Microsofta. Nakon njega, vratili smo se u sobe, smoždeni vremenskom razlikom (a sobe su bile vrhunske, za očekivati) i krenuli na najugodniji posao toga dana - spavanje. Jer drugi dan natjecanja su počela.

Naše natjecanje počelo je u 12 sati s objavom teme. Najavljeno je trajanje natjecanja do ponoći sljedećeg dana. Od 14:00 do 00:00 prvog dana te od 06:00 do 00:00 drugog dana na raspolaganju imali smo vlastitog vozača i vodiča jer tema je bila „Srce Seula“ i zahtjevala je odlazak na teren, što smo mi maksimalno iskoristili.

Odmah iza 14 sati krenuli smo prema centru grada, prethodno se posavjetovavši s lokalcima o najboljim lokacijama za snimanje. Imali smo sreće, nasmiješilo nam se sunce i omogućilo da snimimo neke odlične fotke, za razliku od timova koji su snimali drugi dan, kada je pljuštala kiša. Osim male jezične brane (nešto manje od Asuana) između nas i cure koja nas je vodila, sve je išlo odlično. Seul se pokazao veoma zanimljivim, spoj urbanog i tradicionalnog, no možda je urbani razvoj tekao prebrzo i time narušio ravnotežu koja je mogla postojati. Tako da, što se arhitekture tiče, Seul se čini pomalo neusklađenim, nabacanim. Ono što nas je najviše oduševilo bila je visoka razina čistoće u gradu kao i nedostatak ozbiljnijih gužvi (i nitko na nikoga ne više) unatoč činjenici da u Seulu živi kojih 11 milijuna ljudi. I da, ljudi su se u svim situacijama pokazali iznimno ljubaznima.

Prvi dan je bio naporan, ali napravili smo i većinu posla. Srećom. Jer drugi dan dočekala nas je kiša. Otišli smo u grad, pogledali još neka mjesta, popeli se na vrh najvišeg nebodera, itd. Uglavnom, bilo je zanimljivo unatoč pljusku. I tako, napravili smo selekciju i predali svoj rad već oko 21:00, puno prije ostalih. U ponoć je uslijedilo zajedničko slikanje i suci su odmah krenuli u ocjenjivanje. No, rezultate čemo tek saznati u petak, tako da smo ostatak boravka imali za sebe. Barem dijelom. Jer tu je bilo još mnogo aktivnosti kojima smo prisustvovali.

Već sljedeći dan na redu je bio cijelnevni izlet po Seulu. I tu se pokazao prvi i jedini organizatorski propust. Razdvajili smo se po autobusima bez prevelikog reda i zbog lošeg vremena svi nisu prošli cijelu planiranu turu. Ali dobro, vrijeme je bilo protiv organizatora i pokazalo se opakim protivnikom. Mi smo bili u muzeju korejske povijesti, na ručku u olimpijskoj dvorani, plovili rijekom Hangang, posjetili tradicionalnu ulicu te zajedno sa svima prisustvovali večeri u organizaciji gradonačelnika Seula. Tura je bila dobra, unatoč vremenu i već poslovičnim problemima s hranom, no bilo je iscrpljuće.

U četvrtak veči dio hrvatske ekipe otišao je s našom supportericom u grad, dok smo Igor i ja nadoknađivali san izgubljen tijekom natjecanja. Taj dan imali smo i intervju tokom večere pred svim natjecateljima, kao dio prezentiranja radova iz kategorije fotografije kratkog filma. Unatoč početnoj nervozni navodno je ispalо ok, čemu se još

uvijek čudim...

I došao je petak, posljednji dan finala. Ujutro je glavni događaj bilo predstavljanje finalnih radova u kategoriji softverskog dizajna.

Popodne je došao na red događaj kojeg smo svi čekali. Finalna svečanost (World Festival) u okviru koje su trebali biti objavljeni rezultati u svim kategorijama. Igram slučaju ili zbog činjenice da je najnovija kategorija, rezultati u kategoriji fotografije su prvi proglašeni. I drugo mjesto osvaja – Hrvatska. Kako da opišem taj osjećaj... Nevjerica, sreća, uzbuđenje, stiskanje u želucu od treme da se ne osramotimo pred kojih 700 ljudi i ne znam koliko novinara, a da ne govorim o VIP gostima iz raznih organizacija, korejske vlade, ambasadorima... Ali prošlo je dobro. Uzbuđenje se moglo opipati kako su se nizale ostale kategorije i prije nego smo se mogli snaći, završilo je. Ostala je samo još jedna stvar – završna zabava. Održala se u susjednom hotelu W (Sheraton i W su zapravo spojeni, no razlikuje ih dizajn, W je više futuristički). Bila je nezaboravna.

Besplatno piće po želji, dobra glazba, ljudi sa svih strana svijeta. Uglavnom, trajalo je do 02:00, kada se zatvorio bara, a uskoro je uslijedio i razlaz.

Tako je došao dan odlaska, ukrcavanje na bus (prerano za nas nakon zabave) i zezancije na aerodromu te konačno pokret. I let od 11 i pol sata do Frankfurt-a.

Pošto smo se vraćali dan nam se produžio za 8 sati i time nas opet bacio u jet lag, ali preživjeli smo. Vratili smo se sretno i s nezaboravnim uspomenama na jednu daleku zemlju i odličan provod. Planiramo probati i sljedeće godine, Pariz čeka...

Aleksandar Kordić

Suradnja sa udrugom

eSTUDENT
NETWORK OF EXCELLENCE

Oko tjedan i pol prije izlaska ovog lista nekoliko se STAK-ovaca uputilo u Zagreb na sastanak sa studentskom udrugom eSTUDENT. Sigurno su neki od vas čuli za tu udrugu, a ako nisu vjerujemo da će u narednim mjesecima (ili godinama?) čuti sigurno nešto o njoj. Radi se o jednoj udruzi koja je prilično velika (oko 200 članova) i djeluje na nekoliko fakulteta (Ekonomski, FER, Pravni fakultet). Cilj same udruge je povezati studente i poslodavce kako bi studenti mogli dobiti čim lakše zaposlenje.

Nakon ne baš napornog puta toplo su nas dočekali predstavnici udruge eSTUDENT i malo smo popričali uz kavicu (neki i čaj). Poslije toga smo prisustvovali predavanju konzultantske kuće Roland Berger Strategy Consultants. Na predavanju se govorilo o restrukturiranju poduzeća, o tome koji problemi su aktualni u hrvatskom gospodarstvu, na koje zamke je moguće naići tokom restrukturiranja poduzeća, kakvo je stanje u svijetu, a kakvo kod nas itd. Uspjeli smo uspostaviti komunikaciju s ljudima iz konzultantske kuće i popričali malo o mogućnosti za održavanje predavanja na našem fakultetu čime su oni bili oduševljeni pošto ih, između ostalog, zanimaju i studenti sa znanjem koje se može steći na Fakultetu organizacije i informatike, prije svega zbog toga što se i oni sami bave na neki način organizacijom poslovnih sustava što mi studenti skoro stalno slušamo na nekom od kolegija. U sklopu prezentacije koja bi se održala na našem fakultetu održala bi se također i radionica u kojoj bi studentima bio predstavljen pojednostavljeni problem za koji bi imali vremena da ga riješe par sati. Bitno je napomenuti da ta radionica neće samo služiti za primjer kako bi studenti mogli uvidjeti kako se rješava problem jednog

poduzeća, nego kako bi se i našao potencijalni kandidat za održivanje šestomjesecne prakse u Roland Bergeru. A nakon prakse bi postojala i mogućnost nastavka rada u tvrtki.

Poslije vrlo zanimljivog predavanja uslijedio je razgovor sa predstavnicima eSTUDENT-a o suradnji. Dogovorili smo nekoliko mogućnosti suradnje što bi moglo beneficirati studentima našeg (a nadamo se uskoro i drugih) fakulteta. eSTUDENT treba tehničku pomoć poput sređivanja web stranica, dok bi nama pružili pomoć u RIF-u. Ovo je samo jedan vid suradnje s eSTUDENT-om, a sve koristi koje će studenti imati od toga vidjeti ćemo s vremenom pošto niti sami ne znamo što nas očekuje u budućnosti, ali vjerujemo da je dobro. Jedna od želja eSTUDENT-a je širenje na druge fakultete u Hrvatskoj, a u vidu suradnje s nama bi se proširili i na naš fakultet

Matija Kapić

ŽELIŠ VIŠE? MOŽEŠ VIŠE!

S početkom nove akademske godine 2007./2008. skupina proaktivnih studenata Ekonomskog fakulteta i Fakulteta elektrotehnike i računarstva započela je Promociju koja je za cilj ponosno predstaviti Udrugu koja ulazi u četvrtu godinu postojanja. Pored toga najavili smo i ovogodišnji Pristupni proces za okupljanje novih članova, Uvodno predavanje koje je okupilo renomirane i eminentne predavače iz svijeta businessa te tulum koji je organiziran na dan samog predavanja.

Tko smo, što smo i čime se bavimo?

Studentska Udruga eSTUDENT osnovana je početkom 2004. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu s ciljem povezivanja najboljih studenata Ekonomskog fakulteta i Fakulteta elektrotehnike i računarstva, s vodećim poduzećima i kompanijama koje posluju u Republici Hrvatskoj. Osnovala ju je nekolicina tadašnjih studenata i asistenata kako bi nama, današnjim i budućim studentima, omogućili stjecanje dodatnih znanja i vještina koja će nam biti od velike pomoći u budućem profesionalnom životu.

Timski rad, otvorenost i samouvjerenost, tolerancija, optimizam, svestranost, ambicioznost, inovativnost i kreativnost, integritet i entuzijazam, proaktivnost, angažiranost, odgovornost i, na kraju ono najvažnije, prijateljstvo te međusobna poticajnost i povezanost vrijednosti su koje članovi promoviraju unutar Udruge, stvarajući pozitivnu atmosferu koja uvelike pridonosi napretku nas samih i kreiranju mreže izvrsnosti. Sve spomenute vrijednosti plod su aktivnosti i, kao takve, nisu obična slova na papiru, već su proizašle iz stvarnih odnosa na kojima se i baziraju.

Da sve ne odaje dojam prevelike ozbiljnosti, i da se ležerno prepustite dalnjem čitanju, spomenut ćemo kako smo tijekom cijele radne godine organizirali niz popularno zvanih internih CHUZA („čavrjanje uz...“) gdje se okupljamo na raznim zanimljivim mjestima u Zagrebu (kafići, pubovi, noćni klubovi, restorani, sportskitereni, studentski domovi) i dijelimo studentske priče i anegdote, prepričavamo iskustva i doživljaje i stvaramo priče koje ćemo sutra prepričavati prijateljima i rado ih se

prisjećati. U nešto manjem broju (u prosjeku jednom mjesečno) organiziramo tulum na koje se pozivaju svi koji dijele jednake ili slične interese prosječnog studenta sa željom za osobnim razvojem i napretkom, i nezaboravne teambuildinge koji jačaju snagu i duh eSTUDENTa.

Misija

Misija Udruge je okupiti i umrežiti najbolje studente, pružiti im dodatna praktična iskustva i teoretska znanja kroz projekte Udruge, razvijati njihove liderske sposobnosti, poticati ih na preuzimanje odgovornosti te ih povezati s najboljim poslodavcima u Hrvatskoj kako bi sutra bili konkurentniji u multinacionalnom, multikulturalnom, globalnom okruženju.

Vizija

Vizija Udruge je biti prepoznatljiv brand koji okuplja studente s najvećim potencijalima iz područja društvenih i prirodnih znanosti, biti studentska multidisciplinarna mreža izvrsnosti te kroz razvoj najboljih pojedinaca usmjeriti razvoj društva i zemlje ka društvu znanja i ekonomiji znanja.

Promocija Udruge

Budući da Pristupni proces, odnosno primanje novih članova, obavljamo jednom godišnje, potrebno je ciljnu skupinu (potencijalne članove) upoznati s aktivnostima Udruge, podsjetiti javnost na naše postojanje, predstaviti mogućnosti koje eSTUDENT pruža članovima, te u konačnici poboljšati cjelokupni image. Ono što mi prvenstveno želimo je u najboljem svjetlu komunicirati odnos prema kolegama s Fakulteta, prema uvaženim profesorima, obrazovnim institucijama, medijima i ostalim studentskim udrugama. Cilj nam je promovirati i strateške partnerne Udruge (Agrokor, P&G, Podravka, Zagrebačka banka) kao renomirane hrvatske tvrtke koje surađuju s najboljim studentima, tvrtke koje su prepoznale pravu vrijednost i konkurenčku prednost – mlade, obrazovane i ambiciozne ljudi.

Marketing tim, kao jedan od četiri štabna tima Udruge, zadužen je za organizaciju i koordinaciju aktivnosti u vrijeme Promocije. Najveća odgovornost leži upravo na njima, ali jednak je i na ostalim članovima, jer na takav način predstavlja se naša cjelokupna vrijednost – mi.

Matija Troskot

Nedorečenost kopernikanskog obrata

Autor članka: Bojan Vukšić (cimer, op. dtp.)

Isprrva se mislilo da je Zemlja centar svemira. Sve je usmjereni prema Zemlji i oko Zemlje se vrte svi planeti, Mjesec i Sunce. Nikola Kopernik dao je kasnije znanstvene dokaze za suprotno tj. uzrokovao je prijelaz iz geocentričnog u heliocentrični sustav. Kopernik je okrenuo način gledanja i promišljanja o Sunčevom sustavu naopako. To je bio kopernikanski zaokret tj. obrat. Slično se mnogo kasnije dogodilo i s filozofijom. Temelj filozofije mnoga je godina bio u tome što se na svaki predmet i svaki pojam gledalo kao na objekt za proučavanje i istraživanje, dok je sama osoba bila subjekt. Objekt se doživljavao objektivno, kao apsolut, istina i jedina prava stvarnost.

Kant uvodi novo razmišljanje u filozofiju i mijenja poziciju subjekt – objekt. Predmet istraživanja od sada postaje projekcija nas samih, relativna istina, ono što mi možemo i želimo vidjeti. Na stvari se sada gleda kao na ono što mora, ali i ne mora biti takvo. Mi sami sebi stavljamo veo pred oči time što smo ljudi. Na primjeru je to mnogo lakše za shvatiti.

Uzmimo jedno obično drvo iz bilo koje računalne igre koja nastoji imitirati ovaj svijet. Sada zamislimo kako će to doživjeti različiti ljudi. Informatičar će to vidjeti kao dio programa, ekonomist će drvo vidjeti kao drvo, ali doživjeti kao ekonomski čimbenik, sociolog će vidjeti imitaciju realnog svijeta u želji da se ljudi samozavaraju, filozof će vidjeti drvo koje ne raste i tako dalje. Svi oni će vidjeti isto drvo, istu stvar, ali će zbog onoga što jesu doživjeti to drvo veoma subjektivno. Čak i unutar iste struke

će se “viđenje” tj. doživljavanje iste stvari razlikovati. Ili još jedan primjer: Dinamov znak na nekoj zgradi. Je li to samo grafit, simbol ljubavi prema nogometnom klubu, izraz vandalizma, pokušaj izražavanja jedne subkulture ili nešto deseto?

U svakom slučaju tamo se nalazi ono što se nalazi, ali objektivno ne možemo ustvrditi što je to. Subjektivnost postaje veoma izražena u takvim malim stvarima i događajima. Premda se u nekim mjestima nastoji eliminirati subjektivnost, ona je uvijek tu. Kant smatra da je to glavni problem u dolaženju do univerzalnih istina i prave slike stvari. Ne može se biti objektivan. Neki će reći da je znanost objektivna. To je ipak samo riječ. Znanost nije nipošto objektivna.

Uzmimo na primjer matematiku. Čista matematika i sve što ona jest je veliko i svakako vrijedno poštovanja, ali brojke su njima samo brojke i u vidu objektivnosti poništava se simbolika brojeva i određeni viši ideali koje nalazimo u numerologiji, čiji je filozof Pitagora, te tako dolazi do subjektivnosti. Reći kako broj 1 nema drugog značenja od izraza količine, vrijednosti ili mjere je absurdno. Broj jedan je ispunjen dubokom simbolikom. Koliki su samo dobivali jedinice tokom svog školovanja i nije li broj jedan nekako ispunjen strahom od neuspjeha? Primjenjujemo matematiku na realni svijet i tako ga gledamo subjektivno jer smo maknuli jedan dio spektra gledanja. Sumpor je u kemiji element, novac je ekonomistima sredstvo razmjene i tako dalje. Nijedna znanost nije objektivna i problem je u subjektivnom doživljaju stvari. Zašto svi vidimo sve subjektivno? Odgovor je lagani. Zato jer smo tako naučeni

od strane naših roditelja, društva i profesora. Posljedica ovih zadnjih je najveća i najviše se osjeti na fakultetima. Na fakultetima se najjače očituje cilj obrazovanja. Prvi i jedini cilj obrazovanja je naučiti druge misliti, ne što da misle, već kako.

Učenje se usađuje u nas i ono postaje dio nas samih, bili mi toga svjesni ili ne. Nitko nije na to imun, bar ne oni koji uče, a osobno sam u mnogo prilika uvidio kako me je učenje zapravo učinilo robom znanju i promjenilo moju svakodnevnicu. Svi to mogu zamijetiti. Jednom sam stajao u banci i bila je gužva. Tako sam stajao i razmišljao kad sam odjednom shvatio da razmišljam o tome kako je red u banci jednofazni i višekanalni te kako treba organizirati takav sustav da bi se izbjegli veliki redovi čekanja prema statističkim podacima koji bi se skupljali kroz period od dva tjedna te u vrijeme kada se očekuje velika gužva da treba otvoriti više šaltera za korisnike usluga itd. Uvidio sam u tome trenutku da razmišljam prema onome što znam, da me je moje znanje zarobilo. U sljedećih nekoliko sekundi uspješno sam potisnuo misli o unaprjeđenju sustava poslovanja banaka u neki zabačeni dio podsvijesti tako što sam počeo razmišljati o, jednostavno rečeno, potpuno drugim temama.

Tijekom nekog vremena svi počnemo razmišljati šablonski. Takvo je naše učenje matematike. Opet koristim primjer matematike jer to je svima najjasniji primjer za shvatiti. Mi učimo određeno gradivo na predavanjima i na seminarima nam se pokaže postupak rješavanja zadataka. Nakon što riješimo samostalno zadatak ili dva iste vrste mi ga nadalje znamo riješiti, shvatili smo po kojem se principu radi. Uvijek je ili prvo ovo pa ono, ili treba neka zamjena ili nešto kvadrirati ili potencirati i sl. Bitni je samo zapamtiti redoslijed izvađanja operacija i to je ono što se na kolokvijima i ispitima provjerava: jesmo li naučili rješavati nešto na određen način.

Da bi potakli razmišljanje i otežali kolokvije/ispite, uvode se neki novi, nepokazani načini rješavanja. Zahtjeva se povezivanje nekoliko različitih metoda i prijašnjeg znanja. Naravno, i to povezivanje je dobrom dijelom šablonsko (premda je ta šablonu osobnog karaktera). Zato se za rješavanje matematike zahtjeva poznavanje načina rješavanja i matematičkih pravila, inače bi osobe koje mogu zapamtiti postupak uvijek imale ocjenu odličan. Samo razmišljanje po šabloni je veoma nezahtjevno i opušta mozak te nas čini glupima.

Ne čini nas matematika ili nešto slično glupima, naprotiv, ali bi nas učinilo da npr. mjesec dana rješavamo stalno isti zadatak s drugačijim brojevima. Ili uzmimo Minesweeper, računalnu igru. Oni koji znaju kako se igra mogu provoditi sate pred njom i mogu već na jedan pogled znati gdje je bomba, a gdje nije (npr. zapamtili su da ako idu oznake 121, bomba je iznad jedinica). Ta igra je lagan primjer, ali ni jedna druga uvelike se ne razlikuje. Sve one imaju pozadinsku logiku posljedica i strogo definiran način igranja, samo se razlikuju po tome što imaju bolje sučelje.

Igra Oblivion je RPG koji ima oko 200 zadataka za ispuniti, ali dok se je proanalizira vidi se da se osniva na principu odi/lupi/ubij/uzmi/donesi. Računalne igre na suptilan način usađuju obrasce mišljenja u nas te nas tako zarobljavaju. Nije samo računala i fakultetsko osoblje ti koji nas mogu zarobiti, već i sama okolina. Kada bismo živjeli u gradu koji je pun zgrada fasade iste boje, sa svim isto odjevenim ljudima koji voze iste aute, bili bismo propali. Sve bi bilo isto, ne bi bilo raznolikosti, a raznolikost je upravo ono što pokreće ljudski duh i daje nam poleta. Park ne стоji u centru grada prepun cvijeća samo radi ukrasa ili svježine ili pak mjesta za subotnje opijanje. On je tamo i zbog ljudskog duha - za ljude da odu u šetnju njime i uživaju u njemu. Raznolikost da nas potakne na drukčije načine razmišljanja o drukčijim stvarima.

Dok mislim, postojim! Što će se dogoditi kada prestanemo misliti kao ljudi? Propast ćemo i u to nema sumnje. Možda ćemo postati roboti? To pitanje budi zanimljiva razmišljanja. Strogo i detaljno razmatranje čovjekova načina mišljenja vodi do njegove formalizacije te se olakšava programirati nešto takvo. Oni će razmišljati i osjećati po šablonama mišljenja koje mi stvorimo. Usaditi im ponajprije treba obrazac sreće, tj. neka budu sretni dok imaju svrhu, a svrha neka bude u tome što će "Dok je rat, ratovati. Dok je mir, pripremati se za rat." Te dvije rečenice najbolje označavaju svrhu koja treba biti usaćena našim robotskim slugama. Roboti će moći poprimiti bilo koji način gledanja (vidjet će) koji im mi odredimo.

Prošla me je užasna pomisao: što bi bilo kada bi im se usadio način mišljenja izražen putem rečenice "Tebi je svijet mjera!", ta hereza je strašna i o posljedicama možemo samo promišljati u mračnim snovima. U jednom trenutku u povijesti izrečena je rečenica: "Čovjek je mjera svih stvari!" i od tog trenutka do danas (i za budućnost?) je to ostalo način ljudskog postojanja. Čovjek određuje sve. Sve mjeri prema sebi i svojem. Čista suprotnost tome je zapanjujuća i promjenila bi sve što Čovjek je.

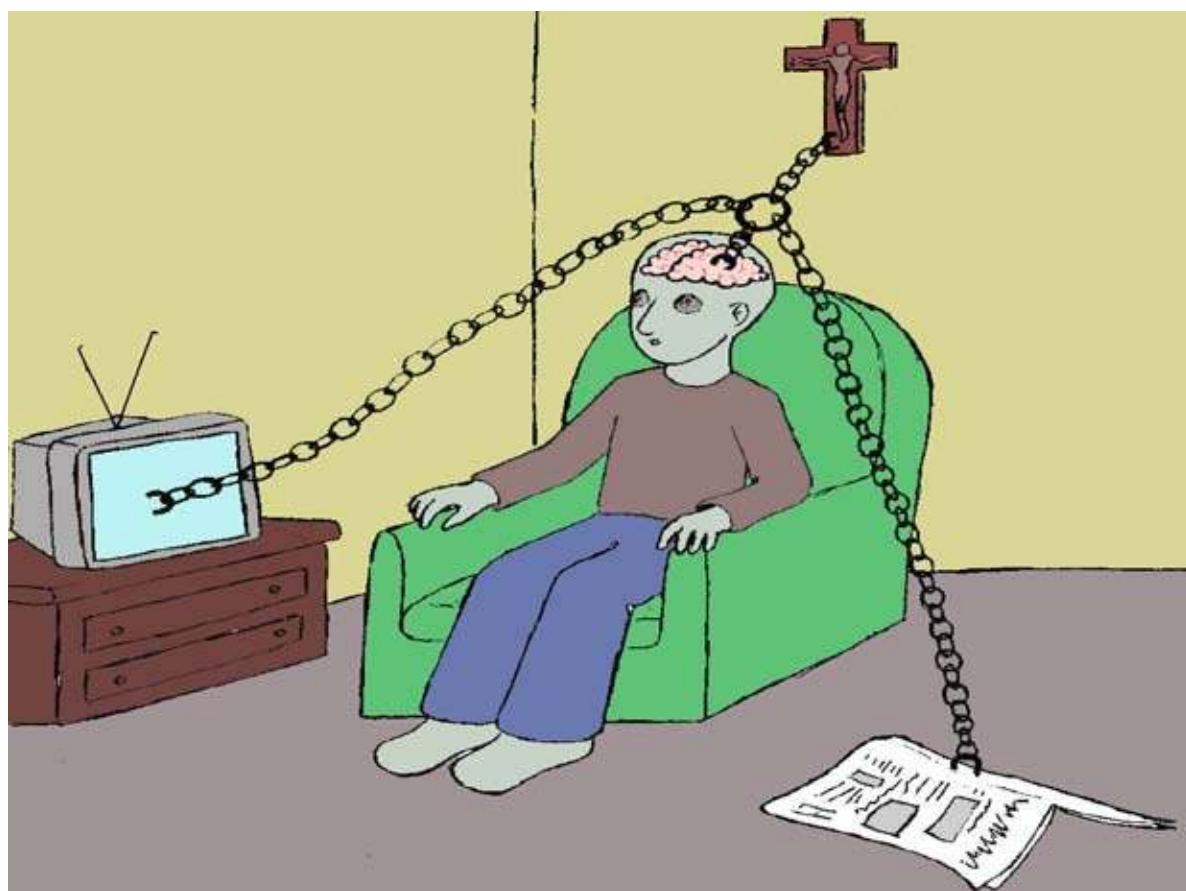
Subjektivnost je uzrokovana znanjem koje posjedujemo, pogotovo ako ga posjedujemo mnogo. Ipak, mnogo je opasnije malo znanja. Manjak znanja čini nas slijepim za stvari oko nas, a isto vrijedi i za ogromna znanja. Ako previše znamo, ne znamo više razmišljati po novom, "van kutije". Osoba koja ne posjeduje znanje, premda se trudi i razumije neko veliko otkriće, neće biti sposobna shvatiti zašto je to važno i zašto je to veliko. Toj se osobi može objasniti i pojASNITI; ona će automatski prihvati ili odbiti znanje koje je dano na raspolaganje zavisno od svojih preferencija vezano uz temu ili govornika. Istina u tome trenutku pada u drugi plan. Nije važno je li postojano ili ne, već koliko se dobro prezentira, a to nas ne vodi bliže stvarnom stanju stvari.

Istina je pravo stanje stvari, ono kako jest. Prava istina se, prema Kantu, ne može doseći jer smo podložni subjektivnosti doživljavanja svoje okoline. Spoznaja postaje nešto što je nemoguće za doseći. Ipak, ovaj članak nosi ime nedorečenost kopernikanskog obrata. Iako je sve što je rečeno stoji i subjektivnost je realan problem u putu do istine, vjerujem da se do nje može doći. Vidici se razlikuju ali svi oni gledaju istu stvar, isti objekt. Ako simbolički zamislimo istinu i pravo znanje kao krug sa točkom u sredini, gdje je krug uvijek rastući kao i naša znanja onda možemo doći do nekoliko zaključaka. Što smo bliže sredini kruga to je naše znanje više tj. čistije. Na primjer; ako odemo na neki tečaj iz usko specijaliziranog

područja steći ćemo specifična znanja koja možemo koristiti.

Ako se tehnologija promjeni, mi se više ne znamo koristiti njome. Ako smo pak bili bliže centru tada će promjena tehnologije i programskih alata imati mali ili nikakvi utjecaj na nas pošto smo podučeni osnovama koje su u mnogo višim sferama od pojedinačnog alata. Tako se može doći i do univerzalnog znanja tj. istine. Bitno je samo naći korijene svih stvari i metodu njezinih dedukcija na niže sfere. Filozofija je disciplina u kojoj je o moguće jer se bavi upravo time – korijenima stvari, Idejama i Praslikama.

U konačnici trebamo osmisliti način razmišljanja koji će moći služiti kao most između svih načina razmišljanja te u sebi sadržavati sposobnost spajanja suprotnog. Tako bi se ostvarila prava objektivnost koja bi bila jednaka prosvjetljenju. Pošto je način razmišljanja te razine podosta suptilan mogao bi se suptilno i usvojiti kroz odgoj. Znanje koje je statično ničemu ne služi te moramo uvijek težiti da naše znanje bude pokrenuto tj. da se primjenjuje, preispituje i tako dalje. Znanje koje se ne koristi je mrtvo i beskorisno. Odakle krenuti u traženju takvog, superiornog, načina razmišljanja i viđenja stvari? Pretpostavljam da se treba krenuti s proučavanjem kretanja, ali o tome neki drugi puta.

Obrada videa za početnike

(Đurine kućne čarolije)

Općenito iz naroda

Slika koju vidite na ekranu sastoji se od velikog broja točkica raznih boja koje nazivamo pikseli (Gradivo „Infromatika 1“). Pomnožite li horizontalnu i vertikalnu razlučivost, dobivate točan broj piksela. Na ekranu obično gledamo sliku jednake razlučivosti, npr. 1.024 x 768. Razlučivost može varirati od videozapisa do videozapisa - što je veća, to je i slika bolja, oštrena, s više detalja (s time ide i skuplja kamera).

Što je video? - Niz slika koje se prikazuju u određenom vremenskom razdoblju. Hollywoodske kamere snimaju 24 (preciznije 23,976) slike u sekundi (ili engl. FPS, frames per second), što znači da tijekom gledanja filma mi vidimo upravo 24 slike koje se prikazuju u točno određenim vremenskim odsjećima - svaka slika je prikazana oko 41,7 milisekundi. Kod nas je standard PAL koji definira 25 slika u sekundi.

Kod DVD i DV videozapisa slika je najčešće isprepletena (interlaced), što znači da je tih 25 slika zapravo 50 poluslika. Naime, klasični televizori crtaju svaku drugu liniju slike - u prvom prolazu crtaju samo neparne, a u drugom parne linije. Televizori na našem području imaju frekvenciju osvježavanja 50 Hz (ili 100 Hz - noviji), što znači da u jednoj sekundi prikazuju 50 poluslika. LCD, plazma i druge buduće tehnologije prikazuju video u tzv. progresivnom načinu, što znači da se osvježava prikaz svake linije, odnosno cijele slike odjednom. Da bi se isprepletena slika dobro prikazala na uređajima s progresivnim prikazom, provodi se proces uklanjanja isprepletenosti - deinterlacing. Čak i digitalne kamere snimaju sliku u isprepletenom načinu pa je to nešto o čemu valja voditi računa.

Znamo da je videozapis niz slika - kad se radi o formatima zapisa, to je točno samo ako govorimo o nekomprimiranom videozapisu ili nekim vrlo rijetkim vrstama komprimiranih. Naime, nekomprimirani videozapis zauzima mnogo prostora. Koliko točno prostora zauzima, dobivate po slijedećoj formuli:

horizontalna razlučivost * vertikalna razlučivost * broj bajtova po pikselu.

Koristite li po jedan bajt za svaku komponentu piksela (za crvenu, zelenu i plavu), što se označava kao RGB24, to su tri bajta za svaki piksel, pa to pomnožite s npr. 640x480 i dobijete da jedna jedina nekomprimirana slika takvog videozapisa zauzima gotovo 1 MB!

Ako nam treba 25 takvih slika za jednu sekundu, ispada da za jednu minutu videozapisa treba čak 1.500 MB (Sat vremena HD video zapisa teži 13GB). Nešto se uštedi korištenjem YUY2 ili nekog drugog načina kodiranja boja (ali se time i izgubi na kvaliteti slike ukoliko je izvorna slika bila RGB24), ali je to još uvijek previše. Zbog toga se obavezno koristi kompresija.

Osim toga što se komprimira svaka pojedina slika, videozapis komprimiran većinom kodeka se ne sastoji od kompletnih slika. Postoji jedna osnovna slika, keyframe, koja je kompletan, poput npr. JPEG-a, zatim sljedeća slika koja sadržava samo razlike u odnosu na prethodnu sliku pa sljedeća koja sadržava samo razlike u odnosu na sliku koja je dobivena upotpunjnjem prethodne slike i keyframea itd. Zbog toga je vrlo teško "premotati" takve videozapise, pogotovo ako je jako velik razmak između keyframeova.

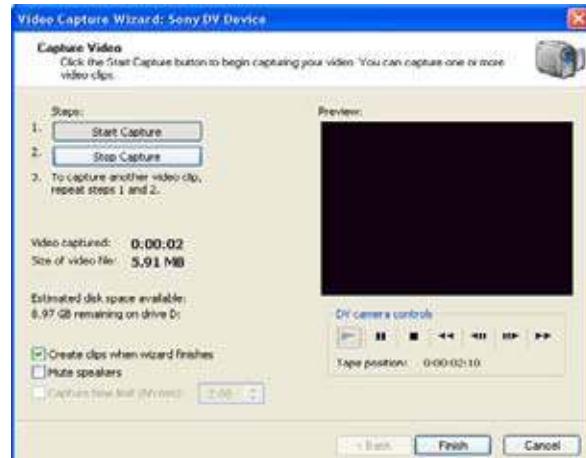
Što vam je potrebno?

- Video kamera, web kamera, mobitel, digitalni fotoaparat koji ima opciju snimanja videa;

- USB, S-video ili FireWire kabal;
- Osobno računalo (za ozbiljnije bavljenje videom preporučeno: dvojezgreni procesor, više od 2GB RAM-a, hard disk sa minimalno 100GB prostora).

Prvi korak: Prebacivanje video zapisa na računalo U slučaju da koristite mobitel, digitalni fotoaparat ili kameru koja video sprema na integrirani hard disk (ili memoriju karticu) potrebno je jednostavno prebaciti podatke na računalo (copy-paste), a ako koristite video kameru sa kazetama (MiniDisc, VHS, VHSC, Digital 8,...) biti će potrebno koristiti „Capture Video“ opciju. Za to vam je potreban USB, FireWire ili S-video kabal (zavisno koji izlaz vaša kamera ima, najbolja opcija bi bila FireWire (4-4 pinski za laptop, 4-6 pinski za PC), te Windows Movie Maker koji dobijete zajedno sa Windows operativnim sustavom (postoji veliki broj alata za prebacivanje video zapisa sa kamera, ali se razlikuju od WMM u opcijama koje su u našem slučaju zanemarive). Dakle, potrebno

računalom, pokrenuti Windows Movie Maker te izabrati opciju „Capture from video device“ (prije tog koraka se podrazumjeva da vam je računalo prepoznao kameru, inače ćete dobiti upozorenje „A video Capture device was not detected...“).

Zatim odaberete „video device“ (u slučaju da imate više uređaja poput tv kartice, odaberite vašu kameru), odaberite ime i lokaciju za vaš video, odaberite kakvu kvalitetu videa želite (preporučeno DV-AVI kvaliteta), s tim da kao što sam u uvodu spomenuo sat vremena video zapisa zauzima 13GB na vašem hard disku.

Odaberite „Capture the entire tape automatically“ u slučaju da želite da vam program automatski prebaci cijeli sadržaj sa kazete, ili „Capture parts of the tape manually“ u slučaju da želite prebaciti samo određene dijelove snimke.

Sada samo trebate pritisnuti tipku „Play“ na vašoj kamери (naravno u Play/Edit modu), te „Start Capture“ u WMM wizardu.

Kada kazeta dođe do kraja ili do dijela gdje želite prekinuti prebacivanje pritisnite „Finish“. Time je vaš video prebačen u digitalni oblik na računalo i prelazimo na drugi korak. Napomena : Preporučam da ugasite opciju „Create clips when wizard finishes“ prilikom prebacivanja videa, zato jer ćemo u sljedećem koraku praviti clipove na način koji nama odgovara, a ne način koji WMM odabere.

Drugi korak: pripremanje „clipova“

U ovom koraku pravimo „clipove“, tj scene koje ćemo u trećem koraku montirati. Za to vam je potreban besplatan alat „VirtualDub“ kojeg možete skinuti sa interneta, ne zahtjeva instalaciju i velik je oko 1.5MB (zavisno od verzije).

Dakle, nakon što pokrenete alat potrebno je napraviti „drag and drop“ vašeg videa u alat ili koristiti opciju „File - Open video file“.

U slučaju da želite da vaš video zapis ostane kakav jeste, a da trebate ukloniti samo dijelove koji vam nisu potrebni, trebate samo pomicati „slider“ do dijela koji želite izbrisati, te kliknuti na „[Mark in] Specify the start for processing or of a selection to delete“ (pogledati sliku, 1.korak), čime ste označili početak dijela koji želite izbrisati. Nakon toga pomičete „slider“ do kraja dijela koji želite izbrisati te kliknite na „[Mark out] Specify the end for processing or of a selection to delete“ (pogledati sliku, 2.korak).

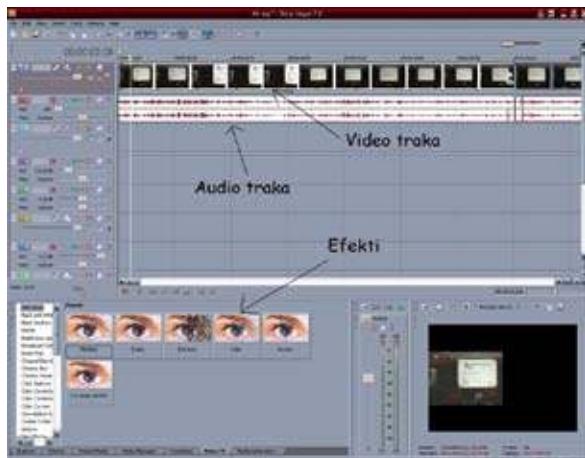

vašoj tipkovnici i neželjeni dio će biti izbrisani (pogledati sliku, 3.korak). Sada samo trebate sačuvati vaš novi video „File -Save as AVI“ (pogledati sliku, 4.korak), odabratи lokaciju gdje želite da se spremi, te pričekati neko vrijeme, zavisno od duljine trajanja videa.

Druga opcija je rezanje dijelova videa koje ćete naknadno slagati(montirati). Postupak je isti kao i gore navedeni, samo što u ovom slučaju brišete sve ostalo osim dijela videa od kojeg želite napraviti clip. Dakle, povučete „slider“ do dijela koji vam treba i izbrisete sve što se nalazi ispred, a zatim pozicionirate slider na kraj vašeg clipa te izbrisete ostatak i sačuvate clip (4.korak).

Treći korak: Montaža

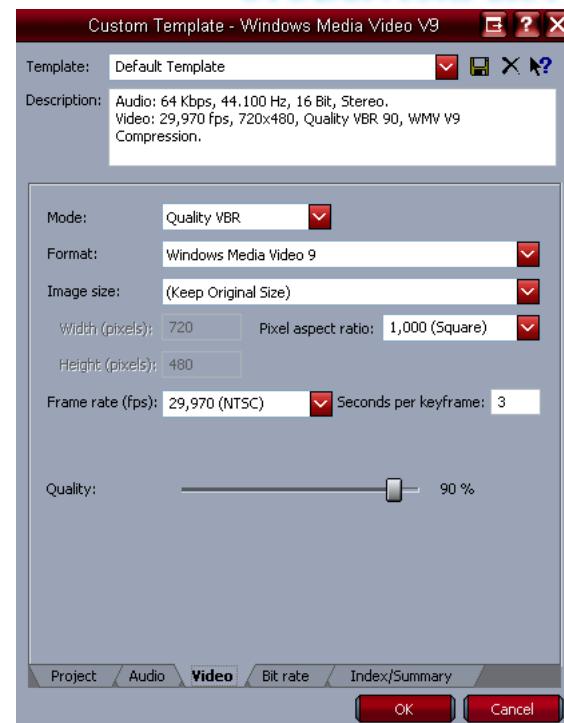
Za motiranje video zapisa postoji jako veliki broj software-a (Adobe Premier, Windows Movie Maker, Sony Vegas, Adobe After Effects, Video Edit Magic, Cyberlink Power Producer, Avid Express, Pinnacle Studio, Final Cut i drugi), od kojih svaki ima svoje čari i nedostatke, ali nam svaki omogućuje montiranje videa. Postupak je kod svakog od navedenog software-a isti, a osnovni korak je da importirate clipove koje želite monitrati ili još

jednostavnije da koristite opciju „drag and drop“.

Dalje slijedi slaganje clipova po redoslijedu koji želite, na principu „povuci-potegni“, zato jer clipove možete direktno skraćivati, preklapati, dodavati efekte, uklanjati originalni zvuk, dodavati druge zvučne zapise, itd. (a sve

na principu „drag and drop“). Nakon što ste posložili clipove i uredili ih po želji, slijedi „renderiranje“ ili „exportiranje“, zavisno kako koji software ima naziv za postupak sklapanja vaših clipova u cjeloviti zapis.

Prilikom toga imate opcije odabira formata i načina renderiranja (rezolucija, broj fps-a, frekvencija zvuka...).

Preporučljiv format je „wmv“ iz dva razloga, prvi je da za gledanje vašeg videa na nekom drugom računalu ne trebaju posebni codeci zato jer Windows operativni sustav već ima codece za taj format, a drugi je da će vaš video biti komprimiran i neće zauzeti puno prostora na hard disku (za razliku od „avi“ formata, koji je dosta „siroviji“ te može zauzeti jako puno prostora). Zavisno o duljini vašeg videa i brzini računala morati ćete pričekati neko vrijeme dok se renderiranje ne završi, nakon čega imate vlastitio producirani i montiran video.

Sve gore navedeno je samo osnovni korak, zato jer editiranje i montiranje videa može biti dosta složen, zahtjevan i naravno personaliziran proces, no o tome neki drugi put.

Sanjin Brkić

Streaming videa pomoću Silverlight-a

Cinjenica 1.:Youtube je donjeo revoluciju u objavi video zapisa on-line, te nas uveo u svijet objave vlastitog video sadžaja cijelom svijetu.

Cinjenica 2.: Gubitak kvalitete videa nakon objave na Youtube-u je očit.

Cinjenica 3.: To više ne mora biti tako.

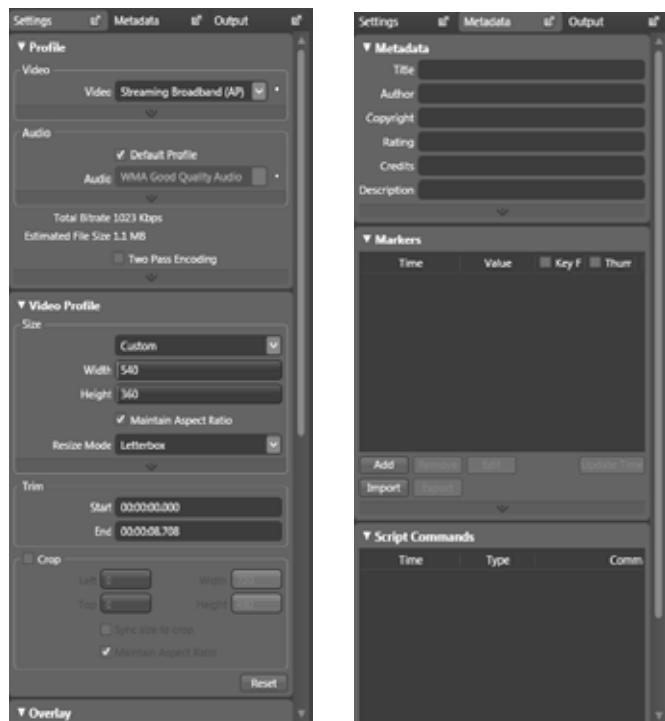
Silverlight je nova tehnologija koju nam donosi Microsoft i o kojoj bih mogao puno pisati, ali ovaj put će se orijentirati samo na jedan aspekt, a to je video. Za razliku od objave videa na YouTubeu (ili bilo kojem drugom video servisu), sada vi sami birate kvalitetu videa koji želite objaviti, birate izgled playera, a umetanje (embedanje) videa na blog ili web-site je jednako jednostavno kao i kod drugih video servisa, ali prednost je što na vašem video playeru neće biti žig (watermark) video servisa na kojem se nalazi vaš video. Sada ćemo u nekoliko koraka vidjeti kako.

Za početak vam treba 5 stvari:

1. Microsoft Expression Encoder kojeg možete skinuti sa <http://www.microsoft.com/expression/> (u trial verziji);
2. Uz Expression Encoder bi trebali skinuti Windows Media Format 11 SDK (<http://msdn2.microsoft.com/en-us/windowsmedia/bb190309.aspx>), koji vam donosi novu tehnologiju za rad sa videom;
3. Silverlight Streaming plug-in za Expression Encoder (kojeg možete skinuti na <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyID=382a3306-b212-4df3-af86-5d48be550b94&displaylang=en>, ili jednostavnije upišite na tražilici ključne riječi);
4. Silverlight plug-in za vaš browser kojeg možete skinuti s <http://silverlight.net>;
5. Potrebno se registrirati na <http://silverlight.live.com>, čime dobivate BESPLATNIH 4GB prostora za Vaš Silverlight video, te Account ID i Account Key, koje ćemo spomenuti nešto kasnije. Ovo je fantastična besplatna ponuda koja će vam uštedjeti mnogo vremena, pa ako hoćete, i novaca.

Ako sve to imate, daljnji postupak je jednostavan. Nakon instalacije Encodera, Windows Media Format SDK paketa i plugin-a za Expression Encoder, pokrenete Expression Encoder te unjega uvezete (importate) svoj video. U Output (Job Output) kartici izaberite predložak za vaš player te postavite opcije za video (veličina, način enkodiranja). U Metadata kartici imate opciju upisati metapodatke o vašem videu (naslov, autor, copyright...) dok u

Settings kartici birate opcije za profil svojeg video zapisa.

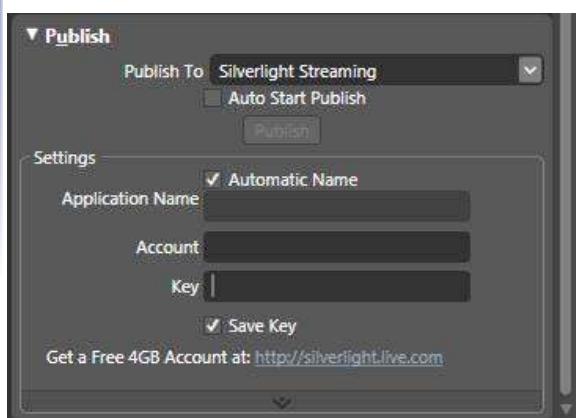

Kada ste podesili sve opcije kliknite na gumb Encode nakon čega počinje enkodiranje video zapisa.

Nakon što enkodiranje završi, direktno iz Expression Encodera možete uploadati Silverlight aplikaciju na web prostor koji ste dobili registracijom. To će te napraviti na način da u Output kartici, pod opcijom Publish izaberete Silverlight Streaming (u slučaju da niste instalirali plugin, ta opcija neće biti dostupna).

Nakon što enkodiranje završi, direktno iz Expression Encodera možete uploadati Silverlight aplikaciju na web prostor koji ste dobili registracijom. To će te napraviti na način da u Output kartici, pod opcijom Publish izaberete Silverlight Streaming (u slučaju da niste instalirali plugin, ta opcija neće biti dostupna).

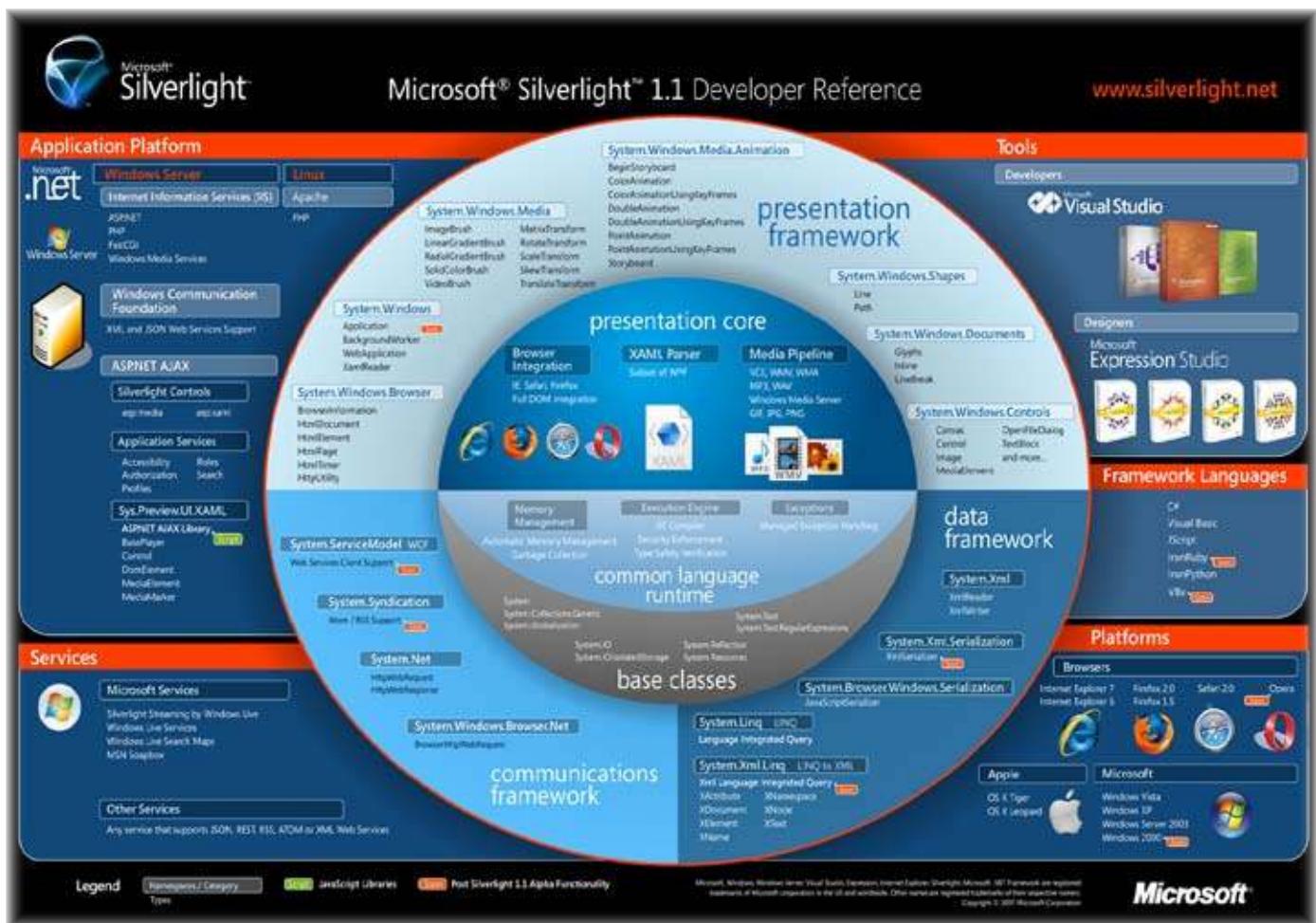
Kada sam pisao prvu verziju ovog članka postupak je naime bio dosta složeniji jer se morao pisati ručno puno više JavaScripta, HTML-a i XML-a, a i sam postupak uploada je bio nešto složeniji.

U međuvremenu sam došao do plugin-a koji praktički sve to obavi za vas (kreiranje skripti, publishing), a vi samo trebate embedati video na vaš site.

Dakle, za sve one koji žele kreirati vlastiti video sadržaj na webu ovo je izuzetna prilika, jer kao što sam već spomeno, dobijate besplatnih 4GB prostora, kvaliteta video zapisu ostaje sačuvana, bolje su opcije kretanja po videu (nema zastajkivanja i preskakanja), te gubite watermark koji svi video servisi stavlju na vaš video zapis.

Sva pitanja, komentare i prijedloge šaljite na:
sanjin.brkic@student-partners.com.

Sanjin Brkić

TIPS AND TRICKS

by Domagoj Pernar

Gašenje procesa bez task managera

Windows task manager ili određene naredbe u komandnom načinu rada. Svaki tip rada ima naravno svoje prednosti, a ovdje ćemo se uglavnom osvrnuti na mogućnosti komandnog načina rada.

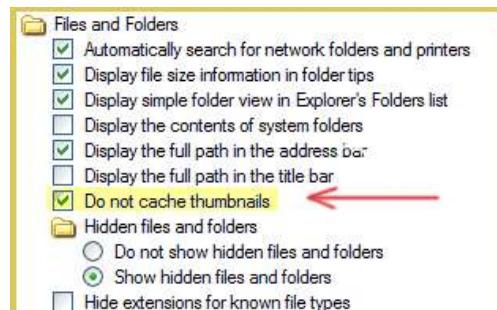
Primjerice u Windows task manageru nemate po defaultu uključenu kolumnu PID (Process ID), dok naredbom tasklist u command promtu dobijete listu svih procesa zajedno sa njihovim identifikacijskim brojem(PID). Naravno, ako možemo dobiti popis svih procesa, možemo također i prekinuti sve te procese. To činimo sa naredbom taskkill. Ako znamo ime procesa primjerice notepad onda upisujemo sljedeće : taskkill /IM notepad.exe , što će uzrokovati gašenje procesa te pritom pitanje prije gašenja dali želimo snimiti promjene. Ako vas neki proces iznimno gnjaviti odnosno neda se ugasiti onda nakon taskkil upisete /F , a dalje sve isto. To će uzrokovati forsirano gašenje procesa bez ikakvih pitanja. Procese također možemo gasiti ako znamo njihov PID, tako što upišemo taskkill /PID te broj procesa.

Sada kada znamo kako saznati ID procesa te kako ih ugasiti možemo tu naredbu kombinirati sa jednom drugom koja nam u nekim slučajevima može biti iznimno korisna. Primjerice ako nas zanima koji programi koriste pristup internetu onda upisemo netstat -no, te time vidimo njihov PID i jednostavno ih ugasimo ako želimo.

Sve spomenute naredbe imaju veći broj mogućnosti a da bi ih vidjeli upišite ime naredbe koja vas zanima te nakon toga /?, primjerice tasklist /?

Postojala su vremena kada se mogao koristiti samo jedan proces u određenom trenutku; ta vremena obilježio je operacijski sustav DOS. No, danas se u isto vrijeme „vrti“ velik broj procesa, a da bismo ih sve pratili koristimo

Što je zapravo thumbs.db datoteka?

Zasigurno ste primjetili da vam se često u folderima zna pojaviti datoteka naziva thumbs.db. Naime standardno ponašanje mnogih foldera u Windows XP je takvo da pokazuje thumbnailove, odnosno male sličice izvornih slikovnih datoteka. To se posebno odnosi na foldere u koje smještate datoteke sa svojih digitalnih fotoaparata ili mobitela. Upravo se u tim folderima uglavnom pojavljuje datoteka thumbs.db. Ta datoteka se koristi kao cache tako da se kada otvorite određeni folder thumbnailovi prikazuju brže. Naravno, datoteku možete lagano izbrisati ali će se ona ponovno sama kreirati kada sljedeći puta otvorite folder. Sama datoteka ne zauzima mnogo mesta no ako imate iznimno puno takvih datoteka na disku, isključivanjem te datoteke možete uštediti ponešto prostora. Postoji još jedan razlog zašto vam ta datoteka može smetati. Naime, ako želite neki folder settings(npr. Details view) primjeniti na sve foldere u Windowsima, to vam neće uspjeti u potpunosti jer će svaki folder koji sadržava datoteku thumbs.db ostati u thumbnails pogledu. Da bi isključili thumbnails cache otvorite Windows Explorer te u njemu padajući izbornik Tools -> Options i nakon toga tab View u kojem stavite kvačicu na „Do not cache thumbnails“ i nakon toga stisnete OK.

Spasite podatke sa pokvarenog hard diska.

Tvrdi diskovi ne traju vječno. Zapravo, često se čak zna dogoditi da vam se pokvari disk star svega mjesec dana. Dakle, jednog lijepog dana samo upalite računalo kao i uvijek i začujete neki čudan zvuk, a taj zvuk proizvodi vaš disk. To se upravo dogodilo i autoru ovog teksta. Nije baš prelijep osjećaj kada postanete svjesni da ste izgubili stotine gigabajta podataka. No, ne valja odmah paničariti, već razmisliti koje postoje mogućnosti da se spase oni najbitniji podaci. Naravno, postoje specijalizirane ustanove koje se bave upravo time – spašavanjem podataka. No, to ćete uglavnom masno platiti pa često ne dolazi u obzir. Stoga, odlučujemo se na neka alternativna i pomalo čudna rješenja koja ponekad funkcionišu. Ovdje opisujemo rješenje koje uključuje smrzavanje diska, a koje je i sam autor isprobao te povratio dobar dio podataka. Smrzavanje diska najčešće funkcioniše ako vam se disk pokvari tako da čujete čudno kliktanje u disku. Uglavnom se dogodi to da se glava diska pomakne s centra pa se zato čuje, a smrzavanje učvrsti glavu na jedno vrijeme.

Prvo što trebate učiniti je izvaditi disk te ga umetnuti u neku zatvorenu plastičnu kutiju da izbjegnete kondenziranje. Nakon toga stavite takav disk u zamrzivač te pričekajte od sat vremena pa sve do 24 sata, ovisno koliko vam se da čekati, te koliki stupanj zamrzavanja želite postići. Znači, ako duže držite u zamrzivaču vjerojatno ćete i više podataka moći vratiti.

Nakon što mislite da ste disk držali dovoljno dugo u zamrzivaču, izvadite ga te ga na brzinu spojite na računalo koje tada pokrenite. Ako vam prepozna disk, onda pokušajte spasiti čim veću količinu podataka na brzinu jer kad se disk zagrije više neće raditi. Autor teksta uspio je spasiti oko deset gigabajta podataka ovom metodom.

Isključivanje Drawing canvas u MS Wordu

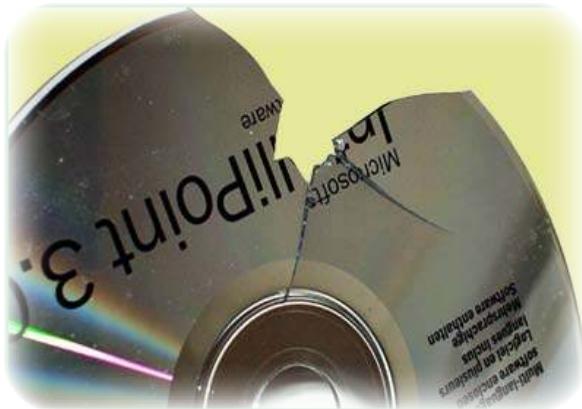
Kada pišemo neki dokument često nam zatreba nacrtati neku shemu, ili želimo umetnuti neke predefinirane oblike iz Worda. Kada kliknemo da želimo nešto nacrtati u Wordu, pojave nam se predefinirani okviri za crtanje odnosno famozni Drawing Canvas. Ti okviri nam uglavnom samo smetaju te nas ograničavaju u slobodi crtanja itd. Ako vas kojim slučajem ti okviri smetaju kao što smetaju velik broj korisnika, onda će vas obradovati vijest da se njegovo automatsko pojavljivanje. Ovo za Drawing Canvas odnosi se na starije verzije Worda, dakle ne za najnoviji 2007.

Da bi maknuli automatsko pojavljivanje okvira kliknite na Tools ->Options i tada na tab General te maknete kvačicu sa „Automatically create drawing canvas when inserting AutoShapes“.

Kako vas spammeri pronađu?

U dosta slučajeva zna se dogoditi da si otvorite novu e-mail adresu i već za par dana počnete dobivati spam poruke. To zna biti iznimno frustrirajuće jer znate da nikome i nigdje niste odavali svoju mail adresu. Pa kako su onda spammeri saznali za vas?

Odgovor na to pitanje je Directory Harvest Attack(DHA). To je zapravo pokušaj otkrivanja ispravne e-mail adrese koja pripada nekom mail serveru. Postoje dvije različite metode otkrivanja ispravnog maila. Prva metoda koristi čisti brute force algoritam, dakle provjerava sve moguće alfanumeričke kombinacije znakova. Druga i ujedno selektivnija metoda koristi moguće kombinacije standardnih imena i prezimena. Primjerice, napadač (spammer) lako može nabaviti većinu imena i prezimena koje se koriste i tada radi kombinacije. Recimo, ako hoće poslati mail Ivanu Horvatu onda će raditi kombinacije tog imena i prezimena na nekom mail serveru. Dakle: ihorvat@, ivan.horvat@, ivanhorvat@, horvat.ivan@ itd... Takve metode funkcionišu jer skoro na svim mail serverima postoji NDR, odnosno izvještaj o neisporuci poruke primatelju. Različiti spam filteri i ostala rješenja na mail serverima uglavnom učinkovito rješavaju spmove, no jasno je da dok će biti informatike bit će i spmove.

Spasite oštećeni CD ili DVD

Vjerojatno ste se u više navrata susreli s problemom nemogućnosti čitanja podataka s CD-a. U tom slučaju obično postajemo nervozni i najradije bismo polomili taj isti CD s kojeg su nam podaci potrebni. No, postoje i druga rješenja koja nam pomažu da spasimo podatke sa CD-a. Ta rješenja bismo mogli podijeliti na softverska te fizička rješenja. Ovdje ćemo se uglavnom orijentirati na fizička rješenja, no svakako je vrijedno spomenuti i ona softverska. Stvar je u tome što su softverska rješenja često skupljia, a taj novac vam opet ne garantira povrat podataka. Dakle, taj oblik rješenja bih preporučio ako na CD-u imate iznimno bitne podatke.

S druge strane, postoji mnogo savjeta kako se CD može popraviti (barem djelomično) koristeći odgovarajuću tehniku. Naravno, najbolji savjet je da ne bacate svoje CD-e svuda već da ih imate lijepo složene u kutijama. No, i u tom slučaju dolazi do oštećenja površine CD-a. Pritom se ne misli samo na sjajni dio površine već na oba dijela. Dapače, treba posebno paziti da se ne ogrebe onaj gornji dio (label side) jer tada će CD postati proziran na tom dijelu te s time i nečitljiv. Prvenstveno probajte CD obrisati čistom krpom ako je mastan ili ima otisaka prstiju. Ako pritom na računalu imate i CD pisač i CD čitač radije upotrijebite CD pisač koji staze u nekim slučajevima može bolje pročitati. Također pokušajte upotrijebiti za čitanje CD-a istog proizvođača s kojim ste i snimili CD. Primjerice ako ste s Plextorom spržili CD onda ga koristite i za data recovery. To se posebice odnosi na HP modele.

Ako vam nijedan od savjeta nije pomogao onda možete probati sljedeća dva, možda pomalo čudna, ali svakako dijelotvorna savjeta:

1. Poliranje sa zubnom pastom

Da, zvuči vrlo čudno ali je u dosta slučajeva i dijelotvorno. Dakle trebate samo zubnu pastu i običnu krpicu. Nanesete malo zubne paste na cd te ispolirate sa krpom. Pritom bi bilo poželjno da polirate od unutrašnjeg ruba cd-a prema vanjskom i to u kružnim pokretima suprotnim od kretanja cd-a za vrijeme čitanja.

2. Poliranje sa banonom

Ovaj oblik čišćenja izgleda još čudnije, ali je jednako djelotvoran. Dakle treba vam banana, kora od banane, krpa te po mogućnosti neka tekućina za pranje stakala. Prvo što

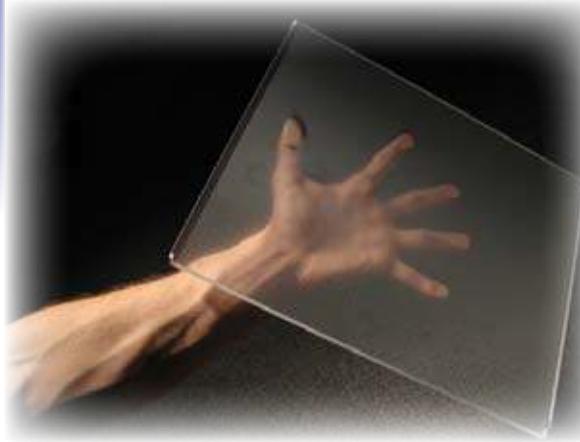
trebate napraviti je odrezati malo banane te nanijeti kružnim pokretima na cd. Tada to obrišete sa unutarnjim dijelom kore od banane, nanesete malo tekućine za čišćenje stakala te obrišete suhom krpom.

Naravno, postoje i specijalne tekućine za čišćenje CD-a ali ovdje smo naveli najjeftinije, interesantne a opet dijelotvorne načine čišćenja CD ili DVD medija.

**Ostale lanke sli nog sadrž
možete pogledati na :**
www.it-infonews.com

Popravite zaglavljeni pixel na LCD-u

Danas se sve više korisnika računala ima LCD ekrane iz više razloga. Jedan od glavnih je ušteda prostora, te bolji izgled LCD monitora u odnosu na obični CRT monitor. No kod LCD monitora često se zna pojaviti određeni problem koji i nije od presudne važnosti ali opet zna zasmetati. Taj problem je pojavljivanje zaglavljenih pixela kod takve vrste ekranu. Prije same priče o mogućnosti popravka zaglavljenog pixela potrebno ga je razlikovati od mrtvog pixela. Naime postoje tri vrste tzv. defektnih pixela a to su: vrući, zaglavljeni i mrtvi pixel.

Vrući pixeli se mogu prepoznati po tome što su uglavnom konstantno bijeli i najbolje se mogu prepoznati na crnoj pozadini. Mrtvi pixel se može prepoznati najbolje na bijeloj pozadini tako što je konstantno crn. Naime svaki pixel na LCD ekranu je sastavljen od tri podpixela, jednog crvenog, jednog zelenog i jednog plavog i oni u kombinaciji njihovih boja čine boju jednog pixela. Kod mrtvog pixela sva tri podpixela ne funkcioniraju. I na kraju treći i nama najzanimljiviji defekt kod pixela je zaglavljeni pixel. On

se najbolje prepoznaće na crnoj pozadini tako što svijetli plavo, crveno zeleno ili žuto. Ta vrsta pixela, za razliku od mrtvih pixela, se može popraviti određenim metodama koje vam donosimo u nastavku teksta.

1. Softverska metoda

Na tržištu postoji više programskih alata za popravak pixela:

- a) KillDeadPixel – koristi gif animaciju za popravak
- b) UDPixel 2.1 - besplatna windows aplikacija za popravak zaglavljenih pixela
- c) DPT 2.20 – Windows aplikacija koja pomaže u pronalaženju mrtvih/zaglavljenih pixela
- d) JscreenFix - Java Applet koji funkcioniра tako da naizmjenično isključuje i uključuje svaki pixel do 60 puta u sekundi te tako ispravlja zaglavljene pixele

2. Metoda pritiska

- Najprije ugasite svoj monitor.
- Uzmite neku ne preoštru penkalu te malo vlažnu krpu da zaštite svoj ekran.
- Previnite krpu jednom.
- Stavite krpu ispred zaglavljenog pixela te lagano pritisnite penkalom pritom pazeći da ne ozlijedite ostale pixele.
- I dalje držite pritisak te upalite monitor.
- Maknite penkalu s ekrana i vaš pixel bi ponovno trebao raditi.

3. Metoda trljanja

- Ovom metodom trebate samo lagano trljati oštećeni pixel sa jednim od svojih prstiju.

4. Metoda lupkanja

- Upalite svoj monitor te prikažite na njemu crnu pozadinu jer ćete tako vrlo jasno vidjeti koji pixel je oštećen.
- Nadite penkalu sa tupim okruglim krajem
- Sa tim krajem lagano lupkajte po oštećenom pixelu. Naravno nemojte prejako lupkati. Kod lupkanja trebate primjetiti mali bijeli sjaj. Ako ga niste primjetili onda niste dovoljno jako lupkali pa malo pojačajte pritisak. Tako pokušavajte dok ne ispravite pixel.
- Nakon toga prikažite bijelu pozadinu na ekranu da vidite da niste možda koji susjedni pixel oštetili.

Spomenute metode će u dosta slučajeva ispraviti zaglavljeni pixel no u nekim i neće, stoga upamtite da sve radite na svoj rizik i da postoji mogućnost nastanka čak i većeg kvara.

Tehnološki skup pod nazivom Advanced Technology Day, u organizacij Microsoft Hrvatska, održan je 25.10.2007. u hotelu International, Zagreb. Već treći put za redom privlači ljudi svojim zanimljivim sadržajima, a da ih ni ovaj put ne bi izostalo, pobrinuo se Luka Abrus (Technology Specialist u Microsoft Hrvatska).

Naglasak konferencije je bio na web tehnologijama i rješenjima, od kojih su neka bila vrlo zanimljiva. No, krenimo od početka...

Nakon registracije u 9 ujutro, obavezna je i kava koja bi nas, kao, trebala držati budnim tokom cijelog dana. Pošto smo bili zaduženi za snimanje cijele konferencije, stajanje na nogama i nije baš ono šta smatram povoljnim uvjetima rada ali šta je tu je. Radit se mora...

Za sve dodatne informacije, posjetite
<http://atd3.inside.hr>

Na konferenciji se okupilo oko 200 ljudi koji su pazljivo slušali ukupno 15 predavanja koja su se održavala u 2 dvorane. Predavanja su podijeljena u 6 tematskih cjelina:

1. Silverlight i Expression
 - a. Razvoj Silverlight rješenja
 - b. Microsoft Expression Studio i Silverlight u svakodnevnicu
2. Windows Server
 - a. Windows Server 2008 i SQL Server 2008 iz web perspektive
3. Web i desktop
 - a. Izrada gadgets za Windows Vistu
 - b. Integracija Open XML dokumenata u Silverlight 1.0 aplikacije
4. Optimizacija
 - a. Optimizacija Internet Information Services poslužitelja
 - b. Sigurni Web - iznimka, a ne pravilo?
5. Studije slučaja
 - a. BugTV u Silverlightu
 - b. Projektiranje web-sitea za milikun korisnika u ASP.NET-u
6. Web poslovanje
 - a. Poslovanje 2.0 – Web startupovi u Hrvatskoj
 - b. Kako najlakše i najjeftinije do licenci za web projekte

Sa organizacijske strane gledano, sve je bilo

savršeno tempirano: predavanja su počinjala i završavala točno u minuti po programu, ručak je bio obilan i, sudeći po zadovoljnim licima, ukusan. Hostese na ulazu u dvorane nasmiješene i spremne pomoći (oni koji su bili na finalu Imagine Cup-a na FOI-u znaju o čemu pričam). Čista petica za sve!

Za vrijeme ručka u dvorani se održavao i okrugli stol, čiji je moderator bio Ratko Mutdavđić (voditelj Microsoft Developer and Platform Evangelism grupe u Hrvatskoj). Atmosfera je bila odlična. Ljudi su uzeli hranu, sjeli u dvoranu, slušali zanimljive razgovore o Web 2.0 rješenjima i grickali štrukle.

Za naš fakultet je poznato da daje kvalitetne ljude IT svijetu. Stjepan Vučović, Microsoft Partners Lead, skupa

sa kolegama Viborom Cipanom i Darkom Čengijjom je održao predavanje na temu „Microsoft Expression Studio i Silverlight u svakodnevniči“. U sklopu predavanja su pokazali par aplikacija nastalih u sklopu „Partners in Learning“ programa, za kojima je nastala prava navala jer u sebi sadrže pregršt materijala korisnih za sve koji su žedni znanja. Ovo kaže sadržaj predavanja:

„Predstavljanjem Microsoft Expression Studio alata, web dizajneri, web programeri i kreativni profesionalci su dobili nove snažne alate. Dodamo li tome i Silverlight kao tehnologiju izbora za građenje RIA aplikacija, postat će nam jasno zašto se diglo toliko prašine. U ovom predavanju, koje će biti gotovo isključivo demonstracija, pokazat ćemo na stvarnom primjeru kako se uporabom Expression Weba, Designa, Blenda i Media Encodera te Silverlighta gradi bogata i raskošna web aplikacija. Dodatno, pokazat ćemo vam i primjer gotove Silverlight aplikacije izgrađene za potrebe Microsoft Partners in Learning programa, a kreirane upravo uporabom svih Expression alata i Silverlighta te podijeliti neka iskustva s tog projekta.“

Moram spomenuti i našeg drugog studenta, Leona Juranića (zaposlen u Infigo IS), koji je s kolegom Sašom Jurišićem držao predavanje na temu „Sigurni web – iznimka, a ne pravilo?“. „Predavanje opisuje neke od tipičnih sigurnosnih problema vezanih uz web-aplikacije, tehnike njihovog iskorištanja i alate koji omogućuju automatizirano ispitivanje sigurnosti. Također,

su tehnike kojima se koriste profesionalci koji ispituju sigurnost web-aplikacija i informacijskih sustava, kao i problemi na koje nailaze prilikom provođenja penetracijskih testiranja.“

Prezentacija BugTV-aje većinu ljudi došvilo, jer su prvi u Hrvatskoj napravili komercijalni projekt u Silverlight-u. Ako već niste, pogledajte o čemu se radi na bugtv.bug.hr.

Ono što je zanimljivo u cijeloj priči jest da Microsoft danas ima snažne proizvode za Web zajednicu, i da je Silverlight, iako u verziji 1.0, postao opaki konkurent Adobe-ovom Flashu. Ukoliko Vas zanima više o toj temi, posjetite silverlight.live.com.

Kako do plazme od 106 cm? I još puno drugih stvari...

Iskreno da Vam kažem, poprilično jednostavno. A sada...koja je procedura? Također jednostavna....sve je tu jednostavno, samo Vam treba malo volje za radom i malo vremena...

Prepostavljam da bi sada i htjeli znati o čemu se radi. Radi se o Hrvatskom natjecanju u izradi Windows Vista gadgeta (a.k.a. programčića).

Sada se postavlja pitanje „što su to programčići?“. Programčići su servisi za Windows Live sustav ili pak za bočne trake (side bar) za korisnike Windows Vista sustava. Pomoću njih se mogu čitati RSS sadržaji, preuzeti e-mail, prikazivati informacije o sustavu, upravljati drugim programima.....mašta tu nema kraja.

Sama izrada programčića je jednostavna jer se temelji na HTML/CSS/Javascript tehnologijama.

Ono što je pozitivno u cijeloj priči jest potpisivanje MSDNAA (MSDN Academic Alliance) ugovora između Microsofta Hrvatska i FOI-a u davanju ključeva za Microsoftov softver. Sada napokon, nakon registracije, možete legalno preuzeti softver (također i Vistu ukoliko imate dovoljno jaku konfiguraciju računala da se Vista može pokrenuti), te krenuti u nove pobjede...

Ukoliko nemate ideje što napraviti, uputite se na svjetski bazu programčića na gallery.live.com, jer možda pregleđavanjem postojećih programčića dobijete ideju za svoj.

Uvjete i odredbe natjecanja, kao i popis nagrada, sponzora te upute za prijavu i izradu programčića možete naći na www.gadgetcompetition.com/croatia. Prijave

P.S. Ukoliko Vas zanimaju prezentacije i video sa konferencije, na gore spomenutom linku (<http://atd3.inside.hr>) možete pogledati kako je sve to izgledalo, preuzeti prezentacije ili primjere koji su predstavljeni. Za uspješno pregledavanje stranice, preuzmite plug-in za Silverlight sa http://www.microsoft.com/silverlight/install.aspx#4_6

Ana Desić

programčića su otvorene do 16.12.2007. nakon čeka slijedi glasanje. Također, u svemu možete sudjelovati i kao „žiri“, isprobavajući i zatim ocjenjujući prijavljene programčice te i na taj način osvojiti neke nagrade. Za glasovanje je potrebno imati Windows Live ili Passport račun. Samo glasovanje traje od 17.12.2007. do 23.01.2008. kada će biti proglašeni pobjednici natjecanja te izvučeni glasači koji su osvojili nagrade.

Ukoikor ne znate kako napraviti svoj programčić, u zadnja dva broja BUG-a imate mali tutorijal kako ih jednostavno napraviti.

Ana Desić

domino day

Domine slagala i napisala članak: Mihalic Iva

Nizozemski grad Leewarden i ove je godine bio domaćin Domino Daya - spektakularnog showa u kojem sudjeluju ekipi iz cijele Europe kako bi ostvarile novi rekord u postavljanju i rušenju domino kockica.

U zemlju tulipana i vjetrenjača, privlače se mladi ljudi željni izazova, timskog rada, koji osim velikog strpljenja i spretnosti moraju pokazati tehniku i vizualnu bespriječnost u slaganju domino pločica. Članovi ekipa obaraju rekorde u rušenju domino pločica prezentirajući pri tome svoje bogate narodne posebnosti, bogatu povijesnu i kulturnu baštinu.

Domino day podrazumijeva pokušaj obaranja svjetskog rekorda u najvećem broju srušenih domino pločica, kojeg svake godine organizira Robin Paul Weijers, poznat i pod nadimkom Mr. Domino.

Za održavanje Domino Day-a potrebno je:

- Preko 90 domino graditelja iz cijele Europe i šire
- Godina dana priprema i 8 tjedana neprestane gradnje
- 9 500 metara kvadratnih prostora za gradnju
- Više od 250 vrsta domina
- Više od 300 pomoćnih mehanizama
- Više od 100 ukrasnih dijelova
- Oko 3 000 zaustavnih i ostalih sigurnosnih dijelova
- Oko 1 500 okretajućih ograda
- Boje za više od 5 000 metara kvadratnih

Težak je to posao za koji je potrebno silna koncentracija, privrženost i izdržljivost. Graditelji moraju biti punoljetni, govoriti engleski jezik i biti slobodnizacijelovrijeme gradnje. Naravno, postoje i neki drugi zahtjevi kao što je mirna ruka, neograničena strpljivost, otpornost na stres i mogućnost koncentracije na duže vrijeme.

Domino pločice koje se koriste izgrađene su od polistirena (materijala koji ima široku primjenu u proizvodima ko što su plastične čaše, vreće za smeće, kutije itd.). Za svaki rekord koriste se nove pločice a one stare se recikliraju. Također postoji paleta od 24

boja koje dizajneri koriste za domino pločice kako bi njihovi dizajni bili što spektakularniji. Slike koje se pojavljuju kada se pločice sruše se slikaju ručno ili se lijepe naljepnice.

Domino day podrazumjева pokušaj obaranja svjetskog rekorda u najvećem broju srušenih domino pločica

Kako bi dodali još više magije u domino projekt uz domino pločice koriste se i mali mehanizmi koji daju dodatnu energiju u rušenju pločica, kao i razni ukrasni dijelovi koji uljepšavaju sam projekt.

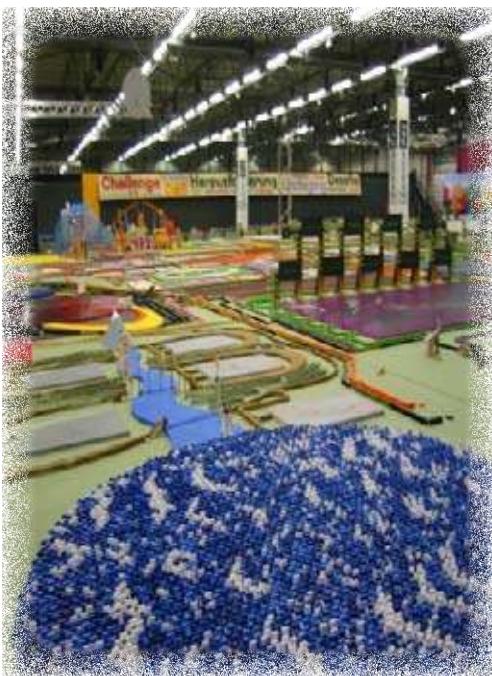
Nakon poprilično duge stanke (1988. - 1998.), natjecanja tj. pokušaji obaranja Guinnessova rekorda u rušenju (i prethodnom slaganju) domino pločica se od 1999. do 2006. redovito održavaju na godišnjoj bazi. Zadnja 4 natjecanja su održana u nizozemskom gradiću Leeuwarden, što je slučaj i za 2007. godinu.

Ove je godine popularni Domino Day dobio naziv „Zaljubiti se u život“ (Falling into Life), te je ukupno 4 500 000 domino pločica pripremljeno za veliki spektakl rušenja istih. Prikazano nam je devet velikih tema života, kao što su: „Letting Go“, „Having Fun“, „Travelling“, „Communicating“, preko kojih je domino staza cijeli put života.

Prema tradiciji, jedna slavna osoba postavi prvu pločicu, koja je ove godine napravljena od čistog, posebnom tehnikom lijevanog zlata. Ove godine tu čast je imao popularni voditelj i pjevač – Gerardu Jolingu. Za rušenje prve pločice čast je dobila britanska pjevačica Katie Melua.

Ove je godine popularni Domino Day dobio naziv „Zaljubiti se u život“ (Falling into Life), te je ukupno 4 500 000 domino pločica pripremljeno za veliki spektakl

Cjelovečernji spektakl emitiran je u preko dvanaest zemalja, a da je riječ o zahtjevnom, pomno organiziranom događaju, potvrđuje i činjenica da nam je spektakl približilo trideset kamara kako ne bismo propustili ni jedan djelić vrhunske televizijske zabave. Milijuni domišljato posloženih domina, kao i pomno birana glazba vodili su nas kroz različite aspekte ljudskog života. Čak 83 kandidata iz 12 različitih zemalja odabrani su da sudjeluju u kreativnom slaganju 270 vrsta domina.

Hrvatska, kao i svake godine do sada, imala je svoje predstavnike, a to su bili studentica Jana iz Rijeke, učiteljica Anita iz Zagreba, student Hrvoje iz Šibenika i maturantica Erna iz Metkovića, koji su uz zanimljivo putovanje i zabavan rad stekli novo iskustvo i brojna poznanstva. Naši kandidati su po čitav dan radili na projektu koji zahtijeva mnogo truda, strpljenja i koncentracije, a u slobodnim trenucima uživali tek vikendima, kada su se opuštali i zabavljali u zanimljivim gradovima zemlje tulipana i vjetrenjača: Amsterdalu, Den Haagu i Leeuwardenu. Projekt je to u kojem je osim Hrvatske sudjelovala i Nizozemska, Njemačka, Austrija, Mađarska, Rusija, Poljska, Španjolska, Belgija, Velika Britanija, Francuska i Slovačka.

Naši kandidati su po čitav dan radili na projektu koji zahtijeva mnogo truda, strpljenja i koncentracije, a u slobodnim trenucima uživali tek vikendima, kada su se opuštali i zabavljali.

Nakon što je 2006. godine više od osamdeset milijuna gledatelja u Europi svjedočilo rušenju 4 079 381 domina, u petak 16. 11. 2007. taj rekord nije oboren. Od 4 500 000 domino pločica, koji su težili fascinantnih 37 000 kg, srušilo se 3 671 465 što je puno manje od prošlogodišnjeg rekorda. Prvi puta u proteklih devet godina Domino Day nije uspio!

Prvi puta u proteklih devet godina
Domino Day nije uspio!!!

Moje padobransko iskustvo

Evo već duže vrijeme buljim u svoje računatvo i nikako da počnem pisati. Nikako da uhvatim bar jednu misao o događaju, sportu i načinu života koji u meni budi tisuće i tisuće emocija, podražaja i misli. Kako da pišem o padobranstvu i mojim padobranskim iskustvima kad mi mozak na sami pomisao počinje raditi sto na sat, u trbuhi mi leptirići plešu i skaču.

Padobranstvo (skydiving) jedan je od najekstremnijih sportova današnjice i sport koji izaziva najviše strahopoštovanja i zanimanja. Vjerujem da svakome na spomen padobranca (iliti osobe koja se samoinicijativno na visini najmanje 1000m baci iz aviona) kroz glavu prođe tisuće misli. Prvo što si „normalan“ čovjek može pomisliti da su ti ljudi luđaci, da nisu svjesni opasnosti, da vole izazivati sudbinu.

I ja sam razmišljala na takav način, sve dok se nisam počela intenzivnije zanimati za padobranstvo i kako postati padobranac. Neumorno sam gledala filmove na netu, čitala iskustva padobranaca i napokon sam slučajno našla na podatak da počinje tečaj padobranstva u Čakovcu. Kada sam pročitala taj oglas, znala sam ako sad ne krenem na tečaj neću nikad. Bilo je to u lipnju, a tečaj je počinjao početkom rujna. Nazvala sam u padobranci klub „Međimurje“ i raspitala se za cijenu i od čega se sastoji tečaj. Cijena tečaja je 1600kn, a sastoji se od teoretskog dijela i 5 skokova. Kada sam roditeljima spomenula padobranstvo i cijenu tečaja, dobila sam kratak i jasan odgovor: „Nema šanse“. Znala sam ako želim na jesen krenuti na tečaj padobranstva, novce moram sama zaraditi. I tako sam i napravila, radila sam cijelo ljeto kako bi si zaradila za tečaj. I tada više nije bilo nikakvih prepreka, znala sam da nemam potporu roditelja, ali sam odlučila da na tečaj idem.

Došao je rujan i krenula sam na tečaj. Prvo teoretski dio, koji traje otprilike 10 dana. Na teoretskom dijelu tečaja uče se osnove aerodinamike, meteorologije, uči se tehniku skoka i o prinudnim postupcima (ili ako nešto krene po zlu). Nakon tog teoretskog dijela tečaja mora se obaviti liječnički pregled. Otprilike izgledao kao i za vozački ispit, ali malo proširen, jer morate ići i kod psihologa i kod psihiyatра, da oni vide da li ste stvarno sposobni skakati iz aviona. Nakon što sam dobila potvrdu krenuo je praktični dio tečaja koji se sastoji od 5 skokova. Nakon 5 skokova održenih unutar tečaja potrebno je odraditi još 45 skokova kao učenik, kako bi se mogao polagati padobranci ispit, nakon kojeg se dobiva padobrantska dozvola i postaje padobranac.

Nisam se dvoumila, znala sam da moram iskočiti

Subota u Varaždinu bila je tipična jesenska, sunčana, bez vjetra, ali za mene vrlo posebna. Došla sam na aerodrom u Pribislavcu (selo kod Čakovca) u prijepodnevnim satima, i odmah su počele pripreme za moj prvi skok iz aviona. Padobran mi je zapakirao instruktor, stavio na leđa, na moje inzistiranje 10 puta provjerio da li je sve dobro zakopčao, ponovili smo ukratko izlaz iz aviona i doskok na tlo, te krenuli prema avionu. Stara Cessna, već je bila spremna za polijetanje, kako smo se približavali repu aviona miris kerozina sve se jače osjetio, te strujanje zraka uzrokovano elisom bilom sve jače. Ušli smo u avion, instruktor, ja i Pado (dragi nam bivši STAK-ovac). Dogovoren je da ja iskačem druga iz aviona. I krenuli smo, avion se polako odvajao od tla i počeo se penjati u visinu. U trenutku kada smo se penjali na visinu od 1000m, sa koje ćemo skakati, kroz glavu mi je prolazila samo jedna misao, „Ma što mi to treba!!!“. I dok sam si ja tako razbijala glavu, najedanput čujem naredbu „IDEMO“. Znala sam da je to meni upućeno i da nema povratka. Nisam se dvoumila, znala sam da moram iskočiti. Kratko se boreći sa vjetrom, uspjela sam staviti nogu na papučicu za iskakanje. Pogled prema instruktoru, njegova naredba „SKOK“ i odlijepila sam se od aviona. Trenutak koji je teško opisati... Zbunjenost, iznenadenost, šok...I nakon nekoliko trenutaka padobran se otvorio... Provjerila sam da li se sve dobro otvorilo, uzela ručice komandi i počela upravljati padobranom prema cilju. Ono što me u

to trenutku iznenadilo, bila je tišina. Tišina na 1000m iznad tla, tišina koja se može čuti. Moje prvo prizemljenje bilo je malo neuobičajeno, jer je završilo u ogradi i poderanih hlača. Ali osjećaji koji slijede nakon doskoka na tlo se ne mogu opisati riječima, to se mora doživjeti. Spoj adrenalina i straha, na tlu prelazi u nevjerljivo ushićenje, ispunjenost, sreću, ponos...

Nakon mog prvog skoka uslijedilo je još oko 10 skokova na gurtnu, što znači da se padobran sam otvoriti nakon skoka iz aviona. Nakon skokova na gurtnu, trebalo je napraviti slijedeći veliki korak. Skočiti iz aviona „na slobodno“, tj. skočiti i sam otvoriti padobran na određenoj visini. Bilo je to na aerodromu „Lučko“ u Zagrebu,

Pogled prema instruktoru, njegova naredba „SKOK“ i odlijepila sam se od aviona

instruktor mi je stavio padobran na leđa i rekao, sad sama otvaraš. Isti onaj strah me ošinuo kao i kad sam prvi put skakala. Mislima sam što ako ne uspijem naći ručicu za otvaranje padobrana, što ako se zapetlja padobran, i još tisuće „što ako“ mi se motalo po glavi.

Ušla sam u avion, bio je to stari, ruski, vojni avion, ali idealan za padobrance. Bilo nas je u avionu oko 10 padobranaca, od vrlo iskusnih padobranaca, pa do učenika kao i ja. Čim se Elisa zavrtjela, u avionu je nestalo nervoze, počela je sezancija, kao da idemo ma kratku panoramsku vožnju. Nakon 10 minuta leta, vrata su se otvorila. Pogled instruktora prema meni, i znala sam, moram skočiti. Došla sam do vrata, pogledala prema instruktoru, dao mi je znak. Odvojila sam se od aviona. Počela sam propadati velikom brzinom, nisam znala gdje su mi noge, ruke, glava. Panično sam povukla ručicu i padobran se otvorio. Pogledala sam u kupolu, vidjela da je sve u redu i lagnulo mi je, sve se dobro otvorilo.

Tog sam dana još dva puta ponovila skok, i svaki puta kada sam došla na tlo, rekla sam ja bi još. U zraku jedna sekunda traje minutama, osjećaj straha, adrenalina

**Odvojila sam se od aviona.
Počela sam propadati
velikom brzinom, nisam
znala gdje su mi noge,
ruke, glava. Panično sam
povukla ručicu i padobran
se otvorio**

koji osjetite kada se trebate odvojiti od aviona je neopisiv, kad otvorite padobran osjećaj slobode, znate da ste sami sa sobom na 1000 metara iznad tla, u potpunoj tišini i prepušteni vjetru.

Što reći za kraja, moja preporuka je probajte. Treba vam malo hrabrosti, odvažnosti i puno volje. Ja sam se zaljubila nakon prvog skoka, sada imam 17 skokova, i mogu reći da je svaki puta sve bolje i bolje. Svaki skok nosi novo iskustvo, novi doživljaj, i novu pobjedu straha.

Irena Husnjak

Dvije recenzije:

Film - Zlo dolazi

Roman - Izvršitelj nauma gospodnjeg

Zlo Dolazi (The Seeker: The Dark is Rising)

“Zlo Dolazi” još je jedan fantasy film koji je ciljan na mlađu publiku. Rađen prema ne baš poznatom serijalu “Dark is Rising” autorice Susan Cooper. Film je neuvjerljiva i užasno naporanja priča o dječaku Willu Stantonu koji na svoj 14 rođendan otkriva da ima posebne moći kao što su nadljudska snaga i telekineza. On je zapravo Tragač - pripadnik stare organizacije (to je ujedno i njeno ime) koja čuva Znakove, koji su razbacani kroz povijest. Znakovi sadrže moć Dobra i Will ih mora skupiti kako bi se suprotstavio Jahaču – jednom od najlošijih negativaca koji su ikad kročili velikim platnom. Cijela ta priča s skupljanjem znakova kako bi se porazilo Zlo izgleda jako loše i neuvjerljivo a kad se pogleda šira slika, nema nikakvog smisla.

“Zlo Dolazi” još je jedan fantasy film koji je ciljan na mlađu publiku.

Konflikt između sila dobra i zla je jako loše razrađen a jedini pokušaj objašnjavanja je katastrofalno propao. U jednoj sceni filma, redatelj nas pokušava zavarati nekakvim nedorečenim objašnjenjem koje bi trebalo izgledati kao da ima znanstvenu osnovu u fizici. Radnja filma se uglavnom svodi na predpubertetske probleme glavnog lika (s kojima bi se djeca trebala poistovjetiti) i njegovo traženje Znakova. Znakovi su ono što filmu daje osjećaj loše kopije Indiane Jonesa i Harry Pottera. Will u nasumičnim scenama otputuje (to izgleda tako da se kamera zavrći oko njega) u isto tako nasumično vrijeme i nakon glupave akcijske scene nalazi kamen koji predstavlja jedan od šest Znakova koje mora pronaći. Na kraju filma slijedi i glupa pouka iz koje nitko ne može ništa naučiti. U nekoliko navrata, film nas pokušava iznenaditi “neočekivanim preokretima” koji sve samo ne neočekivani.

Likovi i njihovi motivi nisu uopće definirani, tako da ono malo kvalitetnih glumaca u filmu pada ispod svoje prosječne izvedbe. Christopher Eccleston se nije proslavio u ulozi glavnog negativca Jahača, koji nije ni tajanstven ni zastrašujuć, već jednostavno dosadan i nesposoban. Alexander Ludwig je jedan od najlošijih dječjih glumaca te je bio pogrešan izbor za ulogu Willa Stantonu. Ostali glumci u filmu su izgledali kao da se ne trude jer im je od početka jasno o kakvom je

projektu riječ.

Kod ovakvih fantasy filmova za djecu se inače može reći da barem imaju dobre efekte, ali to ovdje nije slučaj. Čarolija se u filmu svodi na agresivne elementarne nepogode i ljude koji se pretvaraju u jato ptica, tako da će djeca naviknula na magična stvorenja i čarolije iz Harry Potera ili Eragona ostati potpuno razočarana.

Film preporučam samo roditeljima s djecom mlađom od 10 godina kako bi zajedno mogli spavati u kinu.

Jure Maleš

Izvršitelji nauma gospodnjeg

Izvršitelji nauma Gospodnjeg je dark fantasy roman riječkog autora Zorana Krušvara koji se se bavi temama kao što su vampiri i ljudski odnos prema vjeri. Roman je tiskan 21. 4. 2007. u zagrebačkoj izdavačkoj kući Mentor, a projekt je sufinancirao odjel za kulturu grada Rijeke.

Izvršitelji nauma Gospodnjeg je dark fantasy roman riječkog autora Zorana Krušvara

Radnja romana nema konstantni tok, nego čitatelja, iz poglavlja u poglavlje, seli iz jednog povijesnog perioda u drugi, time potpuno mijenjajući likove i radnju. Taj mozaični pristup pisanja stvara dojam filmskog omnibusa i dopušta čitatelju da bez obaveza uživa u priči koja se polako rasplieće.

Dva osnovna motiva nalaze svoje mjesto u romanu. To su pripadnici reda Izvršitelja nauma Gospodnjeg i tajanstvena maska. Izvršitelji su svećenički red kojem je glavni zadatak borba protiv sotoninog okota, bilo u obliku vještice ili vampira. O masci, ili rogatoj kacigi se malo zna, osim da se pomoću nje može razgovarati s Bogom.

Radnja počinje u starom Rimu, a završava u nama bliskoj budućnosti, gdje svjetske sile (i Slovenci) vode rat za Hrvatsku vodu. U početku pratimo malu djevojčicu i njenog strica Marcusa koji je radio kao kuhar i zabavljač prvo u Rimskoj vojsci, a potom i Istri, za Histarskog kralja Epulona. U Istri Marcus prisustvuje nastanku vampirskog roda koji je usko vezan uz rogatu kacigu. Priča nas kasnije vodi kroz vrijeme, ali se uglavnom ne miče s područja Istre s kojom je autor očito jako vezan. Kaciga se gubi kroz vrijeme i često mijenja vlasnike, a koji ju interpretiraju svatko na svoj način.

Roman uspješno izbjegava stereotipe većine vampirskih priča, a oni se ne pojavljuju imenom do polovice romana. Autor je čak i osmislio drugačiju i kreativnu varijantu nastanka vampira koja nije vezana ni uz Judu ni Kaina, kao ni ostale kršćanske likove, što je pohvalno jer su vampirski romanu uglavnom zaglibili vezujući se isključivo uz Bibliju.

Iako su neki od njegovih likova bestijalni ili poremećeni, Krušvar ima jako dobru kontrolu nad njihovom psihom, u svakom trenutku pogadjajući njihove poteze, ambicije i emocije. Njegov stil pisanja, koji se često mijenja iz prvog u treće lice, daje likovima karakter i dodatan osjećaj dubine.

U svakom slučaju preporučam ovu knjigu svima koji vole hrvatsku fantastiku jer su Izvršitelji nauma Gospodnjeg vrhunski primjer kojeg bi se i drugi trebali držati.

Jure Maleš

The international platform for young people to discover and develop their potential

Ej, e da, baš ti, stani malo!

Volio menadžment ili IT, iskoristi priliku koja ti se pruža! Budi i ti jedan od 4000 studenata koji svake godine odlaze na međunarodnu praksu.

- obavljam praksu u jednoj od 103 zemlje svijeta
- obavljam praksu u jednoj od kompanija ili organizacija raznih veličina i profila (kao IBM, Microsoft, Coca Cola, BMW, Alcatel, HP, PWC, ...)
- upoznaj druge ljudе, zemlje, kulture, ili u krajnjem slučaju napravi nešto za sebe, malо uživaj i napravi još nešto korisno prije završetka faksa
- i najbolji dio - svatko se može prijaviti te nema ograničenja u broju studenata - što vas se više prijavi - tim bolje!

Sama praksa odvija se u nekoliko koraka, a to su: selekcija, priprema, traženja prakse, odlazak na praksu, odnosno integracija, te nakon povratka reintegracija (vjerojatno zvuči malо strašno, ali uopće nije, to se mi samo pravimo važni s tim izrazima).

Samim čitanjem ovog članka, već si upao u proces selekcije, što bi zapravo značilo utvrđivanje tvojih sposobnosti i motivacije za rad. Bravo, već si korak bliže, no za pripremni dio trebati će ti mrvicu više truda. AIESEC će te provesti kroz nekoliko poučnih, ali i zabavnih, treninga i seminarа koji će ti pomoći oko razumijevanja drugih kultura, tudiх stavova, itd. Sada dolazi tvoja najveća odluka – traženje stručne prakse (što i gdje raditi) pomoću ogromne online AIESEC baze podataka praksi. Što se tiče daljnog procesa tvojeg napredovanja kroz ovaj mnogo puta isprobani recept koraka - sve ovisi o tvojoj samostalnosti i sposobnosti prilagodavanja u novoj okolini i funkcioniranju u novoj kulturi unutar koje bi se mogao naći.

Tokom prakse u trajanju od 2 do 18 mjeseci, osim zanimljivog putovanja, steći ćeš i brojna znanja i poznanstva koja ti kasnije otvaraju mnoge mogućnosti za napredak u tvojoj karijeri.

Da baš ne bude da samo nadobudni AIESECovci pišu (jer tko bi normalan uopće povjeravao da je ovo sve istina što pišemo), evo nekoliko riječi od vaše i naše kolegice koja se već odvažila na ovaj veliki korak, te za 2 mjeseca putuje na praksu u Japan.

«Zamoljena da napišem par rečenica na ovu temu, razmišljah kako bih najlakše mogla zainteresirati naše studente da odrade praksu u inozemstvu. Iako se ja tek spremam na praksu (za dva mjeseca odlazim, jeeeeee!!!! :)), bila bih jako sretna kada bih barem i jednu osobu nagovorila da se upusti u ovu avanturu. Dakle, zamislite sljedeći scenarij:

- 1) Upisali ste fakultet...
 - 2)... i student ste zadnje godine.
 - 3) Želite što prije položiti zadnje ispite i konačno se zaposliti...
 - 4)...i raditi...
 - 5) ...raditi...
 - 6) ...raditi...
 - 7) ...i tako do mirovine...
- Zanimljivo? Ili biste uz treću točku mogli ubaciti još jednu?
- 3a) Prijaviti se za praksu, pa što bude – bude!

Ovako je otprilike izgledao tijek misli u mojoj glavi prije donošenja najbolje odluke moga života. Puna entuzijazma pokucala sam na vrata AIESEC-a (zbunjeno: Bok, ovoga, ja bih na praksu... Jel' mogu?). Uz jednu kavu, dobra duša AIESEC-a objasnila mi

je cijeli proces selekcije. Naravno, kao što vjerojatno većina vas neodlučnih misli, činilo se komplikirano, JAKO komplikirano. Jooj, pa zašto se zezati s tim svim... Jooj, a bolje da samo odradim praksu tu u nekoj firmi... Jooj, ma nemam ja sad vremena za tu neke seminare, testiranja...

Odjednom sam se iz uobičajene bavim se uglavnom faksom_i_čekam_da_se_zaposlim pozicije, našla u sasvim novoj, hajde_da_nešto_poduzmem_i_iskoristim_studentske_dane_najbolje_što_mogu.

Naravno, bilo je tu puno pitanja koja su tražila odgovor, od kojih neka još uvijek i traže: U koju zemlju ići? Što znam raditi? Koliko dugo ostati? Kako će se snaći? Što će reći roditelji? Bilo je tu i raznih osobnih motiva koji su me potakli da se prijavim (jaaaaako volim putovati, učiti strane jezike, upoznavati nove i zanimljive ljudе...).

I tako je krenulo... Prvi korak bio je Assesment centar održan na fakultetu. U ta tri sata, shvatila sam da će ovo biti sve samo ne obaveza. U opuštenoj atmosferi, razgovarali smo o našim razlozima, o našim očekivanjima, prioritetima. Nakon toga uslijedila su tri jako interesantna dana OPS-a (Outgoing Preparation Seminar) provedena u razgovorima o kulturnim različitostima, timskim igrarama, druženju sa ljudima koji se, kao i vi, spremaju na praksu. Slijedio je ispit znanja engleskog jezika, popunjavanje forme za praksu, pisanje životopisa, i zahvaljujući drugoj dobroj duši iz AIESEC-a, traženje prakse je počelo! Eh ljudi moji, čega tu sve ima! Da vam oči ne povjeruju. Mislim da bi se i oni najokorijeliji pobornici sjedenja kod kuće odlučili pokrenuti. Na raspolažanju imate čak 103 zemlje svijeta! Par tisuća različitih praksi! Par tisuća različitih kompanija – od onih manjih, sve do internacionalnih! Prijе svega - par tisuća mogućnosti pokazati svoje znanje, razviti svoje potencijale, naučiti nešto novo, kako se dobro zabaviti i da steći nezaboravno iskustvo!

I tako, korak po korak, uz malо uloženog truda, ispunio se i moj san – dobila sam praksu u Japanu, zemlji kojom sam zaladena već nekoliko godina! Očekivanja su velika, oduševljenje još veće (da mi sada vidite sjaj u očima :D). Zapravo, preciznije bi bilo reći da se moj san tek počeo ostvarivati!

Za kraj, kako bi jedan naš asistent rekao, LJUDI POKRENITE SE!!! Iskoristite sve mogućnosti koje vam se pružaju, sigurno vam neće biti zao. Toliko od mene. Lijepo vas pozdravljam i nadam se da će sljedeći puta netko od vas biti na mojoj mjestu i pokušati prenijeti barem malо entuzijazma na naše studente.

Eto, mi smo dali sve od sebe da ti ukratko objasnimo što nudimo, a što na tebi ostaje je pratiti naše obavijesti po fakultetu i na webu te se prijaviti na praksu! :) :)

Goran Kapun,
Bojan Kuljić
& Mario Maršić

HMS - Hrvatski motivacijski seminar

Kako i dosada, tako se i ove godine održao Hrvatski motivacijski seminar, jedan od seminara međunarodne udruge studenata - AIESEC. To je seminar koji se organizira za nove članove, a ja sam jedna od njih.

Ove godine taj seminar održao se u Splitu od 16. do 18. studenog. Otvorenje se održalo na Ekonomskom fakultetu u Splitu (super faks), a ostala predavanja u osnovnoj školi u Stobreču. Samo otvorenje bilo je odlično jer se održalo na Ekonomskom fakultetu. Bilo je zanimljivo lutati po fakusu, piti kavicu na teresi faksa (bilo je lijepo sunčano, al' je vjetar puhao)...

Prvi dan, u petak, održana su općenita predavanja o AIESEC-u da se što bolje upoznamo s njim i stvarima koje nam pruža. Ostala dva dana, koja smo proveli u osnovnoj školi, bili smo podijeljeni u timove, tj. nogometne momčadi, jer je moto ovog seminara bio: «Join the team, play the game, be a winner.». Tako sam ja završila u nogometnom timu Sparta. Bilo je zanimljivo raditi u takvom timu: pričat engleski, truditi se, ulagati svoj napor u tim.

Radili smo na PBoX-u – project based on exchange. Sav naš rad sastojao se od dva dijela: pismenog i usmenog, tj. pismeni dio: morali smo odabratljude koje ćemo primiti u naš tim, koga ćemo poslati na razmjenu,

odabrati poduzeća koja će primiti studente za obavljanje prakse, izračunati proračun tima...

Usmeni dio: obaviti intervjue sa «članovima poduzeća», prezentirati naš rad, naš projekt, prihvatići i uputiti studenta koji je došao na razmjenu. Iako vam se ovo ne čini teško, u praksi je bilo jako teško – trebalo se doslovce trgati za tim jer je posla bilo i previše, radilo se od jutra do mraka.

Sav taj trud se isplatio. Sparta je ostvarila treće mjesto u sveukupnom radu (yeah). Jest da se radilo po cijele dane, jest da smo se trudili i davali svoj maksimum kako bismo dokazali da mi to možemo, no seminar ne bi bio seminar da nije bilo i ludih trenutaka i ludih zabava. I bilo ih je. Malo oduška uvijek treba svakom od nas.

Ako želite moje mišljenje, AIESEC je dobra stvar. Omogućava ti pokazati svoje ja, istaknuti se u društvu, sudjelovati u realizaciji različitih projekta, pronaći prijatelje diljem svijeta i malo popraviti svoj engleski. Ovaj HMS bio mi je prilika stvarno uvidjeti što je AIESEC. I bilo je odlično.

Ana Šešet

KRATAK OSVRT NA PREDAVANJA U ORGANIZACIJI LONDONSKE BURZE

Londonska burza zasigurno zasluguje titulu središta međunarodnog tržišta kapitala. Imala sam priliku u razdoblju od 21. do 24. studenog 2007. godine, zajedno s još 18 polaznika iz Hrvatske sudjelovati na predavanjima pod nazivom *Executive Education* koja su se održavala u prostorijama Londonske burze (London Stock Exchange) u Londonu. Polaznici predavanja su primarno bili iz finansijskog sektora, odnosno na seminaru su prisustvovali finansijski direktori vodećih hrvatskih poduzeća (HEP, Podravka, Dalekovod), brokeri, finansijski analitičari, investicijski savjetnici te predstavnici akademske zajednice.

Moderna, staklena zgrada Londonske burze smještena je na broju 10 Paternoster Squara, u blizini katedrale Sv. Paula, u dijelu Londona koji se naziva City. U tom su dijelu grada smještene središnjice najvećih internacionalnih poduzeća i banaka što omogućava kreiranje globalnih finansijskih i strateških saveza, ali i poslovnog okruženja koje spremno reagira na promjenjiva i dinamična gospodarska kretanja, kreiranje dodanih vrijednosti i novih znanja, a prije svega na brzi protok informacija. U Londonu, uz tradicionalnu Londonsku burzu djeluje još 6 burzi specijaliziranih za obavljanje poslova s pojedinačnim vrijednosnim papirima (vlasnički, dužnički, derivativni).

Aktualna adresa Londonske burze je već treća po redu, jer prvi puta požar, a drugi puta postavljena bomba prisilili su vodstvo Burze na izgradnju nove, suvremene zgrade s visokom razinom uređaja za detekciju nepoželjnih tekućih i krutih materija. Službeno je nova Burza otvorena 27. srpnja 2004. godine, a svečani čin otvaranja je pripao Kraljici Elizabeti II. Te je godine bilo točno 310 godina kako se je u Londonu počelo razvijati tržište kapitala. Inicijalno se je tržište kapitala započelo razvijati financiranjem osvajačkih pohoda i putovanja u Kinu i Indiju, dok je danas Londonska burza najpoželjnije mjesto susreta međunarodnog kapitala i ozbiljnih investitora s iznadprosječnim viškovima prihoda nad rashodima. U glavnom predvorju Burze ispod terminala koji pokazuje kretanje burzovnih indeksa i najvažnijih vrijednosnih papira nalazi se simbolična skulptura pod nazivom „Izvor“ (The Source) koja dominira cijelim središnjim prostorom.

Tržište dionica na Londonskoj burzi je podijeljeno na 2 kotacije. Prva kotacija je tzv. glavno tržište koje je privilegirano mjesto za najveća poduzeća koja žele kapital za financiranje

budućih projekata prikupljati kroz tržište kapitala. Druga kotacija je tzv. AIM (Alternative Investment Market) kotacija koja je namijenjena za mala, ali brzorastuća poduzeća u čijem je interesu poslovati transparentno i također putem tržišta kapitala prikupljati novčana sredstva za financiranje svojih projekata. Primjerice, poduzeće INA d.d. i Hrvatski telekom d.d. se nalaze u AIM kotaciji. AIM kotacija je prema broju uvrštenih vrijednosnih papira nadmoćnija nad glavnim tržištem, ali prema ukupno ostvarenom prometu ipak slabija. Trenutačno se u AIM kotaciji nalazi 1.682 poduzeća od čega je čak 329 internacionalnih poduzeća. U glavnoj kotaciji se nalazi ukupno 1.588 poduzeća.

Londonska burza već neko vrijeme djeluje unutar strateškog saveza s Frankfurtskom burzom, a nedavno (srpanj, 2007.) objavljeno je preuzimanje Milanske burze od strane Londonske burze. Činom preuzimanja, Londonska burza se je pozicionirala i na tržištu Italije, odnosno dionice koje kotiraju na Londonskoj burzi bit će izložene i u kotacijama Milanske burze (Borsa Italiana).

Predavanja Executive Education ili predavanja sličnog ili u potpunosti drugog sadržaja već se tradicionalno održavaju u organizaciji Londonske burze. Takav pristup omogućuje dobivanje uvjek novih saznanja o aktualnoj tržišnoj situaciji, različitim metodama izlaska na burzu, o novim tehnikama financiranja, ali približavanje novim potencijalnim korisnicima njihovih usluga. Predavanje su vodili stručni predavači Burze različitih profesionalnih usmjerenja (voditelji odjela za poslovanje dionicama, voditelji odjela za poslovanje dužničkim vrijednosnim papirima, voditelj odjela za međunarodna poduzeća). Kao što je već rečeno, predavanja su omogućila uvid u aktualno stanje na internacionalnim tržištima, a neke od tema koje su se obrađivale su: *senior & junior markets, equity, debt, derivatives, foreign exchange i money markets, regulation, risks* i posredne aktivnosti poput osiguranja i *corporate capital management*.

I naravno na kraju, ali ne zbog toga i manje značajno, važno je istaknuti da uz stečena znanja s predavanja i druženja s ljudima iz finansijske struke bila sam dio pobjedničke atmosfere koja je nastala nakon pobjede hrvatske nogometne reprezentacije nad Engleskom. Na utakmici koja je održana na svjetski poznatom Wembley stadionu, na žalost nisam bila, ali zbog činjenice da su Hrvati u velikoj mjeri, barem na kratko zavladali Londonom, moj boravak u Londonu bio je još zanimljiviji. A kako poraz nogometne reprezentacije može utjecati na nacionalno tržište kapitala najbolje se moglo vidjeti iz silazne putanje kretanja cijene dionica engleskih poduzeća sportske obuće poput Umbra i Sport Directa.

Marina Klačmer Čalopa

Problemi jedne Bolonjke...

by: Marina Ivčin

Hm... Sjećam se toga dana kao da je bio jučer... Moja buduća cimerica i ja zajedno sa našom dragom pratnjom (roditeljima naravno) krenule smo u Varaždin. Nakon uspješnog prijamnog i svega toga što dolazi uz prijamni, krenule smo u mukotrpnu potragu za našim budućim novim domom. Doznaće smo za neku bakicu koja je jedna sama a vidi slučajnosti, ima i praznu sobu koja bi baš mogla poslužiti za naše potrebe. Baku smo pronašli, sredili račune, dobili ključ i useljenje je moglo početi. Nervoza i uzbudjenje u trbuhi...

Zadovoljni uspješnim pregovorima (koji su naravno završili cjenjanjem kao i inače) svi smo se lijepo počastili i krenuli uživati u čarima ljeta. No sve što je lijepo, kratko traje. Nažalost. Praznici su gotovi i za par dana počinju predavanja, nešto što je za nas bilo potpuno nepoznato i što nam je izazivalo strah u kostima. Počinje seoba naroda... Bakica nam je lijepo uredila sobu, ali moram reći da baš i nema neki ukus, tako da su one njene predivne voćne zdjele, šareni stolnjaci, žutosmeđe zavjese, polomljena raspela i slične stvari morale napustiti sobu. Da baka nebi ostala povrijedena potrudile smo se oko uređenja, nabavile nove zavjese, uredno smo pospremile njene slike... Prvi dan je stigao.

Zašto smo baš već prvi dan morale kasniti na predavanje?? No dobro, nismo jedine... Netko je napisao obavijest da je pozdrav dekana sa studentima u 9 sati a predavanja su zapravo počela sat vremena ranije, dakle u 8 sati. Ali kao što rekoh, nismo bile jedine. Ha, ha...

Nakon uspješnog prvog dana vraćamo se k našoj dragoj brižnoj bakici. Iz dana u dan baka nam otvara neke svoje osobine za koje bih se zaklela da ih prve dane nije pokazivala. Svako jutro dočekuje nas gorka kava pomiješana sa nekim mlijekom čudnovatog okusa, zapravo koji je čak bio i bolji od kave pomiješane sa capuccinom (isto bakin specijalitet!). Uz sve to, da ne zaboravim, i jedan fini ishlapljeni keks. Na moj pokušaj da se izvučem iz takvog šoka svako jutro dobila sam odgovor da moram ujutro prije faksa popiti nešto toplo jer to je zdravo i neka budem sretna jer u učeničkom domu nitko nebi vodio brigu o meni i kuhao mi kavu svako jutro. Ok, preživjet ćemo...

Drugi dan novo iznenadenje! Baka se odlučila na čišćenje kuće pa bi bilo baš super kad bismo joj i mi malo pomogle. Ajde ok i sa tim. Baka je stara i sama i treba joj pomoći. Treći dan... Cvijeće nije dugo zalijevano, bilo bi super kad bi se malo osježilo, jer se bude osušilo. OK!!! Sad se već lagano osjećam kao rob. Četvrti dan

pokvario nam se radijator u sobi (zaboravila sam napisati da naša soba nije imala prozor, ne shvaćam kako to nitko nije primijetio onih daaaavnih vrućih ljetnih dana) i baka nas je zamolila da ostavimo sobu otključanu kako bi majstor popravio kvar. Vratim se doma. Hm... Nešto čudno se ovdje događalo. Stvari malo pomaknute, moja kutija sa stvarima koju mi je sestra tako brižno umotala u crveni papir je malo razvučena i poderana... A valjda je baki bilo dosadno pa je malo "bacila" oko na neka zabranjena joj mjesta. X-ti dan, večer... Ja se tuširam... Cimerica uči u sobi. Završim s tuširanjem i odlazim u sobu a bakica me napadne da kako mogu trošiti tako puno vode, da je sada hladno vani i da se ne znojim kao po ljetu, da se mogu tuširati svaki treći ili četvrti dan... Zgodno, nisam znala da se i tako može. No radije ne bih slušala taj njen savjet jer pred očima su mi tada prošla lica mojih jednih kolega koja bi me takvu moralu trpjeli svaki dan, ma vrata zbog njih, zbog mene same! Pa to je stvar vlastite higijene! Ta kap prelila je čašu...

Iz dana u dan tako je trajalo moje studiranje koje mi je više sličilo na odsluživanje zatvorske kazne. Svakik vikend litre i litre suza (moje+mamine), idila života u Varaždinu je na opasno niskoj razini... Sve dok mojoj mamici koja više nije imala živaca trpjeli svoju kćer (mene :)) nije puknuo živac... Mamica je odlučila da je vrijeme za selidbu!!! Hvala Bogu!! Nadam se da je došao kraj svim mojim mukama.

Novi stan je super, bliži faksu, velik, imamo čak i wc, kuhinju, SVE! I to sve samo naše i ne moramo dijeliti ništa s nikim. San svakog (prosječnog) studenata!! Vrijeme prolazi a ja i moja draga cimerica uživamo u čarima studentskog života. Osim što nam je na faksu konačno krenulo, sredio se i naš stambeni problem koji nam je uvelike olakšao život. Moram se pohvaliti (:)) da sam naučila kuhati (najfinije sendviče, hrenovke, kuhana jaja, juhe, čajeve...), pospremati, čistiti (ako niste znali ako vam se hladnjak upljesnivi očistite ga s octom, to znam iz iskust... ovaj... čula sam od kolege na faksu)... Moram priznati da sam se malo i ulijenila. Ma nisam...

Sve u svemu studentski je život predivna stvar i treba ga dobro urediti da bi se znalo a i moglo uživati u njemu. Kolege, uživajte dok možete, čuvajte se i pazite na svoje bakice...**sretno vam bilo!**

Sezonski rad

Autor: Janja Petričušić

Dali ste sve ispite? Ili niste, ali ipak ne znate što bi mogli raditi preko ljeta? Treba vam love, a hoćete na more? Mislim da je sezonski rad pravo rješenje!

Prošlo ljeto posebno, ali i prije toga, Studentski centar u Varaždinu poslovao je sa nekim od važnijih hotelijerskih poduzeća, kao što su: Bluesun Hotels & Resorts, Plava laguna d.d. te Jelsa d.d.

Sunce Koncern d.o.o. upravlja Bluesunom pa već to može puno reći o njihovoj kvaliteti. Konkretno, moglo se ići raditi u Bol na Braču i u Tučepi. Što se tiče Plave lagune, išlo se u Poreč i Crikvenicu, a što se Jelse d.d. tiče, išlo se, naravno, na Hvar.

Dali ste sve ispite? Ili niste, ali ipak ne znate što bi mogli raditi preko ljeta? Treba vam love, a hoćete na more? Mislim da je sezonski rad pravo rješenje!

Prema informacijama Studentskog centra Varaždin, pod njihovim ugovorima išlo je oko 65 studenata. Većina ih je išla raditi u hotele Bluesuna, oko 55 studenata, dok je na Jelsu išlo 6 studenata. Plava laguna d.d. svih je ovih godina nudila loše uvjete plaćanja i smještaja, pa je Studentski centar posao u Plavoj laguni dodjeljivao isključivo studentima koji

su to tražili.

Satnica je isto tako bila različita od poslodavca do poslodavca: Recimo Bluesun je nudio 17 kuna po satu, krajem devetog mjeseca čak 20 kn po satu, Jelsa d.d. je također nudila 20 kn po satu, a najmanje je nudila Plava Laguna d.d., 13,75 kn po satu za nove radnike, dok su radnicima koji su bili prije bar jednu sezonu kod njih nudili 15,29 kn po satu.

Koliko mi je poznato, radilo se u prosjeku 7-8 sati dnevno, tako da je prosječna plaća bila oko 4000 kn, a također moram napomenuti da je smještaj plaćen, kao i prehrana (tri obroka dnevno). To su otprilike informacije koje mi je dao naš Studentski centar, a gledajući sa strane studenata to stvarno može (a i ne mora) biti dobar način da budete na moru i zaradite. U početku vas može iznenaditi smještaj, jer većinom radnike smještaju u njihove stare hotele, koji više nisu iskoristivi ni za što drugo. Moram reći da stvarno na prvi pogled nije ugodno, ali kad kupite nekoliko sredstava za čišćenje i sredite to po svom ukusu, bit će bolje.

Koliko mi je poznato, radilo se u prosjeku 7-8 sati dnevno, tako da je prosječna plaća bila oko 4000 kn, a također moram napomenuti da je smještaj plaćen, kao i prehrana (tri obroka dnevno)

Zatim, prvi dan imate slobodan. Kad razgledate mjesto zaključite da ipak nije tako crno kako ste u početku mislili. Dobro je ako niste došli sami pa se imate na početku s kime družiti. Ako i jeste došli sami, ni za to nema problema jer ima jako puno studenata i mladih ljudi te se brzo nađu prijatelji. Posao može biti mali problem ako to nije baš ono što ste htjeli, ali mislim da se može dogоворити premještaj sa jednog posla na drugi jer njima nije baš u interesu gubiti radnike.

U početku ste puni volje i sve bi probali, idete na plažu, izlasci, ali poslije vam krevet postane najbolji prijatelj. Izlasci su veliki neprijatelj ustajanju ujutro i normalnom funkciranju na poslu. U takvim je „centrima turizma“ noćni život jako dobar i to većinu ljudi poneše pa ujutro hodaju kao zombiji.

Kad se sve zbroji, to je jako lijepo iskustvo, čak se i ne radi previše, 7 ili 8 sati. Mislim da će se sljedeće godine uspjeti dogоворити više od 17 kn po satu pa će plaća biti još bolja. Znači, radiš 8 sati i

Meni je bilo super, nekad i nisam imala volje ustati ujutro, odraditi smjenu ili otići na plažu, ali već sutradan stanje se popravilo. To je normalno, nije svaki dan isti, a bilo ih je puno više lijepih nego onih manje lijepih.

ostatak vremena si slobodan, možeš ih provesti kako hoćeš. Naravno, ako imaš volje i snage za to, a i ako nemaš uvijek ti ostane krevet ili plaža za izležavanje i odmaranje od rada.

Meni je bilo super, nekad i nisam imala volje ustati ujutro, odraditi smjenu ili otići na plažu, ali već sutradan stanje se popravilo. To je normalno, nije svaki dan isti, a bilo ih je puno više lijepih nego onih manje lijepih.

Vidiš neko novo mjesto, imaš ga priliku dobro upoznati i detaljno razgledati za tih par mjeseci, što čini iskustvo korisnim i za opću kulturu. Plaća također nije loša, još ako se uspiju dogоворити veće satnice da se i lijepo zaraditi. Sa isplatom nije bilo nikakvih problema, sve ide preko Studentskog centra, tako da se ne može dogoditi ono „radio sam, a lovnik nikad nisam bio“.

Još jedna dobra strana toga je da upoznate jako puno ljudi. Kad radite s tim ljudima par mjeseci, neki vam postanu stvarno dobri prijatelji s kojima ćete se vjerojatno čuti i poslije ljeta. Osim svega navedenoga, dobro je i to što je život tih par mjeseci znatno drugačiji od života nekog studenta. Jedina briga koju imaš je odraditi tih 8 sati, a ostatak vremena ni sa čime nisi opterećen. Na fakultetu nije tako, „Studiranje je full-time job“, kako kaže naš prof. Cingula.

Uglavnom, meni je ovo bilo pozitivno iskustvo, nadam se da će ovaj članak potaknuti nekoga da uči, položi sve ispite u ljetnim ispitnim rokovima i onda cijelo ljeto provede radeći na moru.. :-)

Harry Potter

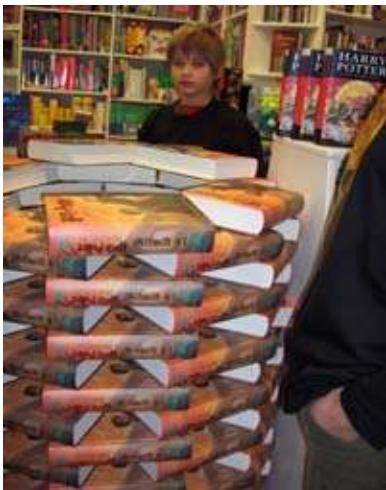
The boy who lived

Stigao je i taj trenutak! U prodaju je pušten i sedmi nastavak knjige o legendarnom čarobnjaku za kojeg sa sigurnošću možemo reći da je obilježio književnost prethodnog desetljeća. Punih deset godina nakon izlaska prvog nastavka, na hrvatski je preveden i posljednji - Harry Potter i Darovi smrti.

Naravno, ni Varaždin nije ostao uskraćen pa je 26.10. u 22:26 ispred Algoritma u Kukuljevićevoj skupina najvjernijih obožavatelja serijala svih godišta i uzrasta dočekala svoj primjerak.

Prvi fan u redu imao je 50-ak godina, a otkrio nam je kako je svoju poziciju zauzeo već u 20 sati. Mi smo stigli nešto kasnije, no uspjeli smo upasti među prvih dvadeset koje su čekali darovi iznenađenja. Do 22 sata stvorila se pred knjižarom poprilična masa pa je red dosezao do obližnjeg Konzuma.

Kako je večer bila prohladna, vlasnik susjednog hotela

počastio nas je toplim čajem od šipka. Atmosfera je bila odlična, u zraku se osjećala napetost, a slučajni prolaznici gledali su nas u čudu.

Točno u 22.26 otvorila su se vrata Algoritma. „Bunar“ napravljen od knjiga, visine oko jednog metra, doslovce se istopio. Uz knjigu i popust od 10% uz predočenje indeksa, za 161 kunu dobili smo i specijalno Algoritmovo izdanje majice upravo za ovu prigodu te označivače stranica. Promrzli, ali s nezaboravnim iskustvom i Algoritmovom vrećicom u rukama, vratili smo se kući. Naravno, knjiga je sažvakana već odavno, a preporuke su: tko nije probao, ne zna što propušta! Je li preživio? Saznajte sami!

Hermione

Neke zanimljivosti o Harryju Potteru & co.

- Joanne Kathleen Rowling teškom je mukom uspjela prodati svoju prvu knjigu. Odbilo ju je nekoliko desetaka izdavača, da bi je konačno otkupio mali nezavisni izdavač Bloomsbury, koji danas više nije toliko malen. Pitamo se zašto...
- Uz ovih sedam knjiga, napisala je još dvije knjižice usko vezane uz serijal, a koje se prodaju isključivo u dobrotvorne svrhe.
- Danas je Joanne, zahvaljujući svom malom velikom čarobnjaku, bogatija od same kraljice Elizabete 2. i treći je najprodavaniji književnik u povijesti čovječanstva!
- Knjige iz nastavka u nastavak postaju sve mračnije pa tako već četvrti nastavak filma djeca ne smiju gledati bez pratnje starije osobe.
- Apple Computers objavio je da će u prodaju biti puštena posebna verzija iPoda s logom Hogwartsa na poledini. Pri kupnji iPoda dobije se i kôd za skidanje svih dotada objavljenih audioknjiga o Harryju Potteru i biografija J. K. Rowling s iTunes Music Store.
- Svih sedam nastavaka knjige ukupno ima preko 4000 stranica.
- Britanska nacionalna pošta Royal Mail izdala je poštanske marke s naslovnicama knjiga.
- Joanne je ime skraćeno u J. K. Rowling noć prije izdavanja prve knjige, jer su izdavači zaključili kako činjenica da je fantasy knjigu napisala žena neće toliko privući muško čitateljstvo.
- Serijal je uzburkao mnoge konzervativne skupine, između ostalog i Vatikan. Najnovija činjenica koja ide u prilog tome jest ta da je jedan od glavnih likova bio gay.
- U Floridi se gradi tematski park posvećen upravo Harryju Potteru. Otvorenje bi trebalo biti već krajem 2009.
- Uz Warner Brothers, prava na korištenje branda otkupilo je još mnogo tvrtki, pa danas postoji 400-njak službenih proizvoda vezanih uz serijal.
- Serijal je do danas prodan u preko 500 milijuna primjeraka prevedenih na 65 svjetskih jezika.

Investic ski fondovi

Jednog lijepog dana, potpuno prosječni roditelji Horvat (nemaju veze ni sa jednim Horvatom kojeg vi znate) odlučili su se za kupnju novog automobila. Njihovo dvoje djece upravo je krenulo u školu; oni su zaposleni i svima im treba prijevoz, a mogu si priuštiti bolji automobil od onog koji trenutno imaju budući da oboje rade.

Tata Horvat je u potrazi za automobilima naišao na super akciju u Opel centru (neplaćeni oglas u studentskom listu!) te se odlučio za kupnju Opel Astre Classic po cijeni od 89.000 kuna. Pošto se radi o prosječnoj gradskoj obitelji koja svoja primanja troši na režije, stanarinu, školske knjige, odjeću, hranu i tako dalje, odlučili su podignuti kredit za kupnju auta. Smatraju da je podizanje kredita trenutno jedini način da kupe novi automobil jer nemaju uštedevine. U Hrvatskoj se godišnje na kredit ili putem leasinga kupi oko 70.000 novih automobila. Roditelji Horvat krenuli su u obilazak banaka u potrazi za najpovoljnijim kreditom te se odlučili za kredit u PBZ-u (neplaćeni oglas). Kredit bi otpaćivali sedam godina uz godišnju kamatu od 6.45%. Mjesečna rata bi iznosila 1319,45 kn što oni od svoje plaće mogu odvojiti.

Nakon sedam godina, baci su vratili posuđenih 89.000 kn plus 21.833 kn kamate za kredit, što znači da su automobil platili 110.833 kn. Uz sve to, plaćali su i obavezno osiguranje, kasko osiguranje, registracije, servis i naravno gorivo, a imali su i dva manja kvara. Koliko je stvarno koštao taj automobil? Cijelu četvrtinu više nego što vrijedi.

Nije li ovo standardna hrvatska priča? Je li i vaša obitelj kupila auto na kredit? Može li drugačije od ovoga?

Jednog lijepog dana, potpuno prosječni roditelji Perić odlučili su se za kupnju novog automobila. Njihovo dvoje djece upravo je krenulo u školu; oni su zaposleni i svima im treba prijevoz, a mogu si priuštiti bolji automobil budućida obojerade. Tata Perić je upotražio automobilima naišao na super akciju u Opel centru (neplaćeni oglas u studentskom listu!) te se odlučio za kupnju Opel Astre Classic po cijeni od 89.000 kuna. Roditelji Perić krenuli

su u obilazak banaka za najpovoljnijim kreditom te se odlučili za kredit u PBZ-u (neplaćeni oglas). Možda vam se čini da se ova obitelj ne razlikuje od obitelji Horvat :), ali Perićima je prijatelj ukazao na alternativnu zvanu investicijski fondovi (što ne znači da Horvati nemaju prijatelja).

Nakon sedam godina, obitelj Perić imala je ušteđeno preko 260.000 kune, kupili su novi, bolji automobil i još im je ostalo više od 100.000 kuna. Sigurno se pitate kako? :)

Što je radila obitelj Perić, a Horvati nisu? Perići su mjesечно odvajali potpuno istu svotu kao da su plaćali kredit – 1319 kuna i tako sedam godina. Međutim, Perići su se na sedam godina odrekli novog automobila i tih 1319 kn stavljali u investicijski fond. Zamislite to za sad kao da su stavljali novac u banku na oročenu štednjku (nešto što nam je svima poznato). Ipak, oni ne bi uspjeli toliko uštedjeti oročenjem. Dok će vam banka dati kakvih 5% do 8% kamate godišnje na štednjku, svjetski prosjek prinosa investicijskih fondova je 25% godišnje, a tako smo i mi računali u primjeru. S takvom ‘kamatom’, 1319 kuna uloženih prije sedam godina danas bi vrijedilo 6289 kuna. Usporedbe radi, isto bi u banci uz 5% kamate vrijedilo 1855 kuna. Nameću se dva zaključka: 1) pa fondovi su očito bolji i 2) postoji neka caka. Prvi je subjektivan pa ne možemo reći jesu / nisu, a drugi je točan.

Usput, jesmo spomenuli da hrvatski fondovi trenutno ostvaruju i po 70% prinosa godišnje?

U čemu je stvar; zašto se u fondovima zarađuje više? U riziku. Općenito je pravilo: što je nešto rizičnije ili manje vjerojatno, to je veća zarada ako se dogodi. Dinamova pobeda u gostima kod Ajaxa bila je gotovo nemoguća, no dogodila se. Onaj tko je stavio 100 kn da će Dinamo pobjediti, izišao je nakon utakmice sa zaradom od 700. Da je pak Ajax pobjedio, onaj tko se na njega kladio imao bi kakvih 15 kuna zarade.

Banka u svom poslovanju nikako ne voli rizik (i zato tako mali povrat na uloženo). Kod banke je naš novac siguran – ona ga nekome posudi kao kredit (obitelji Horvat možda). Zarada banke je u razlici između kamate

koju njoj plaćaju za kredit i kamate koju ona nama plaća za štednju. Ako obitelj Horvat slučajno prestane plaćati, banka će uzeti njihov novi automobil i kamata na naše oročenje je osigurana. Zbog toga možemo reći da štednja u banci nije rizična.

Što je, konačno, taj fond i zašto je rizično fondu povjeriti novac? Fond spada u skupinu institucionalnih investitora - organizacije koje preuzimaju uštedu od pojedinaca ili novčane viškove poduzeća s namjerom profitabilnog ulaganja. Konkretno, fond je oblik institucionalnog investitora koji omogućuju ulaganje u gospodarstvo putem vrijednosnih papira. Najpoznatiji vrijednosni papiri (VP) su dionice i obveznice. Fondovi, s novcem koji smo mu mi i još mnogi ljudi povjerili, kupuju dionice (i druge VP) za koje smatraju da će im vrijednost rasti. Rizik dolazi iz nepredvidivosti kretanja njihovih cijena u budućnosti - bilo koja tvrtka može imati lošu godinu ili čak i propasti. No, fond menadžeri su dovoljno stručni i sposobni bar približno odrediti kretanje dionica tako da u stvarnosti doista malo koji fond propadne ili ostvari zanemariv prinos.

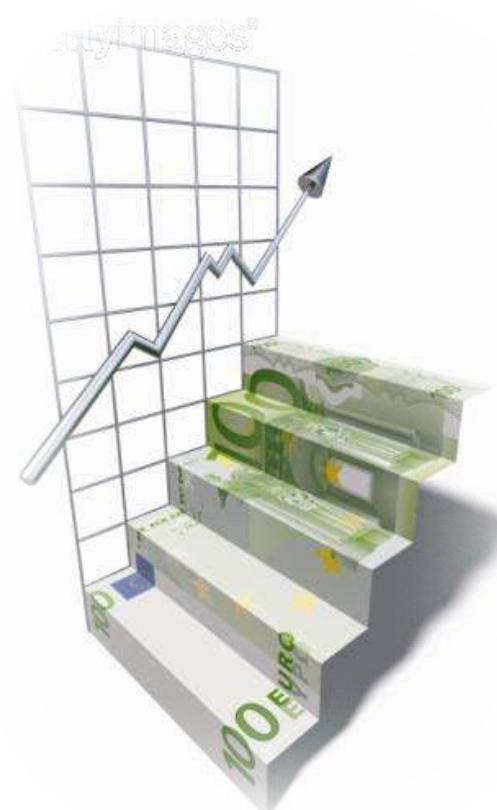
Svi ljudi nisu jednako skloni riziku i zbog toga postoji nekoliko vrsta fondova. Najrizičniji su dionički fondovi (dakle ujedno imaju i potencijal najviše zarade donijeti!), a zatim ih slijede mješoviti, obveznički te novčani fondovi. Novčani fondovi gotovo da nemaju rizika, ali cijena te sigurnosti je zarada od svega kakvih 3-5% godišnje. Ako malo pogledate www.hrportfolio.com (još jedan neplaćeni oglas), vidjet ćete da novčani fondovi gotovo svaki dan rastu po 0,01%, dok se kod dioničkih izmjenjuju rast i pad cijene do čak (u iznimnim slučajevima) 2-3% u jednom danu. Apsolutan rekord drži jedan novi fond - KD Nova Europa - koji je u jednom danu, nedugo nakon otvaranja, porastao ogromnih 10%. Općenito je pravilo da što je fond rizičniji, to je više namjenjem dužem ulaganju zbog pretpostavke da će na duži period, unatoč povremenim padovima, cijelo tržište rasti i da će porasti cijena nadvladati padove. Autor članka je investirao određenu svotu u PBZ Equity fond te nije bilo gotovo nikakve promjena otprilike tri mjeseca. Tek nakon toga je fond počeo rasti i 13 mjeseci nakon ulaganja početna svota porasla je za 55%. Sveukupno, od svog osnutka 5.9.2005. pa do danas, PBZ Equity ostvario je prinos od 111.55%.

Ulaganje u fondove ima nekoliko prednosti pred ostalim oblicima ulaganja, npr. samostalnim kupovanjem dionica:

1. nije potrebna velika količina novca da bi se počelo. Fondovi prikupljaju novac od više ljudi te onda ulažu tu svotu kao jedan investor i stoga ostvaruju povoljnije uvjete nego što bi pojedinac imao.

2. zbog velike količine novca koju fond ima na raspolaganju, u mogućnosti je diverzificirati rizik, odnosno kupiti mnogo različitih vrijednosnih papira i tako osigurati stabilnost i kad neki od njih počnu padati. To je takozvani princip 'ne stavljaj sva jaja u jednu košaru'.

3. za ulaganje u fond nije potrebno nikakvo

znanje – o svemu se brinu fond menadžeri.

4. do svojeg novca uvijek možete doći. Kod štednje u banci obvezani ste držati novac određeni period, dok u fondu bilo kad možete zatražiti isplatu i u roku od nekoliko dana sjest će vam novac na račun.

Cijela priča jako lijepo zvuči, ali sigurno se pitate koji fond odabratid ih u Hrvatskoj ima oko 90. Imamo odgovor i na to pitanje, trebate samo pratiti neke kriterije. Najvažniji su vlastita sklonost riziku i vrijeme na koje se od svojeg novca možete odvojiti. Što ste više skloni riziku i što više vremena imate, to više naginjete dioničkim fondovima. Ako će vam novac ubrzo trebati, tada je za vas novčani ili obveznički fond. Nakon što ste odlučili u koju vrstu fonda želite uložiti, potrebno je odabratid konkretan fond. Za to otvorite stranicu poput www.hrportfolio.com i pogledajte kako su koji fondovi rasli do sada. Iako to nije pokazatelj budućeg rasta, sigurno će vam dati neke smjernice. Osim toga, provjerite ulazne i izlazne naknade te eventualne pogodnosti poput akcija ili mogućnosti dobivanja kredita za ulaganje u fond. Procitatid i opise fondova da vidite na koje tržište svaki od njih ulaže novac – neki od vas će radije uložiti u jugoistočnu Europu, a drugi u Azijske tigrove.

Namjera ovog članka nije bila nagovoriti vas na ulaganje u investicijske fondove. Samo smo vam htjeli prezentirati činjenice, a zaključak prepuštavamo Vama!!

Jelena Kljaković-Gašpić
Dinko Galetić

A što su to diJonice

Investicijski fondovi – super genijalno, ali to nije sve! (ako nazovete odmah..)

Rekli smo da se zarada investicijskih fondova temelji na kupnji vrijednosnih papira, a prvenstveno su interesantni oni koji trguju dionicama. Vjerojatno ste se bar donekle upoznali s pričom o dionicama, bilo kroz predavanja na fakultetu, razgovore s prijateljima ili kroz vijesti u medijima koji u zadnje vrijeme dosta pišu o dionicama. Primjetili smo da je dosta ljudi bilo zbuljeno zbog nejasnih informacija u raznim medijima te smo odlučili približiti vam cijelu priču. Ako vas zanima još, pročitajte članak do kraja...

Počnimo s osnovama. Što je to uopće dionica? Nećemo vam citirati definicije, njih možete naći u udžbenicima, već ćemo to pokušati objasniti na primjeru. Zamislite kompaniju kao jedan kolač u slastičarnici (ma možete i kao neko voće ili povrće, dajte mašti na volju). Nakon što ga ispeku, razrežu ga na jednakе šnите. Svaka šnita jednako vrijedi, a sve šnите zajedno čine cijeli kolač. Ako slastičar odluči prodati kolač, a ne sam ga pojesti, tada bilo tko može doći i kupiti jednu ili više šnita. Ako zakasnite i netko prije vas kupi šnitu koju ste vi htjeli, sigurno će vam je htjeti prodati ako mu ponudite višu cijenu od one za koju je on kupio u slastičarnici.

Upravo na ovom principu funkcioniраju dionice. Svaka šnita predstavlja jednu dionicu, slastičarnica burza - mjesto gdje se trguje dionicama, a proces pečenja kolača je zapravo osnivanje kompanije. Kupnjom dionice vi postajete jedan od vlasnika cijele pite, odnosno kompanije. Ne možete je doduše pojesti, ali imate neka druga prava. Na primjer, možete sudjelovati u donošenju odluka vezanih za kompaniju te u raspodjeli godišnje zarade.

Kako postati vlasnikom dionice? Vi ne možete sami uzeti kolač iz izloga i otići na blagajnu, već će to za vas napraviti slastičar. Na isti način funkcioniра trgovanje s dionicama, ali u našem slučaju slastičar se zove

broker. Ako želite kupiti dionicu, morate otići do brokera (a možete to obaviti i online). Kada ste odabrali brokera, na račun brokerske kuće uplatite iznos za koji želite kupiti dionice. Broker će vam reći koliko jedna dionica u tom trenutku košta (za koliko ju je spreman prodati trenutni vlasnik) te ako vam to odgovara, na vaš zahtjev kupuje dionice koje želite. Čestitamo, postali ste suvlasnik neke kompanije!

Nakon nekog vremena, zbog određenih razloga (treba vam novac, želite kupiti neke druge dionice, načuli ste da će tvrtka loše poslovali, želite staviti u investicijski fond, otići na put oko svijeta) želite prodati svoje dionice. Kao što ste dali zahtjev za kupnju dionica, tako dajete i zahtjev za prodaju. Ponovno put do brokera, samo što mu ovaj puta kažete da želite prodati dionice. Broker će vam tada reći cijenu koju možete dobiti za svoje dionice

Ključ uspjeha leži u prepoznavanju kvalitetne dionice prije nego to drugi učine.

(ta cijena je u biti iznos koji je netko drugi u tom trenu spremjan platiti da bi kupio iste te dionice). U pravilu, ako je kompanija dobro poslovala nakon što ste vi kupili dionice, na njima ćete zaraditi. Ako je pak loše poslovala, izgubit ćete dio novca. Ključ uspjeha leži u prepoznavanju kvalitetne dionice prije nego to drugi učine.

Još nešto o institucijama koje brinu da cijeli sustav trgovanja dionicama funkcioniра:

HANFA

Puni naziv ove ustanove je Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, a nastala je 1. siječnja 2006. godine. Njezina djelatnost je provođenje određenih zakona, donošenje određenih propisa. Ona također obavlja nadzor nad burzom, brokerskim kućama, brokerima, investicijskim fondovima, osiguravajućim društvima, Središnjom depozitarom agencijom i sl. Možemo reći da je njezin primarni cilj paziti da ne dođe do malverzacija na tržištu kapitala.

Kod trgovanja s dionicama HANFA je jako bitna, jer ukoliko cijena određene dionice bilježi veliki pad ili veliki rast u jednom danu, a ne postoji opravdan razlog, HANFA zaustavlja trgovanje tom dionicom jer se očito radi o nekim "igrama".

SDA

Središnja depozitarna agencija je registar vrijednosnih papira. Prije nego što postanete vlasnik dionica morate otvoriti svoj račun u SDA. To će za vas napraviti vaš broker. Na tom računu bilježe vam se sve

transakcije koje napravite s dionicama. Ova usluga se naziva depozitorij.

Uz ovu uslugu, SDA još pruža usluga prijevoja i namire. To znači da se SDA brine da nakon prodaje dionica dobijete svoj novac, ali i da platite što ste kupili.

U skladu sa zakonom, autori članka napominju kako oboje posjeduju dionice HT-a i Đure Đaković Holdinga. Prikazane informacije nisu nagovor na kupnju ili prodaju dionica, a članak je objavljen u cilju postizanja veće transparentnosti financijskog sustava.

Jelena Kljaković-Gašpić
Dinko Galetić

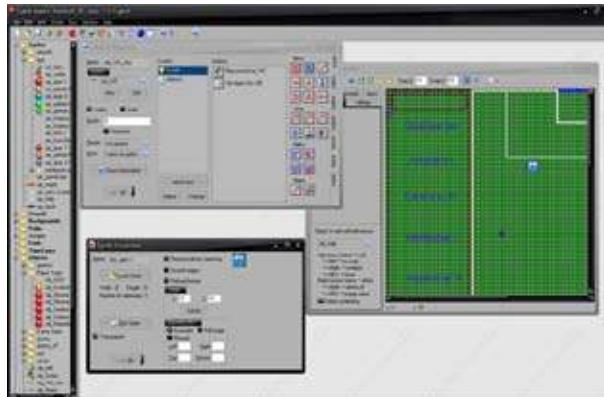

Igre, Igrice, Igrarije - Alternativa

game maker: Dejan Franković a.k.a. Stonehead

Svaki je pravi geek barem jednom u životu poželio izraditi vlastitu igru, ali rijetko se kojem dalo izučavati jedan od onih dosadnih, monotonih programskih jezika pa kodirati sve od nule, ali postoji alternativa!

Ja, iako možda nemam pravo da si nadjenem taj uzvišeni nadimak *geek*, poželio sam stvoriti igru u kojoj bi uživale mase. Doduše, nisam uspio prozivesti tako briljantan proizvod, ali to ne znači da vi niste korak do svjetske slave i uspjeha. U svakom slučaju, naučio sam ponešto o ponudi alternativnih alata za izradu igara, igrica i igrarija sa ili bez poznavanja programiranja.

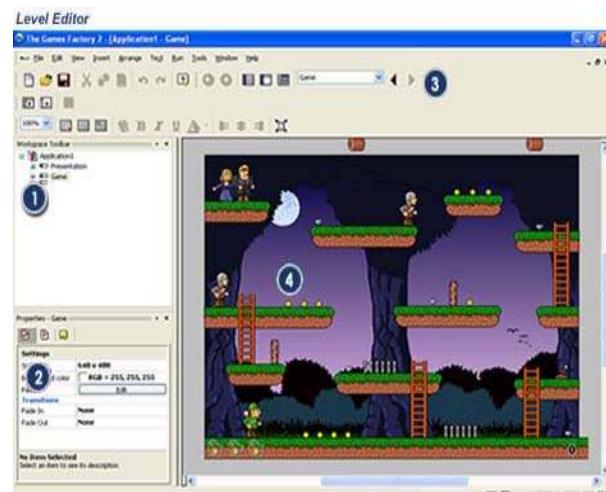
Game maker sučelje - jednostavnije nego što izgleda

Game maker

Game maker je program koji je nastao krajem 1999. godine, a programiran je u programskom jeziku Delphi. Aktualna inačica je verzija 7. Uglavnom, osnovni način rada temelji se na objektnom drag-and-dropu te određivanju postavki za objekte. Kliknete na jedan od ponuđenih objekata, odvučete ga na prostor namjenjen objektima i pustite. Evo, novi junak vaše igre dodan je u svijet. Potom izaberete što, kad, kako i zašto radi kad nešto treba raditi, npr. odaberete da se na pritisak određene tipke objekt, vaš junak, počne kretati u određenom smjeru određenom brzinom.

Game maker, iako jednostavan za korištenje,

također nudi i napredniji način rada koji uključuje game-maker programski jezik i pisanje vlastitih skripti i naredbi. Iako se to možda ne čini mnogo jednostavnijim od programiranja u C ili BASIC jeziku, znajte da je dobar dio posla već riješen, jezik je prilagođen neprogramerima, a uvjek postoji mogućnost kombiniranja jednostavnog i kompleksnog načina rada.

The Games Factory 2: platformer heaven

Game maker je alatka najpogodnija za izradu scrollera (igre u kojima nezнате miće li se pozadina ili lik), platformera (hop-hop-hop-hop-hop...), ostalih arkada (labyrinthi i sl.). Navodno, dobar je i za pucačine i za 3D igre. Ovo je dodano u zadnjoj inačici, koju nisam isprobao, pa ne mogu tvrditi sa 100% sigurnosti.

Prema osobnom iskustvu, ovo je zgodna alatka i sam sam je koristio u izradi igre koja je u stvari i dočekala svoj završetak (čak bih je i prijavio na zadnji FOI Core da nisam imao seminare tu subotu...), makar u hotseat-only izdanju. Uglavnom, ukoliko vam se ne da učiti i kodirati u nekom od "uobičajenih" programskih jezika, a svejedno biste željeli napraviti vlastitu igru, Game Maker je dobar izbor.

The Games Factory

The Games Factory je alatka uvelike slična Game Maker-u. Ovdje se susrećete s mrežastim sučeljem u kojem odabirete polja koja presjecaju određene događaje i akcije s objektima. The Games Factory nepodržava 3D grafiku, ali nemojte potcenjivati ovaj programčić. S izuzetno jednostavnim načinom rada i velikom bazom gotovih animacija, zvukova i objekata, što je uostalom i jedina prednost nad Game Makerom koji dolazi gotovo prazan, izvrstan je izbor za sve one koji žele napraviti jednostavan scroller ili platformer bez mnogo muke. TGF također omogućuje izradu screensavera, iako osobno tu mogućnost nikada nisam isprobao.

Kako je originalan TGF poprilično star, igra koja je sa svojih nekoliko nivoa i zastrašujućom sličnošću s Invadersima izgubljena negdje na disketi u ladici mojeg stola nikad neće imati priliku zasjati u punom sjaju, ali je zato u međuvremenu izašao The Games Factory 2 koji sa sobom donosi pregršt novosti.

RPG Maker

RPG Maker iznimno je velik skup proizvoda za različite platforme, od računala, preko mobitela do konzola. RPG Maker je od 1988. godine, kad je izdana prva inačica, dvaput mijenjao vlasnika licence, no uvek se zadržavao na dalekoistočnom području. Prvi izdavač bila je japanska tvrtka ASCII koja je izdala nekoliko inačica za računala još u kamenom dobu, no prva zanimljiva zanimljiva verzija bila je RPG Maker 95 za Windows u 1998. godini.

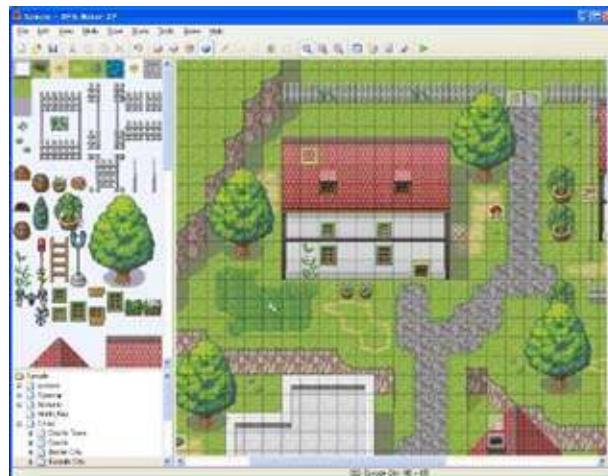

RPG Maker 2003: primjer mape u edit mode

Poprilično jednostavan alat uz pregršt bugova izdan je samo u Japanu, no Internet zajednica pobrinula se da osvane engleska (naravno, manje legalna) verzija

off topic

istog. Prije sljedećeg izdanja za računalo, izdane su verzije za Playstation, Segu Saturn i Gameboy. RPG Maker 2000 bio je velik napredak u odnosu na RM 95. Sam sam se prvo susreo s tom inačicom. Nije trebalo dugo da RM2k zavlada Internetom (ponovno u engleskoj, manje legalnoj verziji) kao najbolji alat za izradu tzv. "klasičnih" RPG-ova. Ako ste imali prilike igrati jedan od RPG-ova na SNES konzoli, onda znate razinu grafike i stil slike koji se nudio s RM2k. Iako neprivlačno za mnoge igrače kojima je grafika najbitniji dio igre, makar ne znam kako se takvi mogu zvati igračima, RM2k sadržavao je velik broj mogućnosti i jednostavan način stvaranja svjetova. Ubrzo nakon izlaska RPG Makera 2000 na tržište, licenca je prodana japanskom izdavaču časopisa Enterbrain-u koji je nakon inačica za Playstation, Gameboy Color i Playstation 2 izdao RPG Maker 2003 koji je bio više nadogradjen RM2k nego novi proizvod. Ukoliko ste počeli rad u RM2k, mogli ste ga završiti u RM2k3, koji nudi veću funkcionalnost, jer je razina grafike ostala ista. Najveća novost bio je novi sistem borbe. Sigurno pogađate da se prevedena manje legalna verzija proširila Internetom kao kuga Europom. Tu se negdje ugurao i Agetec koji je lansirao neke verzije na američko tržište. Samo dvije godine nakon RM2k3, Enterbrain je izdao RPG Maker XP koji je praktički bio revolucionaran.

RPG Maker XP: sučelje kod izrade mape

Iako je grafika ostala dvodimenzionalna, povećala se podržana razlučivost, dok je stil igre ostao isti. Naravno, uz iznimno veliku količinu novih mogućnosti, najveća je novost bila Ruby script, tj. mogućnost dajući programskom jeziku pišete skripte koje možete koristiti kako biste povećali funkcionalnost vlastite role-playing igre. Iako je inicijalno igra izdana na svjetskom tržištu, praksa prevođenja ostala je, pa je tako na internetu osvanulo brdo prijevoda, ali i poboljšanih (manje legalnih) inačica. RMXP proširio se netom kao AIDS Afrikom. Jedna od novosti koje su se meni posebno svidjele bila je podrška za više

slojeva mape što je, normalno, dodalo na uvjerljivosti svijeta. RPG Maker je izvrstan alat intuitivnog sučelja te izvrsno organiziranog i implementiranog sistema upravljanja i kreiranja igre, što se vjerojatno može pripisati dugogodišnjem iskustvu s tom vrstom alata.

Iz osobnog iskustva znam da nije pametno biti preambiciozan kod pravljenja RPG-ova jer inače nećete nikad ništa završiti. Tako ni ja nisam nikad uspio dovršiti niti jedan od nekoliko projekata koje sam započinjao. Ako želite stvoriti alternativni svijet s klasičnim RPG stilom igre RPG Maker je stvoren za vas. Ukoliko trebate jednostavnu kockarsku miniigru ili jednostavan sustav za varanje u RM2k3 (vjerojatno bi uz manje preinake radilo i na XP verziji) napisao sam vodiće za postizanje istih pa slobodno upitate.

M.U.G.E.N

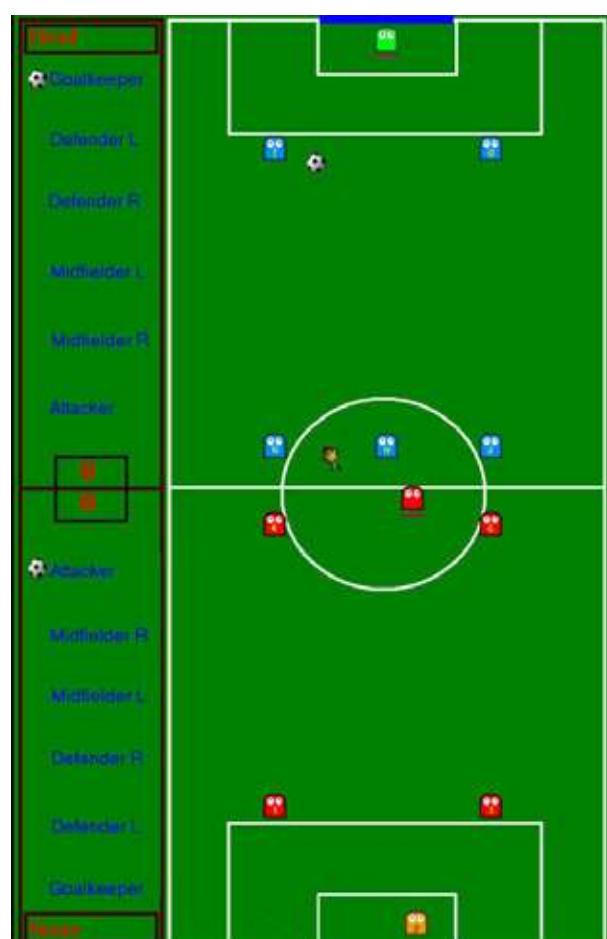
Iako sam po sebi i nije alat za izradu igara, već gotov engine, možda ga i ne bih trebao spominjati, no kako je poprilično raširen i nije prekomplikiran za korištenje, mislim da ga se može ovamo uvrstiti. MUGEN je srž 2D borilačkih igri tipa Street Fighter. Dva borca, svaki na svojoj strani i pregršt poteza kojim jedan drugog prebiju na mrtvo ime. Sam engine je iz 1999. tako da ne treba tražiti čuda, no moguće je ostvariti solidan uspjeh korištenjem istog. Nikada se nisam upustio u izradu 2D tabaćina, ali tko zna, možda jednog dana.

M.U.G.E.N: Primjer igre

ili manje besplatnim oblicima za kreiranje ovakvih ili onakvih vrsti igara. Ova četiri koja sam naveo najrašireniji su i najpoznatiji (IMHO) te služe samo kako bi zagolicali maštu i potakli razmišljanje o mogućnostima koje nudi svijet alternativnih alata za izradu igara. Ako ste htjeli napraviti igru, a smatrate da kolegij Programiranje nije korisniji od nekoliko tutoriala s neta, uopće niste odabrali isti ili vam se jednostavno ne da učiti i pisati stranice i stranice dosadnog koda, onda je ovo baš za vas.

"To boldly go where no game developer has gone before."

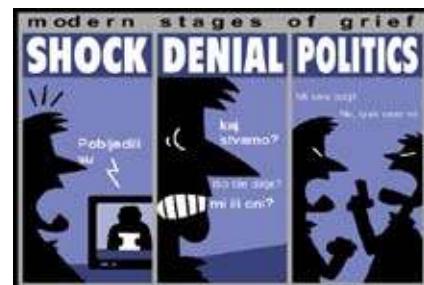

Freaky Ghost Football - Game Maker
simulacija nogomet... ono strašilo je sudac

Popis mnogih alata: <http://www.ambrosine.com/resource.html>
Sve ostalo može se naći na: <http://www.google.com>

Evo, mislim da bi to bilo sve za ovaj članak o alternativnim alatima za izradu igara. Morate biti svjesni da postoje tuceti sličnih alata u više

Informatički Vrijedni Oportunisti (IVO)

Jeste li znali da u Hrvatskoj postoji 110 političkih stranaka. Dobro, vjerojatno ih ima i više, ali ove su službeno upisane u Registar Političkih Stranaka. Čitajući sve te nazive primijetio sam da su nazivi tih stranaka stvarno raznoliki, raspoređeni za različite dobne, spolne, interesne i zemljopisne skupine. Pritom nisam vidio nijednu stranku koja u svom nazivu navodi neku znanstvenu disciplinu ili obrazovanost, pa pomislih, hej mogli bi osnovati stranku informatičara te se prilagoditi trendu. Naravno, da bi osnovali stranku, potrebno je osmislići ime stranke. Pa da budemo dosljedni svojem zvanju upotrijebit ćemo u nazivu riječ Informatika. Sljedeće što želimo odmah u nazivu naglasiti je neka naša karakteristika kao stranke, nešto što će nas odvajati od drugih, pa je tu izbor pao na pridjev Vrijedni. I na kraju moramo kao stranka zauzeti određeni stav jer konkurenčija je nemilosrdna, pa ćemo stav odmah izraziti u nazivu, dakle Oportunistički stav. Taj stav je vrlo dobar, pogotovo ako definiramo oportunistu; onaj koji se prilagođava svakoj situaciji bez obzira na moralne dileme i načela; koji izbjegava jasna opredjeljenja, rizike i sukobe; popustljivac; konformist; onaj koji će prilagodljivošću i popustljivošću nastojati izvući korist za sebe u političkom životu, javnom djelovanju, službenim odnosima. Dakle, birači će od svega ovoga prepoznati da se možemo prilagođavati njihovim željama, a mi kao stranka ćemo prepoznati da možemo izvući korist za sebe u političkom životu. Dakle, ne može bolje, biračko tijelo nas voli, a mi sami zadovoljavamo svoje stranačko tijelo u političkom životu. I tako dobivamo stranku službenog naziva „Informatički Vrijedni Oportunisti“, te vrlo zvučne skraćenice – IVO.

Nakon što smo utvrđili naziv naše političke stranke, sada još moramo iznijeti u javnost svoj program, da ljudi vide što to mi nudimo. Pa eto vrlo jednostavno, mi ćemo ljudima ponuditi pravi pravcati program i to u pravome smislu riječi. Kao informatičari izradit ćemo novi operacijski sustav naše stranke, te ga ponudit biračima na testiranje. Prema tome, biti ćemo jedini koji su ponudili program jasno i glasno, jer mi smo isprogramirali operacijski sustav stranke te ga svima dali na open source korištenje. Taj naš program biti će sličan današnjim operacijskim sustavima, dakle imati će lijepo grafičko korisničko sučelje, koje će biračima biti vrlo intuitivno, ali će od njih sakrивati što se u pozadini događa, jer ih to zapravo ne zanima i samo ih nepotrebno zbujuje. Naš „Program“ zahtijevati će dosta strpljenja od strane korisnika jer će mu trebati jedno vrijeme da stane na noge odnosno da se učita u memoriju. Za to vrijeme umjesto standardnog „ Loading....Please

Wait“, će pisati „Idemo dalje... Ali ne još“. Otprilike kada se operacijski sustav naše stranke učita do pola, imati će većinu podataka u memoriji, te ćemo još samo malo sačekati. Nakon određenog vremena pojavljuje se ekran dobrodošlice na kojem piše „Hvala vam što ste baš nas odabrali“. Pojavljuje se radna površina koja je na početku u potpunosti prazna, a takva će i ostati, jer velika količina rada na njoj, usporava naš program. S lijeve strane u dnu ekrana ćemo imati nešto tipa Start meni samo što će na njemu pisati „Odlučimo sada“. Unutar „Odlučimo sada“ menija ne nalaze se programi kao što smo navikli već je sve transparentno, tako da se vidi radna površina. Programa dakle nema, ali ih možemo instalirati i to standardnim principom. Dakle dvostruki lijevi klik na instalacijsku datoteku pokreće setup. Promjena je samo u tome što umjesto „Next“ klikćemo na gumbić „Idemo dalje“ koji nas dovodi do krajnjeg koraka, a taj je da se moramo složiti sa svim licensnim stavkama našeg programa. Uz to pita vas koji korisnici(ako ih ima više) smiju upotrebljavati softver. Ako računalo dijelite s bratom recimo, te želite da i on koristi program, onda samo kliknete na „I moj brat također“, i završili ste instalaciju. Nakon instalacije programa, računalo je potrebno ugasiti, što se isto radi preko gumbića „Odlučimo sada“. Kliknemo na taj gumbić te nakon toga na gumbić „Ugasi“. Računalo se ne počinje odmah gasiti jer je taj naš program zapravo serverska inačica operacijskog sustava, pa nas pita koji je razlog gašenja računala. Tu upišite nešto tipa „E baš zato“. Sada se još pojavljuje ekran „Hvala Vam“, te se računalo ugasi.

Dakle rezime svega je da nudimo program koji konstantno ide dalje, prikazuje Vam transparentne programe o kojima odlučujete sami, i povrh svega iskorištava snagu vašeg računala do kraja jer zna se „Megaherci su snaga“.

Itako snašim programom možemo stvoriti stranku Informatički Vrijedni Oportunisti (IVO), te se upisati u registar kao 111. stranka. No ne treba se zabrinjavati radi velikog broja, jer naš program funkcionira na binarnom brojevnom sustavu a 111 je zapravo 7 binarno... Dakle, još nas ni nema, a već smo 7. najjača stranka u državi.

Domagoj Pernar

Street race u Hrvatskoj

Kako u svijetu, tako i kod nas, street race najpopularniji je i najmasovniji automobilistički oblik natjecanja i automobilske zabave.

Ovakav oblik natjecanja kontinuirano je prisutan u Hrvatskoj od 2002. godine i naziva se 402 Street race. Sigurno se pitate zašto ima u nazivu brojku 402. Odgovor je jednostavan: utrka ubrzanja odvija se na 402 metra,

dakle svi vozači željni dobre zabave uz žestoko nadmetanje sa svojim limenim ljubimcima natječu se u utrci ubrzanja na 402 metra, pri čemu za to od strane organizatora moraju biti osigurani svi sigurnosni uvjeti.

Kako bi se uopće mogli natjecati, morate se prijaviti ...

Na 402 Street Race mogu se prijaviti sve punoljetne osobe sa vozačkom dozvolom, automobilom i adrenalinom u žilama, bez ikakvih ograničenja na vozilima, skoro sve je dozvoljeno i nema zabranjenih dijelova i zahvata. Startnina za nastup iznosi 300,00 kn i ulazi u fond nagrada, a jednokratna licenca za event (2 dana) iznosi 50,00 kn i u sebi sadrži osiguranje vozača u slučaju nezgode.

Kako se odvija natjecanje ... hm, pa nema previše neke mudrolije. Dakle na start pristupaju dva vozila, a pobjednik je onaj koji je ispravno startao i prvi prošao cilj.

Mjerenja vremena odvija se putem elektroničkih mjernih uređaja sa foto celijsama na startu i cilju.

Sve što se od vas kao natjecatelja očekuje jest da se pravovremeno prijavite sa svojim vozilom kako bi mogli nakon kvalifikacijskih vožnji biti raspoređeni u jednu od natjecateljskih klasa.

Dakle, ako ste ponosni vlasnik nabrijane pile, pokažite što može, i prijavite se na natjecanje.

Svi vozači željni dobre zabave uz žestoko nadmetanje sa svojim limenim ljubimcima natječu se u utrci ubrzanja na 402 metra.

Proglasenje pobjednika za 402 Street Race sezonom 2007 Nakon obrade podataka i zbrajanja bodova prema pravilniku 402 Street Race natjecanja u 2007. godini, dobili

smo prvog međunarodnog prvaka!

Dario Konopek prvak je 402 Street Race sezone 2007.

U pojedinačnom natjecanju, Dario Konopek osvojio je 1. mjesto, s ukupno 114 bodova, a najbolji ovosezonski tim je

tim Sputnik s osvojenih

283 boda. 402 Streetstyle natjecanje

402 StreetStyle je natjecanje u vizualnom tuningu automobila odnosno preradama učinjenim na istom.

Dakle, vi dođete na natjecanje, i sve što se od Vas traži je da pokažete svoju makinu u najboljem svjetlu.

Ocenjuje je eksterijer, interijer, podvožje i najvažnije prezentacija samog vozila. Bodovi se zbrajaju i dobiva se ukupan pobjednik, ali također se bira i pobjednik u eksterijeru, interijeru te pobjednik publike.

Na vozilu se ne ocjenjuje u kolikoj je razini nešto promijenjeno od tvorničkog, nego i u kojem je stilu to slagano te kako to izgleda kao cjelina.

402 StreetStyle je natjecanje u vizualnom tuningu automobila odnosno preradama učinjenim na istom.

Postoji i Streetstyle timsko natjecanje.

U 402 Streetstyle timskom natjecanju zbrajaju se timski bodovi, te se na temelju zbroja ukupnih bodova na kraju sezone proglašava pobjednik.

Uz Streetstyle natjecanje obično ide i streetsound i burnout natjecanje.

Kod prvo spomenutnog natjecanja odabire se najbučniji automobil, a što se tiče natjecanja u burnoutu to je laički rečeno ... paljenje guma.

Cilj je što duže paliti gume u mjestu. Dozvoljeno je zalijevanje motora vodom radi smanjenja radne temperature. Zalijevanje guma nije dozvoljeno, kao ni zalijevanje podloge bilo kakvim tekućinama. Vrijeme se zaustavlja kada proklizavanje oba kotača ne mjestu prestane, ili kada pukne guma.

Uz sve to idu naravno, atraktivne hostese, bez kojih to ne bi bilo to

Više ovemu tomu možete pročitati na <http://402streetrace.com/>.

Uživajte :-)

2fast2furious

Nasilje u obitelji

Prema: Projekt intervencije protiv obiteljskog zlostavljanja, Duluth, Minnesota

Iako ne postoji jednostavno objašnjene, istraživanje zaključuje da obiteljsko nasilje nastaje uslijed podređenog položaja koje žene tradicionalno imaju u privatnom i javnom životu u mnogim društvima. Deklaracija Ujedinjenih Nacija za eliminaciju nasilja protiv žena opisuje nasilje protiv žena kao "manifestaciju tradicionalno neravnomerne raspodjele moći između muškaraca i žena." U isto vrijeme, nasilje je jedno od "kritičnih socijalnih mehanizama sa kojim su žene prisiljene u podređene pozicije u poređenju sa muškarcima."

Mladi ljudi vjerojatno još nemaju obitelji, osim onih iz kojih su otišli na studij, ali vjerojatno imaju emocionalne veze i partnerske zajednice.

Obiteljsko nasilje predstavlja nasilno ponašanje i prijetnju koja se stalno ponavlja. Može biti fizičko: osim udaraca tu spada i vikanje, šamaranje, čupanje. Emocionalno: ucjene (ako me voliš..., ubit će se ako me ostaviš), uskraćivanje ljubavi, nerazgovaranje, odbacivanje, odbijanje pomoći. Ono je blisko psihičkom zlostavljanju: prijetnje nasiljem, smrću, prekidom veze (ljubomora je također vrsta nasilja), nadzor nad osobom, vrijeđanje, nipođavljivanje, ponižavanje. Nasilje biti i ekonomsko. Seksualno podrazumijeva seksualno iskorištavanje, napastovanje, prisilu, uskraćivanje odnosa. Nanošenje imovinske štete, povređivanje kućnog ljubimca, zastrašivanje i izolacija također su oblici zlostavljanja. Pričanje laži drugima, da bi se se nasilje prikrilo, manipuliranje.

Obiteljsko p o n a š a n j e . uspostaviti i vršiti drugim. Muškarci to partnerica, koje mogu da ili djevojke.

nasilje je namjerno Svrha takvog nasilja je nadmoć i kontrolu nad nekim obično koriste protiv svojih budu sadašnje ili bivše supruge, ili djevojke.

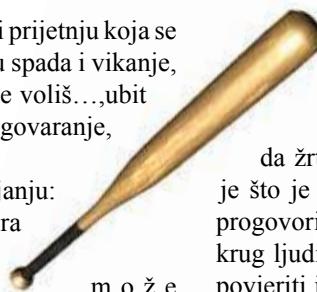
Kotač moći i kontrole (Power and Control Wheel), izradio je Projekt intervencija protiv obiteljskog zlostavljanja u Duluthu (Domestic Abuse Intervention Project in Duluth). On identificira razne vrste ponašanja koje koriste zlostavljači da uspostave nadmoć i kontrolu nad svojim žrtvama.

Čak i samo jedan slučaj fizičkog nasilja ili prijetnja fizičkim nasiljem može biti dovoljna da se uspostavi nadmoć i kontrola nad partnerom. Ova moć i kontrola je obično onda podržana i pojačana bez korištenja fizičke sile i nasilnog ponašanja. Na primjer, verbalni napad poslije fizičkog napada može služiti kao prijetnja još jednim fizičkim napadom što može biti dovoljno da osigura nasilnikovu moć i kontrolu nad ženom bez korištenja ikakve dodatne fizičke sile. Sam naziv "Kotač" jasno pokazuje u čemu se žrtva našla.

“...Obiteljsko nasilje predstavlja nasilno ponašanje i prijetnju koja se stalno ponavlja...”

“..Ne zavaravati se, biti žrtva je naučeno ponašanje, lakše je biti žrtva nego prihvati odgovornost za život. A naučeno ponašanje može se promijeniti...”

Obiteljsko nasilje predstavlja čin koji se stalno ponavlja, po kalupu, i prenosi se iz generacije u generaciju, ali i ne mora. O društvenim predrasudama i stavovima bolje ne govoriti. Nasilnik može nastaviti sa nasilnim ponašanjem zbog uvjerenja u društvu da muž ima pravo kontrolirati ženu u vezi i da ima pravo koristiti silu da osigura tu kontrolu.

Potrebno je ipak znati, da se to ne mora podnosići, da žrtva, jer ona to je, ima pravo na pomoć. Problem je što je česta posljedica zlostavljanja izolacija, da ne bi progovorila, nasilnik ju odvaja od prijatelja, smanjuje krug ljudi oko nje. Važno je imati nekoga komu se može povjeriti i tko će te saslušati; ne pristati na tješenja tipa – „To se i drugima događa, pa su ipak zajedno“, ne zavaravati se, biti žrtva je naučeno ponašanje, lakše je biti žrtva nego prihvati odgovornost za život. A naučeno ponašanje može se promijeniti. Vas tu čekaju još i djeca, i što onda?

Na sreću, odnedavno se problem nasilja u obitelji počeo shvaćati ozbiljno od strane društva te sad postoje ustanove, udruge i telefoni od kojih se može tražiti pomoć ili dobiti pravi savjet.

Zlostavljana osoba bratiti se može najbližem Centru za socijalnu skrb, policiji, dok na adresi <http://www.udrugazora.hr> postoji adresar svih ustanova, udruga, web adresa i telefona na koje može potražiti pomoć ili savjet.

2003. godine Sabor RH donio je Obiteljski zakon po kojem se prvi puta imenuje, prepoznaje i sankcionira obiteljsko nasilje u RH. Varaždin je treći grad u Hrvatskoj koji je osnovao vlastiti Dom za žrtve obiteljskog nasilja. Prve korisnike dobio je u srpnju 2004. godine, kada je dobiveno i Rješenje o radu Doma od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U protekle tri godine Dom je na različite načine zbrinuo više od osam stotina osoba: 500 žena, majki i djece žrtava obiteljskog nasilja, te kontaktirao s još 300 odraslih osoba koje su zatražile pomoć.

Gordana Slivka

ORGANIZIRALA I PRIREDILA

UDRUGA STUDENATA

The Crew:

- **glavni i odgovorni urednik: Janja Petričušić**
- **urednici po područjima: - Iva Mihalic (sport, fakultet i novosti), Dražen Pavetić (offtopic), Domagoj Pernar (informatika), Bojan Vukšić (znanost i alternativno)**
- **DTP ekipa: Matija Nociar, Nikola Krajačić, Josip Požega, Vedran Janda, Goran Galinec**
- **dizajn naslovne stranice: Ivana Blažotić**
- **lektor: Dinko Galetić**

foi

tiva